ЗАДАНИЕ

ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАД ЗА ОВОС
на

Инвестиционно предложение за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041 г.

гр.София, 2025 година

Име на проекта:	ДОБИВ И ПЪРВИЧНА ПРЕРАБОТКА НА МЕДНО-ПОРФИРНИ ЗЛАТО-СЪДЪРЖАЩИ РУДИ ОТ НАХОДИЩЕ „ЕЛАЦИТЕ“, СОФИЙСКА ОБЛАСТ ДО 2041 Г.
Вид документ:	ЗАДАНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА /ДОВОС/
Възложител:	„ЕЛАЦИТЕ-МЕД” АД Пълен пощенски адрес: 2086, с. Мирково, област Софийска Телефон, факс и ел. поща (e-mail): 02/923 77 12, office@ellatzite-med.com Изпълнителен директор на фирмата възложител: инж. Драгомир Драганов Лице за контакти: инж. Александър Григоров, директор дирекция „Околна среда и води”, тел.: 02/923 77 68; 0888 777 950
Версия:	Първо издание
Дата на издаване:	Август, 2025 година

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ 4
1. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 5
1.1 ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ 5
1.2 ОПИСАНИЕ НА ФИЗИЧНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 5
1.3 НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ПО ВРЕМЕ НА ФАЗАТА НА СТРОИТЕЛСТВО И ФАЗАТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ 13
1.4 ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ПРОЦЕС. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ПОЛЗВАНИТЕ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ, В Т.Ч. НА ОПАСНИТЕ ВЕЩЕСТВА ОТ ПРИЛОЖЕНИЕ №3 НА ЗООС, КОИТО ЩЕ БЪДАТ НАЛИЧНИ В ПРЕДПРИЯТИЕТО/СЪОРЪЖЕНИЕТО И КАПАЦИТЕТ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ТЯХНОТО СЪХРАНЕНИЕ И УПОТРЕБА 15
1.5 ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ОЧАКВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЕМИСИИ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА/ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 28
2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ 33
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ В Т.Ч. КУМУЛАТИВНО 33
3.1 КЛИМАТ, АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ 33
3.2 ВОДИ 41
3.3 ЗЕМИ И ПОЧВИ 52
3.4 ЗЕМНИ НЕДРА, ПОДЗЕМНИ ПРИРОДНИ БОГАТСТВА 54
3.5 РАСТИТЕЛНОСТ, ЖИВОТИНСКИ СВЯТ, ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ 61
3.6 ЛАНДШАФТ 65
3.7 ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ 67
3.8 ОТПАДЪЦИ 68
3.9 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА 71
3.10 НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО 73
3.11 ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 74
4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА В РЕЗУЛТАТ ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС, В Т.Ч. СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ.99 Б ВЪВ ВЪРЗКА С ЧЛ.109, АЛ.4 ОТ ЗООС 75
4.1 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ 75
4.2 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ 76
4.3 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЕМИТЕ И ПОЧВИТЕ 76
4.4 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЕМНИТЕ НЕДРА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ 77
4.5 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ РАСТИТЕЛНОСТТА, ЖИВОТИНСКИЯ СВЯТ И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ 77
4.6 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЛАНДШАФТА 77
4.7 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО 78
4.8 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ОТПАДЪЦИ И ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА 78
4.9 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ 78
5. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ 79
6. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС – ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ 82

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящето Задание за определяне обхвата и съдържанието на доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционно предложение за **Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041 г.,** наричан за краткост по-нататък „Проект Контур 41“ се разработва на основание чл.95, ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.10, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ, бр.62/2022.), както и писмо на РИОСВ-София, изх.№7519-7986/01.08.2025г.

Основните цели на инвестиционното предложение са:

- осигуряване на добив и първичната преработка на 187,2 млн. t руда, считано от 01.01.2026 г., при обезпечаване на необходимите дейности, гарантиращи изпълнението на предвижданията;
- осигуряване депонирането на минните отпадъци, генерирани от добива и преработката на рудата, при спазване на приложимите нормативни изисквания за депониране на минни отпадъци в границите на отредената концесионна площ;
- гарантиране на устойчивост и безопасност на насипищата, вкл. осигуряване на конфигурация и откоси, позволяващи последваща техническа и биологична рекултивация.

Съгласно действащата нормативна уредба, **основните цели** на Заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС са:

- да определи наличието и характера на въздействията, които предвижданията на инвестиционното предложение могат да окажат върху околната среда;
- да определи кое от тези въздействия е значимо и се нуждае от подробно разглеждане в доклада за ОВОС;
- да подпомогне процеса на взимане на решения по ОВОС и стимулира на ранен етап на инвестиционното предложение консултации между инвеститора и компетентните органи.

В процеса на подготовка на Заданието са извършени изискващите се по чл.95, ал.3 от ЗООС консултации със специализирани ведомства, организации и представители на обществеността чрез съобщения до местните власти, разпространение на кратко описание на инвестиционното предложение, писма и въпросници до органи и организации с отношение към инвестиционното предложение и молба за становище и коментар.

Резултатите от проведените консултации са коментирани в настоящото Задание, като копия от получените отговори са представени в приложение към него. Получените след процедиране на настоящото Задание, становища и коментари ще бъдат отразени в доклада за ОВОС.

Настоящото задание е съставено с помощта на екипа, на който е възложено разработването на ДОВОС на Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни злато-съдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041 г..

1. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1.1 ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

„Елаците - Мед” АД,
Пълен пощенски адрес: 2086, с. Мирково, област Софийска
Телефон, факс и ел. поща (e-mail): 02/923 77 12, office@ellatzite-med.com
Изпълнителен директор на фирмата възложител: инж. Драгомир Драганов
Лице за контакти: инж. Александър Григоров, директор дирекция „Околна среда и води”, тел.: 02/923 77 68; 0888 777 950.

1.2 ОПИСАНИЕ НА ФИЗИЧНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Предмет на ОВОС е Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041г., чиято основна задача е продължаване на основата дейност на „Елаците-Мед” АД в контекста на установено наличие на неизчерпани рудни запаси и ползване на наличния технологичен, технически, териториален, професионален, административен и управленски потенциал на дружеството. Този подход ще даде обективна възможност за продължаване на стратегията за устойчиво развитие от „Елаците-Мед“ АД при добива и първичната преработка на медно-порфирно златосъдържащи руди.

Находище „Елаците“ е разположено на около 80 km източно от гр. София, на 14 km от гр. Етрополе, по северния склон на Етрополска Стара планина, в район с надморска височина 1000-1500m. Находището е детайлно проучено в периода 1959 - 1968 г. от „Комитета по геология“ и влиза в експлоатация през 1982 г.

Връзката на рудодобивния комплекс (РК) с републиканската пътна мрежа се осъществява чрез второкласен път II-37 (Джурово-Етрополе-Златица) при km 31.5. От него до комплекса има местен път, достигащ от север до главния му вход с разклонение за пречиствателните станции за отпадъчни води. Достъп до комплекса по местен път има и от изток, от землището на с. Челопеч. Не се предвиждат нови транспортни подходи към комплекса.

Външният транспортен достъп за обогатителен комплекс (ОК) е осигурен посредством съществуващи транспортен подход чрез първокласен път I-6 София-Долни Богров-Пирдоп-Бургас. Не се предвижда промяна или допълване.

Вътрешната пътна мрежа в обхвата на концесионната територия включва ограничени по дължина местни пътища, „вътрешно заводските пътища” на територията на обслужващото стопанство и технологическите пътища в районите на котлована и насипищата.

Питейно-битовото водоснабдяване на „Елаците-Мед“ АД се осъществява посредством водовземане от р. Кози дол за рудодобивния комплекс и от реките „Калугер” и „Св. Георги”

за обогатителния комплекс. Работният проект не предвижда нови водовземания за питейно-битово водоснабдяване.

Промишленото водоснабдяване на рудодобивния комплекс се осъществява чрез помпена станция от р Малък Искър, разположена в близост до пътя Етрополе-Златица.

Водоотливът на рудника се осъществява чрез дренажна отводнителна галерия на кота 840 m с дължина 2 048 m. Рудничните води се отвеждат от „чашата“ на рудника и се насочват към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) на кота 840 m за пречистване.

Съгласно Решение № 4010/15.11.2023 г. за изменение на Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води № 13120011/12.07.2007 г., водите от дейността на рудника се заустват в три точки - води на изход ПСОВ 950 m, води на изход ПСОВ 840 m и води на изход ПСОВ 830 m. Последното съоръжение е в процес на технологични изпитания, като се очаква да бъде въведено в експлоатация до края на 2025 г.

За **оборотното водоснабдяване** на Обогатителния комплекс се използва вода от двете утаечни езера на хвостохранилище „Бенковски 2”. През новия концесионен период, избистрените води от двете хвостохранилища ще се връщат към ОК чрез плаващи помпени станции и ПС Мирково. Базирано на обстоятелството, че цялостният работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“ предвижда връщане на хвостохранилище „Бенковски 1“ в експлоатация, е проектирана нова оросителна система за хвостохранилището, която включва водоизточници /утаечни езера/, плаващи помпени станции, брегова помпена станция, напорни тръбопроводи, дъждовални апарати.

С цел недопускане на запрашаване на въздуха е предвидено **оросяване** чрез дъждовални апарати от езерото на хвостохранилище „Бенковски 1“ и това в секция „Сулуджа дере“ или „Ай дере“. Предвижда се, в крайния етап на експлоатация да се обособи едно общо езеро за цялото хвостохранилище.

Депонирането на откривката до 2041 г. ще се извършва в съоръжението за минни отпадъци, т. нар. „Западно насипище“, при спазване на всички изисквания за депониране и съхранение на минните отпадъци. Площта на съоръжението към 2041 г. ще бъде 3 391 дка. Съгласно Разрешително № 7 за управление на минни отпадъци от 23.05.2022 г., проектният капацитет на Западно съоръжение за минни отпадъци към 13.08.2031 г. е 321 518 641 m^3, а депонираните обеми на Източно насипище възлизат на 21 903 184 m^3.

Към настоящия момент съоръжението за минни отпадъци „Източното насипище“ е с изчерпан капацитет и не приема минни отпадъци. За него е изпълнен проект за отводняване и отвеждане на повърхностните води и проект за техническа и биологична рекултивация.

В проекта за „Контур-41“ единствено „Западно насипище“ ще бъде обект на експлоатация, където следва да се насипят обемите от масив в границите на „Контур-41“ – 79 810 467 m^3 (същите извън границите на „Изменен контур-31“), както и да се насипят 3 885 858 m^3 (от

стар насип), част от подработени обеми при „Източно насипище“, в рамките на предоставената концесионна площ на „Елаците-Мед“ АД до 2041 г.

Общият обем на депонирания минен отпадък към 13.08.2041 г. ще бъде 423 232 292 m³, от който 405 214 966 m³ - в Западно насипище и 18 017 326 m³ - в Източното насипище.

Електрозахранването се осъществява се от Републиканския пръстен 110 kV. Към рудника са изградени два входа - един от подстанция гр. Етрополе (извод „Кашана”) и другия от подстанция гр. Златица (извод „Мургана”). Вътрешната мрежа е изградена на 6 kV. В телекомуникационно отношение обекта е „покрит” от всички мобилни оператори, стационарните телефони и интернет. Не се предвиждат нови електрозахранващи мрежи и съоръжения.

По отношение на **ресурсното обезпечаване**, инвестиционното намерение е базирано на проведена подробна геологопроучвателна работа за оценка на остатъчния ресурс след 2031г. по категории. Получените резултати са както следва:

- детайлно оценени ресурси – 268.3 млн. t. медно-порфирни златосъдържащи руди със средно съдържание на мед 0.281%;
- вероятни и предполагаеми ресурси - 139.5 млн. t. медно-порфирни златосъдържащи руди със средно съдържание на мед 0.151%;
- **общо оставащи руди** – **407.8 млн. t** със средно съдържание на мед – 0.246%.

Проектът за развитие на „Елаците-Мед“ АД до 2041г. предвижда да се продължи развитието на обекта в посока оптимално оползотворяване на изчерпаемия източник от подземни природни богатства, респективно и намаляването на негативния отпечатък върху околната среда. За периода 2026-2041г. т.е. до края на т.н. Контур 41 ще се добият и преработят 187,2 млн. t руда.

Извън границите на Контур 2041г. остават:

- детайлно оценени ресурси -175.7 млн. t със средно съдържание на мед – 0.269%
- предварително установени ресурси – 110.3 млн. t със съдържание на мед 0.151%;
- общо оставащи ресурси /детайлни и предварително установени/ - 286 млн. t със средно съдържание на мед – 0.224%.

Извън проектните граници на рудник „Елаците“ – „Контур-41“ ресурсите от медна руда не са изяснени докрай. Те ще се допроучат по време на експлоатацията на рудника.

В пространствен и функционален аспект комплекс “Елаците“ обединява три самостоятелно обособени, взаимосвързани производствени площадки:

- Рудодобивен комплекс (РК) - разположен от северната страна на старопланинското било в близост до гр. Етрополе;

- транспортен комплекс – състои се от тунел, минаващ под билото на Стара планина с дължина 6,3 km, в който е разположен магистрален транспортьор, осигуряващ технологичната връзка между Рудодобивен и Обогатителен комплекси;

- Обогатителен комплекс (ОК) - разположен от южната страна на старопланинското било, в близост до с. Мирково, заедно с хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2”, които се намират в близост до обогатителния комплекс и представляват задължителен елемент от неговата дейност.

Основните характеристики на отделните площадки са както следва:

- **Рудодобивен комплекс** /РК/

На площадката на РК са разположени различни производствени и обслужващи обекти. Основните производствени звена са открит рудник „Елаците“, технологичен автотранспорт (ТАТ), Корпус едро трошене (КЕТ), Магистрална гумено-транспортна лента (МГТЛ). Спомагателните и обслужващи звена са Административно-битово стопанство, Ремонтно стопанство, Фабрика за взривни вещества, Стопански автотранспорт, Складово и енергийно стопанство, Пречиствателни станции и хидротехнически съоръжения.

Основните **технологични процеси** в рудодобивния комплекс са както следва:

– **сондажни работи –** използват се сонди SKSW – 1 бр. и Atlas Copco Pit Viper - 1 бр. и Caterpillar MD 6250 – 2 бр. с диаметър на сондажите – 250 mm (за пробивни работи обслужващи добива) и сонди CUBEX QXR 1320 - 1 бр. и Atlas Copco Flexi ROC D65 – 2 бр. и Sandvik "Leopard" Di650i – 2 бр. с диаметър на сондажите – 165/142 mm (за пробивни работи свързани с оконтуряване на бортовете);

– **взривни работи -** прилагат се емулсионно-взривни вещества, произвеждани във Взривна фабрика по лиценз на американската фирма “Остин Паудър”; за инициране на взривните полета се използва неелектрическата система “Унидет”.

– **багериране на взривените маси –** извършва се от шест броя хидравлични дизелови багери (EX/2500 (1900)) с обем на кофата от 11 до 15 m^3 и хидравлични електрически багери - 3 бр. HITACHI EX/2500 (2600) с обем на кофата -15 m^3.

– **транспортиране на добитата минна маса -** понастоящем транспортирането на минната маса се извършва извършва се с автосамосвали „БелАЗ“ 130 t – 35 бр., автосамосвали „БелАЗ“ 55 t - 5 бр., LiuGong 55 t – 2 бр., HITACHI 100 t – 1 бр. и HITACHI 60 t - 2 бр.

– **едро трошене на рудата -** извършва се от корпус „Едро трошене” - КЕТ1 и от корпус „Едро трошене“ - КЕТ3. Същият е разположен в контура на рудника, състоящ се от два самостоятелни тракта: първият е конусна трошачка „KRUPP” ВК 160-190 и трошачка „ALLIS”- S-5474.;

– **транспортиране на рудата от Рудодобивния до Обогатителния комплекс -** натрошената руда се транспортира до ОФ „Мирково” с МГТЛ с дължина 6.5 km, разположен в тунел, свързващ двата комплекса;

С удължаването на концесионния срок до 13.08.2041 год., ще бъдат иззети общо 170,3 млн. m^3 минна маса, от които 98,8 млн. m^3 са откривка и 187,2 млн. t (71,4 млн. m^3) руда.

Откривката от добивната дейност се депонира на **съоръжение за съхранение** на минни отпадъци - източно и западно. Източното съоръжение е с изчерпан капацитет, не приема отпадъци и се намира в процес на техническа и биологична рекултивация. Действащо е само Западното съоръжение, за което е разработен нарочен проект за по-нататъшното му развитие, представляващ част от цялостния работен проект за развитие дейността на „Елаците-Мед“ АД до 2041.

Технологията за насипване на минния отпадък в съоръжението за минни отпадъци е утвърдената и доказана като най-подходяща за рудника технология. Насипването на откривката в **Западното насипище** се извършва с помощта на автосамосвали и верижни булдозери, като насипообразуването включва три основни операции:

- разтоварване на самосвалите;
- подравняване на насипищния хоризонт (площадка) с широчина, достатъчна за маневриране;
- движение на автосамосвалите, ремонт и изграждане на автомобилните пътища.

Към 13.08.2041 год., се очаква в съоръжението за минни отпадъци (т. нар. Западно насипище) да се депонират общо 405 214 966 m³ или общо депонираните минни отпадъци ще възлязат на 423 232 292 m³, от които 18 017 326 m³ са в Източното насипище, което е с изчерпан капацитет. За него е разработен нарочен проект за продължаваща рекултивация - техническа и биологична, върху площ от 60 dka/год. Съгласно проекта, площта на насипището в периода до 2031г. се редуцира до 641.6 dka спрямо съществуващите 725 dka. До 2041г. се предвижда то да се ограничи до 596.3 dka, от които 47.3% са рекултивирани, 39.8% подлежат на рекултивация. Останалите около 13% са пътища.

Площта на Западното насипище към 2041 год. ще бъде 3 391 dka.

Необходимите допълнителни съоръжения, които се предвижда да бъдат изградени с цел да се осигури нормалната експлоатация на рудника по Контур 41 са:

- дренажна подземна минна изработка за гравитачно отводняване на рудник „Елаците“ под проектното дъно на рудника (к. 730 m);
- нова отводнителна система, включваща водосъбирателни канали в котлована на рудника и система от сондажи за отвеждането им;
- изместване на водохващанията на река Негърщица – удължаване (по открит способ) на галерия III.А, изместване (на по-висока кота) на канали за чисти води № 1 и 2 /*до момента е изпълнено допълнително застрояване на водоулавящи съоръжения на р. Негърщица-удължаване на минна галерия за чисти води (Участък IIIА-галерия IIIА и галерия IIIБ/;*
- изместване на помпена станция за кисели води, която към момента се намира на к. 925 m;
- изместване на съществуващата ПСОВ, намираща се на к. 950 m;
- изграждане на КЕТ-4 и връзката му с открит склад за руда № 1.

- **Обогатителен комплекс** /ОК/

На площадката на ОК са разположени различни производствени и обслужващи обекти. Основните производствени звена са Обогатителна фабрика - цех „Средно и ситно трошене“ (ССТ), цех „Мелнично-флотационен“ (МФЦ)) и цех “Водно и хвостово стопанство“ (ВХС). Спомагателни и обслужващи звена са централно управление, административно-битово стопанство, ремонтно стопанство, стопански автотранспорт, складово и енергийно стопанство.

Основните **технологични процеси** в обогатителния комплекс са както следва:

- **средно трошене на рудата –** извършва се в четири потока, всеки от които включва конусна трошачка и две сита; надситовият продукт се подава на средно трошене, а подситовия - към бункерите на мелнично отделение за смилане;
- **ситно трошене –** осъществява се в 9 потока, всеки от които включва захранвач, лентов транспортьор, конусна трошачка и вибрационно сито за контролно пресяване;
- **смилане на рудата** – съществуващата схема включва 12 броя мелнични агрегата които на настоящия етап са в състояние да преработят до необходимата едрина за флотация приблизително 16 млн. t руда годишно. Изградена е информационно-управляваща система, която следи и управлява всички компоненти, определящи процеса „смилане“;
- **медна флотация –** съществуващата схема на флотацията е открито-циклова, процеса включва *основна флотация*, *първа пречистна операция*, *контролна флотация, втора пречистна операция, трета пречистна операция, четвърта пречистна операция;* **основна флотация** се извършва в 4 реда с по 4 бр. машини “Денвер 500 V”, и един ред от 10 бр. машини ТСе-30 на фирма „Outotec“, всяка с работен обем от 30 m³; **първата пречистна флотация** се извършва в две четирикамерни машини “Денвер 500 V”; **контролната на 1-ва пречистна флотация** се извършва в две шесткамерни машини “Денвер 500 V”; **2-ра пречистна флотация** се извършва в една шесткамерна машина “Денвер 300 V”; **3-та пречистна флотация** се извършва в една четирикамерна машина “Денвер 300 V”, **4-та пречистна флотация** се извършва в две двукамерна машини “Денвер 300 V”. Пенният продукт от първите четворки на основна флотация, без да минава през досмилане, се подава на самостоятелно пречистване в една шесткамерна машина “Денвер 300 V”, изпълняваща ролята на първа пречистка. В зависимост от съдържанието на мед, полученият пенен продукт може да се подава в трета пречистка или директно за сгъстяване, а камерният се обединява с пенния продукт от вторите четворки и шестици на основна флотация, като има възможност да се обедини с камерния от втора пречистка.

През 2019 год. бе изграден и пуснат в експлоатация нов флотационен ред с машини „OUTOTEC“.

Полученият продукт е меден концентрат със съдържание на мед 20÷24%, в зависимост от потребностите на пазара.

- **молибденова флотация** – при достигане на определено съдържание на молибден в колективния меден концентрат се пуска инсталацията за получаване на молибденов

концентрат, където се извършват 1 основна молибденова флотация и 6 пречистни флотации и две пречистни операции; реагентният режим в цикъла на молибденова селекция е:

- ✓ сярна киселина с разход – минимален 625 g/t, среден 1040 g/t и максимален 1785 g/t колективен концентрат;
- ✓ натриев хидросулфид с разход 8÷12 kg/t концентрат;
- ✓ керосин с разход 250÷300 g/t концентрат в основна флотация.

Полученият от молибденова флотация концентрат се подава на филтрация, изсушава се и се подготвя за експедиция.

Понастоящем молибденова флотация не функционира.

Съгласно работния проект, в периода на концесията – до 2041г., ОК ще работи с годишен капацитет около 16 млн. t руда при среднодневна производителност около 45000 t. За приемане на минните отпадъци работния проект предвижда „връщане“ на хвостохранилище “Бенковски 1“ в експлоатационната програма на дружеството, като за целта се предвижда отнемане на почвения слой, положен в процеса на рекултивация на хвостохранилището и изграждане на оградна дига „Бенковски – 1“. Тя ще бъде каменно-насипна, с водоплътен елемент геомембрана, кота било 730 m, максимална височина на дигата 35 m, ширина на билото – 10 m, въздушен откос - положен почвен слой и затревяване. Отнетия почвен слой ще се съхранява в 3 депа /временни депонии/, разположени в северната, източната и югоизточната част на хвостохранилището. До започване процеса на рекултивация, общо в 3-те депа ще се съхраняват около 540 хил. m^3 почвени маси.

Предмет на ИП до 2041 г. е изграждането на оградна дига „Сулуджа дере“ от кота 720 m до кота 730 m (предходните етапи до кота 720 m са изградени в концесия 2031 г.), както и изграждането на оградни диги „Бенковски 1“ „2А“ „2В” в секция „Сулуджа дере“ (с височини съответно 6.8 и 21.18 m) и нова долна стена, в източно дере към „Бенковски 2“ (с височина 25,00 m, дължина на короната 220 m и кота корона 545,00 m).

Проекта предвижда мониториране на оградните диги на хвостохранилището, в частност на вертикалните и хоризонтални деформации на дигите.

Основните технологични процеси при **насипообразуването**, които се изпълняват в рудник „Елаците“ са общоприети и съответстват на познатите практики при разработване на находища по открит способ. Те включват:

- багерни работи при натоварване на минния отпадък в рудника;
- транспорт на откривка от рудника до съоръжение за минни отпадъци;
- насипообразуване, включващо разтоварване на откривката от автосамосвали и разстилане с булдозери.

Депонирането на отпадъка от обогатителната фабрика ще продължава да се осъществява посредством хидроциклониране на хвоста и извършване на директен намив в определени участъци на двете хвостохранилища.

Основното **ново трасе** на хидротранспортната система, което работния проект предвижда да се изгради е намивен хвостопровод „Бенковски 1“ и „Улама“, чрез който ще се надгради

„Бенковски 1“ в западната и южната част на съоръжението, както и уламата между двете хвостохранилища. Хвостопроводът се разделя на три клона, както следва:

- клон 1 - трасето се качва на короната на Оградна дига „Бенковски 1“, преминава последователно върху короните на хвостова стена „Бенковски 1“, хвостова стена „Бенковски 2“, върху естествен терен и по цялата дължина на короната на разделителна дига. Дължината на участъка е около 4.5 km.

- клон 2 – отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе върху короните на хвостова стена „Бенковски 2“ и оградна дига „Ай дере“. Дължината на участъка е около 1 km.

- **клон 3** - отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе естествен терен и оградна дига „Сулуджа дере“.

За нуждите на Обогатителния комплекс ще бъде използвана оборотна вода от езерата на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2”, както и отпадъчни води от производствения процес. Избистрените води в обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ ще се връщат към ОК „Елаците“ чрез два подема, плаващи помпени станции и помпена станция „Мирково“. **Новите съоръжения**, които ще гарантират оборотния цикъл и са предвидени по работен проект са:

- нова плаваща помпена станция (ППС) в езерото на хвостохранилище „Бенковски 1“, напорен тръбопровод след нея и необходимите отклонения за поетапно подвързване на същата във височина, спрямо нарастването на езерото във всеки технологичен етап;

- нов ретензионен резервоар за дренирали и оборотни води, разположен от североизточната страна на „Бенковски 1“ - напорният тръбопровод след ППС в „Бенковски 1“ транспортира водата от езерото до нов ретензионен резервоар за дренирали и оборотни води, разположен от североизточната страна на „Бенковски 1“. Резервоарът е ситуиран и оразмерен, така че да гарантира гравитачно отвеждане на водите до ПС „Мирково“.

- нов тръбопровод от новия ретензионен резервоар до ПС „Мирково“ - от новия ретензионен резервоар се предвижда нов тръбопровод за отвеждане на оборотните и дренажни води до басейна на ПС „Мирково“. Трасето му ще се разположи успоредно на съществуващата оборотна деривация.

В мелнично-флотационен цех се предвижда следното:

- Ремонт и при необходимост, подмяна на нестандартното оборудване в отделението за досмилане;
- Цялостна реконструкция на въздуходувно с подмяна на всички въздуходувки;
- Монтиране на стара мелница МА №11 като мелница за досмилане III$^{-ти}$ стадии;

Изграждане на буферен сгъстител - основна флотация към 1-ва пречистка.

1.3 НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ПО ВРЕМЕ НА ФАЗАТА НА СТРОИТЕЛСТВО И ФАЗАТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Понастоящем, съгласно плановата и проектна обезпеченост, към края на 2023г., „Елаците-Мед“ АД заема обща площ от 16 516.7 dka, в т.ч. 8185.3 dka в контур РК и 8331.4 dka – контур ОК.

С допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г., е предоставена концесионна площ до 13.08.2041 г., обособена в два контура:

- Контур Рудодобивен комплекс (РК) „Елаците“ е с размер на площта 10 812.6 декара, разположена в землищата на гр. Етрополе, общ. Етрополе и с. Челопеч, общ. Челопеч, Софийска област.

- Контур Обогатителен комплекс (ОК) „Елаците“ е с размер на площта 11 009.2 декара, разположена в землищата на с. Чавдар, общ. Чавдар, с. Мирково, общ. Мирково и с. Петрич, общ. Златица, Софийска област.

За периода на концесионния срок (до 13.08.2041 г.), рудник „Елаците” ще се отработва по „Контур 41”, като с това удължение на концесионния срок, считано от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г. ще бъдат иззети и натоварени общо 170,3 млн. m^3 минна маса, от която 98,8 млн. m^3 са откривка и 71,4 млн. m^3 (187,2 млн. t) руда.

В пространствен аспект, по административна принадлежност, тази площ се разпределя както следва:

- в община Етрополе – 9370.2 dka, което съставлява 42.94% от площта на МОК „Елаците“;
- в община Мирково – 6272.74 dka /28.75%/;
- в община Чавдар – 4177.99 dka /19.15%/;
- в община Челопеч – 1442.41 dka /6.61%/;
- в община Златица – 558.26 dka /2.56%/.

Извън границите на „Контур 41” остават около 286 млн. t ресурси, които не са изяснени докрай. Те ще бъдат допроучени по време на експлоатацията на находището.

Рудодобивен комплекс /РК/

Съгласно действащият концесионен договор, площта, заета от **Рудодобивния комплекс** възлиза на 8 185,3 dka, от които 86.6% са локализирани в землището на гр. Етрополе, община Етрополе и 13.4% в землището на с. Челопеч, община Челопеч, Софийска област.

Проектът, предмет на ОВОС предвижда площта на РК да нарасне с 2629 dka или общата концесионна площ на рудодобивния комплекс да възлиза на 10813 dka.
Дейностите, които планът предвижда за допълнителните 2629 dka са:

- за добивни работи 0 dka;
- за насипни работи 60 dka:
- за съпътстваща инфраструктура 2 569 dka:

Площта на западното насипище към 2041 год. ще бъде 3 391 dka.

Обогатителен комплекс /ОК/ и хвостохранилище

Понастоящем, концесионната площ, в която е разположен обогатителния комплекс възлиза общо на 8331,4 dka. В обхвата на контур „Обогатителен комплекс“ се включват обогатителната фабрика, хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“, магистрален хвостопровод, и язовир „Радин извор“.

Проектът, предмет на ОВОС предвижда площта на ОК да нарасне с 2 676 dka и да възлиза на 11 009 dka, попадаща в землищата на с. Чавдар, общ. Чавдар, с. Мирково, общ. Мирково, с. Бенковски, община Мирково и с. Петрич, общ. Златица, Софийска област.

Проектът предвижда хвостохранилище „Бенковски 1“ да бъде въведено отново в експлоатация и да продължи работа по предназначение заедно с хвостохранилище „Бенковски 2“. Касае се за обединяване на два обекта с еднакво предназначение – хвостохранилище „Бенковски 1“ /рекултивирано/ и действащото „Бенковски 2“.

По работен проект 2041г. депонирането на минни отпадъци при новия концесионен договор се предвижда да се осигури чрез:

- обединяване и надграждане на хвостохранилище „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“ до кота 728;
- усвояване на дерето, разположено непосредствено източно от секция „Сулуджа дере“.

Количеството отпадък, което ще бъде депонирано в обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ от 01.01.2026 до 2041 г. е приблизително 256 000 000 t.

За отвеждане на атмосферните води и недопускане смесването им с технологични води се предвижда изграждане на източен охранителен канал и западна скатова канавка. Канала и канавката преминават през сухия откос на долната стена на източното дере и заустват в дерето след нея.

Обединените хвостохранилища Бенковски 1 и Бенковски 2 заемат обща площот 8422,12 dka (индивидуално съответно 2768.39 dka и 5653.73 dka) и обхващат части от землищата на 4 населени места, от които с най-голям относителен дял /56%/ са в землището на с. Бенковски, община Мирково, 38% в землището на с. Чавдар, община Чавдар и 6% в землището на с. Петрич, община Златица.

Предложената от проекта за развитие на „Елаците – Мед“ до 2041г. обща нова концесионна площ възлиза общо на 5305 dka, при което общата му площ ще възлезе на 21 821,6 dka. На предложените терени няма съществуващи постройки и съоръжения, предназначени за премахване. Проекта не включва дейности по разрушаване/ премахване на съоръжения и/ или сгради.

1.4 ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ПРОЦЕС. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ПОЛЗВАНИТЕ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ, В Т.Ч. НА ОПАСНИТЕ ВЕЩЕСТВА ОТ ПРИЛОЖЕНИЕ №3 НА ЗООС, КОИТО ЩЕ БЪДАТ НАЛИЧНИ В ПРЕДПРИЯТИЕТО/СЪОРЪЖЕНИЕТО И КАПАЦИТЕТ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ТЯХНОТО СЪХРАНЕНИЕ И УПОТРЕБА

Основните процеси, свързани с реализацията на инвестиционното предложение, са обусловени от характера му, който по същество представлява продължаване на съществуваща дългогодишна рутинна дейност – добив и първична преработка на медно-порфирни злато-съдържащи руди от находище „Елаците“.

Предприятието се състои от следните пространствено и функционално обособени производствени формации:

- Рудодобивен комплекс, разположен от северната страна на старопланинското било, землище на гр. Етрополе;
- Обогатителен комплекс, който се намира на южните склонове на планината, близо до с. Мирково и Хвостохранилища „Бенковски 1-закрито“ и „Бенковски 2”, разположени в близост до Обогатителен комплекс
- Транспортен участък – осигурява технологичната връзка между двата комплекса.

1.4.1 Добив на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците”, Софийска област до 2041 г.

Добивът на медно-порфирни златосъдържащи руди ще се извършва в рудник „Елаците“ в проектните граници на Контур 41.

Считано от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г., ще бъдат иззети и натоварени общо 170,3 млн. m^3 минна маса, като от тях 98,8 млн. m^3 са откривка (минен отпадък) и 187,2 млн. t (71,4 млн. m^3) са руда.

Находище „Елаците“ се отработва по открит способ с ясно изразена височинна и дълбочинна част на рудника. Най-високата кота е 1510 m, а най-ниската кота понастоящем и към 01.01.2026 г. (проектно положение – начало на добив в границите на Контур-41) е хоризонт 855, като към края на концесионния срок ще достигне до хоризонт 730.

При отработването се изземват определени количества руда и откривка, в резултат на което се оформя рудничното пространство. На всяко работно стъпало, фронтът на минните работи се премества хоризонтално, при което се освобождава място за разкриване и подготовка на по-долу лежащия хоризонт. Така се оформя работната зона (динамичен контур) на рудника. Работната зона се движи в дълбочина, като обхваща нови обеми руда и откривка. В процеса на експлоатация на рудника, ъгълът на работната зона изменя своите стойности, като максималните стойности са лимитирани от минималните ширини на работните площадки. Рудникът в момента се обработва с работен ъгъл на борда 38-46º.

Разкриването на горния участък от находището до хор. 1180 се осъществява чрез наклонена полутраншея, простираща се от южния до северния борд, минаваща през югоизточния участък, а разкриването на дъното на котлована се осъществява чрез спираловидна (тупикова) полутраншея от хор. 1120 до хор. 730, разположена по северния и западния борд на рудника. Пътищата в границите на рудника са разделени на два вида: временни с ширина 12 ÷ 18 m и постоянни с ширина 25 m. Същите са проектирани с ръководещ наклон до 10 %.

Работните площадки позволяват нормална работа на минното оборудване, като същите са съобразени с наличната изкопно-товарна и транспортна механизация, предвидена за експлоатиране на открития рудник.

Най-долният хоризонт – 730, който е предвиден да се изземе цялостно до 2041 г., към настоящия момент не е разкрит, като към него, ще бъде изградена постоянна наклонена полутраншея (в крайно проектно положение от настоящата кота за дъно хор. 855 (850) до хор. 730, същата разположена в северния и западния борд).

Основните технологични процеси в рудника са:

- пробивни работи, обслужващи добива;
- пробивни работи свързани с оконтуряване на бордовете;
- взривни работи;
- багерни работи;
- транспорт на минната маса;
- насипищни работи;
- натрошаване на рудата;
- транспорт на натрошената руда до Обогатителен комплекс „Елаците“, чрез магистрално-гумена транспортна лента (МГТЛ);
- пътно строителни и спомагателни работи.

Пробивните работи се изпълняват със сондажно оборудване, като диаметърът на сондажа варира от 142 mm до 250 mm.

При взривните работи се използват емулсионни взривни вещества собствено производство по лиценз на американската компания „Остин Паудър” за масови взривявания.

За изкопаване и натоварване на минната маса в РК „Елаците” се използва багерна техника с обем на кофата от 11 ÷ 15 m^3. Багерната техника се използва също така и за оформяне и обезопасяване на стъпалата съгласно проектното им положение в краен контур.
Рудата понастоящем се извозва и натрошава в „Корпус за едро трошене № 1 и № 3“ (КЕТ-1/КЕТ-3), а откривката се извозва и депонира в съоръжение за минни отпадъци, т. нар. „Западно насипище“. След 2035 г. с цел оптимизиране на транспортните разстояния и намаляване на въглеродните емисии, КЕТ-3 ще бъде изведен от експлоатация, а на негово място ще бъде въведен КЕТ-4.

Транспортирането на добитата руда от открит склад № 1 до открит склад № 2 на площадката на ОК Мирково се осъществява с МГТЛ с обща дължина 6 700 m, която е разположена в тунел. Производителността на МГТЛ е около 2 800 t/h при работа с четири питателя.

Електрозахранването на РК „Елаците" се осъществява от Републиканския пръстен 110 kV, като са изградени два входа – от подстанция гр. Етрополе (извод „Кашана") и от подстанция гр. Златица (извод „Мургана"). Вътрешната мрежа е изградена на 6 kV.
Водоотливът на рудника се осъществява чрез дренажна отводнителна галерия на кота 840 m с дължина 2 048 m.

Рудничните води се отвеждат от „чашата" на рудника и се насочват към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) на кота 840 m за пречистване.

Съгласно Решение № 4010/15.11.2023 г. за изменение на Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води № 13120011/12.07.2007 г., водите от дейността на рудника се заустват в три точки - води на изход ПСОВ 950 m, води на изход ПСОВ 840 m и води на изход ПСОВ 830 m. Последното съоръжение е във финална фаза на изграждане, като се очаква да бъде въведено в експлоатация през 2025 г.

1.4.2 Депониране на минния отпадък от добива на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г.
Откривката до 2041 г. ще се насипва в съоръжението за минни отпадъци (т. нар. „Западно насипище") при спазване на всички изисквания за депониране и съхранение на минните отпадъци. Площта на съоръжението към 2041 г. ще бъде 3 391 декара.

Местоположението му, конструкцията и управлението предотвратяват отрицателното му въздействие върху компонентите на околната среда и човешкото здраве.

Съоръжението за съхранение на минни отпадъци се експлоатира в съответствие с одобрен с писмо изх. № Е-26-Е-119 от 13.04.2021 г. на Министерство на енергетиката План за управление на минните отпадъци и Разрешително № 7 от 23.05.2022 г. за управление на минни отпадъци в съоръжение от категория „А" – насипища при Рудодобивен комплекс, „Елаците-Мед" АД.

Към настоящия момент съоръжението за минни отпадъци „Източното насипище" е изчерпало капацитета си и не приема минни отпадъци. За него е изпълнен проект за отводняване и отвеждане на повърхностните води и проект за техническа и биологична рекултивация.

Съгласно Разрешително № 7 за управление на минни отпадъци от 23.05.2022 г., проектният капацитет на Западно съоръжение за минни отпадъци към 13.08.2031 г. е 321 518 641 m^3, а депонираните обеми на Източно насипище възлизат на 21 903 184 m^3.

В проекта за „Контур-41“ единствено „Западно насипище“ ще бъде обект на експлоатация, където следва да се насипят обемите от масив в границите на „Контур-41“ – 79 810 467 m³ (същите извън границите на „Изменен контур-31“), както и да се насипят 3 885 858 m^3 (от стар насип), част от подработени обеми при „Източно насипище“, в рамките на предоставената концесионна площ на „Елаците-Мед“ АД до 2041 г.

Общият обем на депонираният минен отпадък към 13.08.2041 г. ще бъде 423 232 292 m³, от който 405 214 966 m³ - в Западно насипище и 18 017 326 m³ - в Източното насипище.
Основните технологични процеси при насипообразуването, които се изпълняват в рудник „Елаците“ са общоприети и съответстват на познатите практики при разработване на находища по открит способ. Те включват:

– багерни работи при натоварване на минния отпадък в рудника;
– транспорт на откривка от рудника до съоръжение за минни отпадъци;
– насипообразуване, включващо разтоварване на откривката от автосамосвали и разстилане с булдозери.

1.4.3 Изграждане на допълнителни съоръжения в Рудодобивен комплекс „Елаците“ в периода 2026 ÷ 2041 г.

За периода 2026 ÷ 2041 г., с цел осигуряване нормалната експлоатация на Рудника, е необходимо да се изградят следните съоръжения:

- Дренажна подземна минна изработка за гравитачно отводняване на рудник „Елаците“ под проектното дъно на рудника (к. 730 m);
- Нова отводнителна система, включваща водосъбирателни канали в котлована на рудника и система от сондажи за отвеждането им;
- Изместване на водохващанията на река Негърщица – удължаване (по открит способ) на галерия III.А, изместване (на по-висока кота) на канали за чисти води № 1 и 2 /*до момента е изпълнено допълнително застрояване на водоулавящи съоръжения на р. Негърщица-удължаване на минна галерия за чисти води (Участък IIIА-галерия IIIА и галерия IIIБ/;*
- Изместване на помпена станция за кисели води, която към момента се намира на к. 925 m;
- Изместване на съществуващата ПСОВ, намираща се на к. 950 m;
- Изграждане на КЕТ-4 и връзката му с открит склад за руда № 1.

1.4.4 Преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците”, Софийска област до 2041 г.

Към настоящият момент обогатяването следва следните технологични процеси:

- Едро трошене;
- Средно трошене;
- Ситно трошене;
- Смилане;
- Флотация;
- Сгъстяване и филтрация.

Тази технология на преработка ще се запази до 2041 г.
Подготовката на добитата руда за флотация, извършвана на територията на Обогатителен комплекс, е класическа – трошене на взривената рудна маса в три стадия до едрина 15÷0 mm и смилане в топкови мелници с централно разтоварване.

Първият стадии на трошене (едро трошене) е реализиран на площадката на Рудодобивен комплекс в Корпус едро трошене № 1 (КЕТ-1) и Корпус едро трошене № 3 (КЕТ-3). С цел оптимизиране на транспортните разходи след 2035 г. се предвижда извеждане на експлоатация на КЕТ-3 и въвеждането в експлоатация на нов КЕТ-4. Новият КЕТ-4 ще бъде с капацитет 4000 t/h.

Натрошената руда от двата корпуса се складира в открит склад № 1 с работна вместимост около 30 000 t руда.

Транспортирането на добитата руда от открит склад № 1 (на територията на Рудодобивен комплекс) до открит склад № 2 на площадката на Обогатителен комплекс се осъществява с магистрална гумено транспортна лента (МГТЛ) с обща дължина 6 700 m, която е разположена в тунел. Производителността на МГТЛ е около 2 800 t/h при работа с четири питателя.

Реализираната схема на средно трошене на площадката на Обогатителен комплекс е организирана в четири потока и включва предварително пресяване, трошене на надситовия продукт в конусни трошачки и контролно пресяване на натрошения продукт.

Подситовите продукти от предварително и контролно пресяване са готов продукт за смилане. Надситовият продукт от контролно пресяване постъпва на ситно трошене с контролно пресяване. Схемата на ситно трошене се осъществява в девет потока. Монтирани са конусни и валцови трошачки.

Реализираната схема на смилане е едностадийна с класификация на пулпа от мелниците в хидроциклон. Преливът от хидроциклона е готов продукт за флотация, а пясъците се връщат за досмилане в мелницата.

Монтирани са 12 броя мелнични агрегата (МА), които на настоящия етап преработват приблизително 16 млн. t руда годишно. Мелнично отделение е определящо за работата на Обогатителен комплекс.

Флотацията на рудата се осъществява по така наречената схема “C-S”, която най-добре отчита технологичните особености на медно - порфирните руди. Реализираната схема на медна флотация е откритоциклова с досмилане на грубия колективен концентрат от основна флотация и последователно пречистване в три или четири пречистни операции, като първа пречистна флотация има контролна флотация, от която излиза краен отпадък. При тази схема

извличането се формира в основна флотация, а качеството на крайния концентрат в пречистните операции.

Реагентният режим е класически за обогатяване на този тип руди. В цикъла на медна флотация се използват следните реагенти:

- Събирател – използват се калиев хексилов, калиев изоамилов, както и калиев амилов, калиев етилов, натриев етил и калиев изобутилов ксантогенати;
- Пенообразувател - метил изобутил карбинол;
- Депресор за пирита – CaO.

Понастоящем се използват етилов, амилов и изобутилов ксантогенати, като използването на другите посочени ксантогенати ще започне след издаване на решение за одобряване на доклад за безопасност на предприятието/съоръжението от Изпълнителния директор на ИАОС, както е заявено в актуализирано уведомление за класификация по чл. 103, ал. 5 от ЗООС (вх. № УК-1506/06.02.2023 г. на ИАОС) на предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал (потвърдена с писмо изх. № УК-656/24.02.2023 г. на ИАОС).

Получава се меден концентрат със съдържание на мед 20 ÷ 24% в зависимост от потребностите на пазара.

Обезводняването на концентрата се извършва в два етапа:

- Сгъстяване – извършва се в сгъстители с периферно задвижване с диаметър 30 m и работна площ 700 m^2. Технологичният концентрат със съдържание на твърда фаза 18 ÷ 20% се сгъстява до плътност 60 %, която е най-подходяща за следващия етап на обезводняване – филтрация;
- Филтрация – сгъстеният продукт постъпва по самотек в буферен зумпф, в който с помощта на механична бъркалка се поддържа постоянна плътност. От зумпфа, посредством помпи, сгъстеният продукт се подава в разпределителна кутия, захранваща хоризонтална преса „Метсо“ или вертикална преса „Ларокс“.

Молибденова флотация функционира от 2009 г. Работи епизодично, като през 2018 г. е преустановено производството. На селекция постъпва колективният концентрат 28 m^3/h, когато съдържанието на молибден е над 0,200 %. Молибденовата флотация работи по следната схема: агитация на колективния концентрат; основна молибденова флотация; две пречистни флотации; сгъстяване на пенния продукт от втората пречистна флотация; седем пречистни флотации, филтрация на концентрата и изсушаване в електрическа сушилня.

Схемата на молибденовата селекция включва предварително сгъстяване на колективния концентрат в сгъстител с диаметър 30 m и оттам подаване в два агитационни чана всеки с обем 33 m^3, осигуряващи постоянна необходимата плътност за процеса и изпълняващи ролята на буфер при кратковременни нарушения и отклонения от добива на колективен концентрат. Основната молибденова флотация се извършва в девет броя машини „Вемко - 66D”, разположени каскадно /5+4/. Камерният продукт, който се получава от основна молибденова флотация представлява меден концентрат.

Използваните реагенти при молибденовата селекция са:

– натриев хидросулфид с разход 8 ÷ 12 kg/t концентрат;
– керосин с разход 250 ÷ 300 g/t концентрат;
– концентрирана сярна киселина с минимален разход 625 g/t, среден 1 040 g/t и максимален 1 785 g/t колективен концентрат.

В срок до 2041 г., за нуждите на Обогатителен комплекс ще бъде използвана оборотна вода от езерата на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2”, както и отпадъчни води от производствения процес. Бъдещата конфигурацията на двете секции „Сулуджа дере“ и „Ай дере“, след кота 715 m (началото на 2026 г.), налага поетапно изместване на езерата в „Бенковски 2“ и формиране на ново езеро в хвостохранилище „Бенковски 1“.

Отпадъкът от обогатяването към момента се депонира в хвостохранилище „Бенковски 2“. Съгласно настоящия работен проект до 2031 г. крайната кота на запълване е 727 m.

За гарантиране на дейността на „Елаците - Мед“ АД до 13.08.2041 г., е избрано техническото решение за обединяване на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“ и запълването им до кота 728 m. Същото е избрано като най - целесъобразно от гледна точка на минимално въздействие върху околната среда и засягане на нови площи.

Преминаването към експлоатация на едно обединено хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ трябва да се осъществи плавно със запълването на крайните етапи на двете секции „Ай дере“ и „Сулуджа дере“ на „Бенковски 2“.

Съгласно техническото решение за запълване до кота 728 m на обединените хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“, капацитет за депониране на отпадък (хвост) от началото на 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г. ще бъде в размер на приблизително 256 млн. t.

За осъществяване на проектното решение е необходимо изграждането на следните насипни съоръжения:

Оградна дига „Бенковски 1“:

Дигата е проектирана от каменно-насипен тип с водоплътен елемент - геомембрана. Котата на билото е 730 m - два метра над котата на запълване с отпадък (хвост) с цел безопасност. Максималната височина на дигата ще бъде 35 m. Широчината на билото е проектирана да бъде 10 m, предвид използването му като служебен път. По въздушния откос е предвидено полагане на хумус и затревяване. Дигата е проектирана да бъде изградена на етапи (коти 710 m, 720 m, 730 m).

За заздравяване на основата, преди изграждането на скалния насип се полага здрава армираща георешетка, която се състои от отделни снопове от успоредни високоякостни синтетични влакна, обвити в здрава и издръжлива полимерна обвивка.

Основните еднотипни характеристики на дигата са следните:

- Воден откос – m=1,70 на етапи съгласно проекта, с берми на коти 710, 720 и геомембрана с филтърна зона по откоса;

- Въздушен откос – m=1,70 с берми на коти 710, 720 и каменна облицовка от едър камък; дебелина на облицовката – 0,80 m;
- Ширина берма на кота 710,00 – 10,00 m;
- Ширина на короната - 10,00 m;
- Пътни настилки по короната.
- Откос на полагане на геомембраната – m=1,70.

Оградна дига „Сулуджа дере“:

Конструкцията на оградната дига в секция „Сулуджа дере“, в зоната на съществуващите оградни диги (кота било 702 m) е по-специфична, защото ще се изпълнява поетапно, заедно с хвоста. Тя стартира с отстъп от 20 m навътре и се изгражда на етапи по 5 m (коти 705 m, 710 m, 715 m, 720 m, 725 m и 730 m) от скални фракции. За гарантиране на нейната водоплътност ще се положи битумизирана геомембрана в тялото на стената.

Предмет на настоящото ИП е изграждането на оградната дига от кота 720 m до кота 730 m, тъй като предходните етапи до кота 720 m са изградени в концесия 2031 г. За гарантиране на безопасната експлоатация на оградната дига, котата на нейното било е с 2 m по-висока от котата на запълване на хвостохранилището – 728 m.

Проектирано е изграждането на инжекционна завеса в „петата“ на водния откос /по технология *Jet Grouting/*. Дълбочината на завесата е различна в различните участъци като максималната е определена на 20 m.

След изпълнението на инжекционната завеса е предвидено изпълнение на бетонова плоча с дебелина 1 m и ширина 3 m. В плочата се закотвят хидроизолационните материали, които се монтират по водния откос.

Основните характеристики на дигата са следните:

- Воден откос – m=1,50 на етапи съгласно проекта;
- Въздушен откос – m=2,00 с берми през 5 m;
- Дренажна призма – до кота 710 m;
- Ширина берма дренажна призма – 6,00 m;
- Ширина на короната на кота 730 m - 10 m;
- Пътни настилки по короната.

Оградни диги 2А и 2Б в секция „Сулуджа дере“:

Оградните диги имат еднотипни конструкции, като ще бъдат изградени като каменно-насипни стени с противофилтрационен водоплътен елемент по водния откос на стената. Ще се изградят на етапи (коти 710, 720, 730). В зоната на „петата“ на водния откос и при двете диги е предвидено изграждане на стоманобетонов зъб от водоплътен бетон. В зъба се закотвят хидроизолационните материали, които се монтират по водния откос. Връзката между зъба и геомембраната се осъществява чрез застъпване на геомембраната.

Основните еднотипни характеристики на дигите са посочени в следващата таблица:

№	Параметър	Димензия	ДИГА 2А	ДИГА 2В
1	Височина на дигата в оста	m	6,86	21,18
2	Воден откос	-	1,70	1,70
3	Въздушен откос	-	1,70	1,70
4	Ширина на бермите	m	-	3,00
5	Ширина на короната	m	10,00	10,00
6	Пътни настилки по короната	-	да	да

Долна опорна стена „Бенковски-2“ – източно дере:
За да се ограничи запълването на хвост в новото дере до необходимия обем и височина, е необходимо да се изгради нова долна стена, в източно дере към „Бенковски 2“.

Стената на Източно дере е каменно насипна. Билото на стената е с ширина 8 m. Откосите на каменните призми са 1:2 с берма откъм въздушната страна на кота 532 m с ширина 6 m.

Основните параметри на стената са следните:

- ✓ Височина на стената по нейната ос - 25 m;
- ✓ Дължина на короната - 220 m;
- ✓ Кота корона - 545 m;
- ✓ Ширина на короната на стената - 8 m.

Депонирането на отпадъка от обогатителната фабрика ще продължава да се осъществява посредством хидроциклониране на хвоста и извършване на директен намив в определени участъци на двете хвостохранилища.

Развитието на хидротранспортната система е пряко свързано с производителността на целия комплекс и депонирането на минния отпадък.

Магистралните напорни хвостопроводи от ОК „Елаците“ до началото на хвостохранилище „Бенковски 1“ ще се реконструират в периода до 2031 г.

Основните нови трасета на хидротранспортната система са както следва: Намивен хвостопровод „Бенковски 1“ и „Улама“. Чрез този хвостопровод ще се надгражда „Бенковски 1“ в западната и южната част на съоръжението, както и уламата между двете хвостохранилища. Хвостопроводът се разделя на три клона, както следва:

Клон 1 - Трасето се качва на короната на Оградна дига „Бенковски 1“, преминава последователно върху короните на хвостова стена „Бенковски 1“, хвостова стена „Бенковски 2“, върху естествен терен и по цялата дължина на короната на разделителна дига. Дължината на участъка е около 4.5 km.

Клон 2 – отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе върху короните на хвостова стена „Бенковски 2“ и оградна дига „Ай дере“. Дължината на участъка е около 1 km.

Клон 3 - отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе естествен терен и оградна дига „Сулуджа дере“.

Всички нови хвостопроводи ще се изграждат от стоманени тръби Ø 813/10 с вътрешно полиуретаново покритие 6 ÷ 8 mm. Отделните тръби са с дължина 6 m, изпълняват се върху стоманобетонови седлови опорни блокове), със средно подпорно разстояние от 3 m. Чупките по трасето се осъществяват чрез колена с вътрешно гумено покритие. В чупки тръбите се разполагат върху стоманобетонови междинни опорни блокове.

Мониторингът на работата на хидротранспортната система ще се осъществява чрез контролно-измервателна система. Тя включва манометър за измерване на работното налягане в хвостопроводите и разходомер за измерване количеството на преминаващия по тях хвост и скоростта му. Контролно-измервателната система се предвижда за източна и западна нитка поотделно.

За мониторинг на плътността на хвоста ще се използват съществуващите към момента плътномери.

За нуждите на Обогатителния комплекс ще бъде използвана оборотна вода от езерата на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2”, както и отпадъчни води от производствения процес.

Избистрените води в обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ ще се връщат към ОК „Елаците“ чрез два подема, плаващи помпени станции и помпена станция „Мирково“. Новите съоръжения, които ще гарантират оборотния цикъл са:

- Нова плаваща помпена станция (ППС) в езерото на хвостохранилище „Бенковски 1“, напорен тръбопровод след нея и необходимите отклонения за поетапно подвързване на същата във височина, спрямо нарастването на езерото във всеки технологичен етап;
- Нов ретензионен резервоар за дренирали и оборотни води, разположен от североизточната страна на „Бенковски 1“ - напорният тръбопровод след ППС в „Бенковски 1“ транспортира водата от езерото до нов ретензионен резервоар за дренирали и оборотни води, разположен от североизточната страна на „Бенковски 1“. Резервоарът е ситуиран и оразмерен, така че да гарантира гравитачно отвеждане на водите до ПС „Мирково“.
- Нов тръбопровод от новия ретензионен резервоар до ПС „Мирково“ - от новия ретензионен резервоар се предвижда нов тръбопровод за отвеждане на оборотните и дренажни води до басейна на ПС „Мирково“. Трасето му ще се разположи успоредно на съществуващата оборотна деривация.

В мелнично-флотационен цех се предвижда следното:

- Ремонт и при необходимост, подмяна на нестандартното оборудване в отделението за досмилане;
- Цялостна реконструкция на въздуходувно с подмяна на всички въздуходувки;
- Монтиране на стара мелница МА №11 като мелница за досмилане III-ти стадии;

Изграждане на буферен сгъстител - основна флотация към 1-ва пречистка.

Електрозахранването на Обогатителен комплекс се осъществява чрез далекопровод „Мургана" и далекопровод „Гълъбец". Вътрешната мрежа е изградена на 6 kV.

Ползваните суровини и материали в Рудодобивен комплекс (РК), в т.ч. опасните вещества по Приложение 3 на ЗООС, са както следва: Опасни вещества на територията на РК са налични в прилежащите към комплекса топлосилов цех, пречиствателна станция, бензиностанция и складови стопанства (склад № 1, 3, 22, 2 и 8, склад на взривна фабрика, склад ГСМ).

Основна дейност на „Складовите стопанства" е приемане, съхраняване и раздаване на материали и резервни части за основните и спомагателни цехове в дружеството. В „Складовите стопанства" се съхраняват химични вещества и смеси, някои от които с опасни свойства.

Към тях се включват предимно складове и цехове, които осигуряват нормалното функциониране на основното производство, подсигуряващо го с електроенергия, топлоенергия, гориво-смазочни материали (ГСМ), химични вещества и смеси в течно, газообразно и твърдо състояние, резервни части и консумативи за оборудването и резервно оборудване.

В процеса на реализиране на рудодобива се използват разнообразни спомагателни материали – природен газ, газьол, автомобилен бензин, дизелово гориво, масла и др. Характерно за суровините и материалите, използвани при рудодобива е, че количествените им характеристики са променливи в отделните периоди и години. На площадката са разположени складове за изходни продукти и суровини, както следва:

- Открит склад за бутилкови групи с компресиран природен газ (основно гориво за нуждите на Топлосилов цех) - максималното количество на площадката е 6 t;
- Резервоарно стопанство с два броя открити резервоара с пропан – бутан всеки по 25 m^3 (за отоплителни нужди на цех РМЦ);
- Газьол в две надземни цистерни по 50 000 l (обваловани; за нуждите на Топлосилов цех);
- Склад за ГСМ – към момента в него се съхраняват в подземни цистерни бензин (2 бр. x 10 m^3), дизелово гориво (6 бр. x 50 m^3) и масла, като след реализирането на инвестиционното предложение за „Изграждане на ведомствена бензиностанция за светли горива на територията на Рудодобивен комплекс „Елаците" количествата на дизеловото гориво ще се увеличат (до 538 t), а на автомобилният бензин ще се намалят (до 11 t) (количествата са оценени при 95 % запълване на резервоарния парк, като са отчетени и наличностите в тръбопроводите към тях).
- Склад на взривната фабрика. Взривна фабрика е класифицирана като предприятие и/или съоръжение с висок рисков потенциал. Класификацията е валидирана от министъра на

околна среда и водите с писмо изх. № 26-00-313/17.02.2016 г. С Решение №174-А1/2017 г. на Изпълнителния директор на ИАОС е одобрен актуализирания доклад за безопасност, преразгледан и приет от ИАОС с писмо изх. № ПГА – 3269/25.08.2022 г.;

- Складове за гуми и за резервни части на автосамосвали и склад за резервни части на съоръженията.

На територията на комплекса се използват и съхраняват различни компресирани газове в бутилки (газови цилиндри), като например кислород, азот, хелий, пропан - бутан, газови смеси (старгон), необходими за технологичния процес на добива на полезни изкопаеми. Има изграден специализиран склад за съхранение на ацетилен, съобразен с всички изисквания на нормативната уредба.

Опасните отпадъци, които отпадат от дейността на РК „Елаците" са отпадъци от хидравлични и смазочни масла, утайки от маслоуловители, опаковки съдържащи опасни вещества и маслени филтри, които се предават на лицензирани лица.

Обогатителен комплекс (ОК) е класифициран като предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал. Класификацията е потвърдена с писмо на МОСВ изх. № УК-656/24.02.2023 г.

Опасните вещества по Приложение № 3 от Закона за опазване на околната среда, които се използват в дейността на **Обогатителния комплекс** са налични в прилежащите към комплекса реагентово стопанство и варова централа, складови стопанства и лаборатории. Дозировката на реагентите се извършва в условията на строго регламениран технологичен режим.

Използваните реагенти при медна флотация са както следва**:**

– Етилов, натриев етил, калиев изобутилов и калиев амилов ксантогенати – складират се в буферен склад за дневните нужди на производството и в склад за съхранение на ксантогенати. Приготвят се като 4 %-ен разтвор в два резервоара, всеки с вместимост от 20 m^3. След издаване на решение за одобряване на доклад за безопасност на предприятието/съоръжението от Изпълнителния директор на ИАОС, ще се използват и хексилов и изоамилов ксантогенати.

– Флотационно масло (пенообразувател) – складира се в две баки, всяка с обем 200 m^3, откъдето гравитачно се подава в резервоари с обем 2 m^3 или във варели.

– Хидратна вар - доставя се в насипно състояние с варовози. Приема се във варова централа, която се състои от пет броя силози, всеки с вместимост 200 m^3, комплектовани с по две помпи тип 50-ш-40 (шламови помпи) и система от тръбни връзки.

Използваните реагенти при молибденова селекция са както следва**:**

– натриев хидросулфид – с разход 8 ÷ 12 kg/t концентрат, действа като депресор на медните минерали; приготвя се като 10 %-ен разтвор в два резервоара, всеки с вместимост от 20 m^3,

– керосин – с разход 250 ÷ 300 g/t концентрат , складира се в две цистерни /16 и 32 m^3/; действа като събирател на молибдена;

– концентрирана сярна киселина – с минимален разход 625 g/t, среден 1 040 g/t и максимален 1 785 g/t колективен концентрат, съхранява в две цистерни с обем 5,6 тона; използва се за регулатор на pH в основна молибденова флотация.

Складови стопанства, лаборатории и други на територията на ОК с опасни химични вещества и смеси попадащи в обхвата на приложение № 3 от ЗООС:

Към тях се включват предимно складове и цехове, които осигуряват нормалното функциониране на основното производство, подсигуряващо го с електроенергия, топлоенергия, гориво-смазочни материали (ГСМ), химични вещества и смеси в течно, газообразно и твърдо състояние, резервни части и консумативи за оборудването и резервно оборудване. Към тях се причисляват и обслужващите химическа и експрес лаборатории, осигуряващи текущите необходими анализи на суровините, продуктите, мониторингът на работната и околната среда и др.

За отоплителни цели на територията на ОК се използват нискосернист мазут, газьол за промишлени и комунални цели, а също така и природен газ, съхранявани на територията на Топлосилов цех.

Мазутът се съхранява във вертикален надземен резервоар с вместимост 1 000 m^3, снабден с парни подгревателни секции, като е изградена необходимата обваловка за поемане на евентуални разливи. Запълването на резервоара е 90 % от обема му, при което максималното количество мазут на площадката включително и в тръбопроводите е 820 t.

Газьолът се съхранява в цистерна с обем 5 000 литра. Запълването на цистерната е 90 % е от обема, като наличното количество на площадката включващо и тръбопроводите е 4,5 t.

Природният газ е ситуиран на площадка в близост до котелно помещение в 5 трейлера по 6000 Nm^3. Максималното налично количество на площадката в това число и прилежащите тръбопроводи е 16,8 t.

Монтирани са съответните нивомери на резервоарите за следене на количеството в тях.
Моторните горива (автомобилен бензин и дизелово гориво), използвани за нуждите на комплекса, се съхраняват на територията на ведомствена бензиностанция в 2 броя подземни резервоари при атмосферно налягане. Резервоарите са хоризонтални цилиндрични, като запълването на същите е 90 % от обема им:

- резервоар за съхранение на автомобилен бензин - 8 915,1 l (7 t, в това число и съответните тръбопроводи);
- резервоар за съхранение на дизелово гориво - 23 838 l (21 t, в това число и съответните тръбопроводи).

Монтирани са съответните нивомери, показващи в т.ч. наличието на евентуални загуби на гориво в случай, че има такива.

На територията на комплекса се използват и съхраняват различни компресирани газове в бутилки (газови цилиндри), като например кислород, ацетилен, пропан - бутан, газови смеси (метан с аргон), необходими за технологичния процес на обогатяването и работата на апаратите в химическа и експрес лаборатории.

Опасните отпадъци, които отпадат от дейността на ОК са отпадъчни масла, греси, утайки от маслоуловители, опаковки съдържащи опасни вещества, абсорбенти, филтърни материали и предпазни облекла, маслени филтри, оловни акумулатори.

1.5 ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ОЧАКВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЕМИСИИ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ОБЕКТА/ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Видът и количествата на отпадъците и емисиите по време на експлоатацията на обекта, представени обобщено по компоненти на околната среда и са както следва:

- **атмосферен въздух –** експлоатацията на обекта е свързана основно с наднормено запрашаване на въздуха предвид основната му дейност-рудодобив и рудопреработка; касае се за наличие на три вида източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух – **точкови**, включващи трошачни цехове, котелни стопанства и др. п.; **площни източници**, представени от всички дейности, свързани с изкопно-насипни работи; те са два вида – прахови емисии от изкопно-разтоварителните дейности и газови емисии от използваната за целта техника; **линейни източници,** представени от участъците, предназначени за преминаване на транспортна техника.

В района на РК Елаците състоянието на КАВ се определя от експозицията и въздействието на:

- организирани емисии от неподвижни точкови източници – промишлени и горивни;
- емисии от площни източници, в т.ч. емисии от мобилни източници;
- неорганизирани емисии.

От организираните източници на емисии от РК изхвърляни в атмосферния въздух (с изкл. на емисиите от КЕТ 1) **не са констатирани замърсявания над ПДН по контролираните замърсители.**

При транспортиране на добитата минна маса от рудника, пътното трасе по цялото протежение се замърсява с прахогазови емисии от изразходваното гориво на извозващите МПС. Това са неорганизирани прахо-газови емисии от ДВГ на автосамосвалите.

Досегашната практика и резултата от мониторинга на въздуха показват, че праховите емисии остават в района на рудника и **не променят КАВ в най-близките населени места, нито влияят отрицателно на екосистемите в района.** Отчасти прахоуносът от открити площи ще се компенсира от прилаганите рекултивационни мерки по източното съоръжение за съхранение на минни отпадъци.

От дейността на **Обогатителния комплекс** не се наблюдава наличие на изразен годишен ход в замърсяването на въздуха с прах, с изключение на известно повишаване на концентрациите на прах през сухите летни месеци. Не е регистрирано нарушение на нормите за $ФПЧ_{10}$. В

условията на изградената оросителна инсталация за принудително овлажняване на сухите площи от съоръжението, емисии на прах от участъци от хвостохранилището практически отсъстват.

- **води -** за водоснабдяването на **Рудодобивен комплекс** са обособени водоснабдителни системи за питейно-битови и промишлени нужди, Използваните водни количества за питейно-битови нужди не превишават установения лимит от 35 000 m^3/год.; Използваните водни количества за промишлени нужди не превишават установения лимит от 550 000 m^3/год.; техногенно повлияни са водосборите на реките Елашка, приток на р.Негърщица, десният приток на р.Негърщица.

На територията на рудодобивен комплекс функционират две пречиствателни съоръжения – ПСОВ на к. 950 m и ПСОВ на к. 840 m, като във финална фаза на строителство е ПСОВ на к. 830 m. Количествата на постъпващите за пречистване отпадни води са в рамките на установените с разрешителното лимити.

На производствената площадка е изградена разделна канализация за промишлени отпадъчни води, дъждовни и битово-фекални води.
Всички дъждовни води от територията на Рудодобивния комплекс извън площадките са уловени от изградена дъждовна открита канална мрежа и се изтичат свободно по скатовете към речната мрежа в района. Те не контактуват с насипищата и другите обекти на Рудодобивния комплекс.

Дружеството е реализирало техническо решение за прехвърляне на най-замърсените води от насипищата (водите от десния приток на р. Негърщица) към площадката на Обогатителен комплекс. Зауствт се в шламопровод, водещ към хвостохранилище „Бенковски", като по този начин се неутрализират напълно и се включват в оборотния цикъл на Обогатителна фабрика – Мирково. На по-късен етап, в този цикъл са включени и дренажните води под дере от западно насипище над р. Елашка.

Общото водно количество, което се прехвърля с изградените хидротехнически съоръжения възлиза на 60 l/s средно-многогодишно .

Промените в количественото състояние на **подземните води** в обхвата на рудника се изразяват в:

- намаляване на локалните естествени ресурси както на пукнатинните води с плитка циркулация, които постъпват в рудника, на различни хоризонти под формата на множество капежи, разсредоточени и/или концентрирани низходящи водопроявления с дебит в диапазона 0,001÷0,5 l/s, така и на тези с дълбока циркулация, проявяващи се под формата на възходящи или преливни водопроявления основно от зоните на тектонските структури с дебити, достигащи до около 30 l/s;
- понижаване на нивата на подземните води и радиално насочване на филтрационния поток към рудника.

Експлоатацията на **Обогатителната фабрика** и **хвостохранилище „Бенковски 2“** не застрашава състоянието на повърхностните води в региона и в частност тези на р.Тополница, чието състояние не е повлияно от експлоатацията на фабриката и хвостохранилището.

Промишлените води от обогатяването на медните руди, водите от площадката на комплекса и битово-фекалните води се заустват в хвостохранилище „Бенковски 2“, като след избистрянето им с помощта на помпени станции се връщат обратно в производствения процес.
За гарантиране на дейността на „Елаците - Мед“ АД до 13.08.2041 г., е избрано техническото решение за обединяване на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“ и запълването им до кота 728 m. Същото е избрано като най - целесъобразно от гледна точка на минимално въздействие върху околната среда и засягане на нови площи.

Преминаването към експлоатация на едно обединено хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ трябва да се осъществи плавно със запълването на крайните етапи на двете секции „Ай дере“ и „Сулуджа дере“ на „Бенковски 2“.

При бъдещото развитие на обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ не се предвижда изграждане на нови дренажни колектори, които да увеличат значително притока на дренажни води към дренажната помпена станция.

Обогатителен комплекс „Елаците“ **не попада и не граничи с пояси на СОЗ и в неговия обсег няма** водоизточници за питейно-битово водоснабдяване.

Рудодобивният комплекс не засяга СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, учредени по реда на Наредба №3/2000г., но попада в буферна зона около водовземно съоръжение за питейно-битово водоснабдяване без определена СОЗ по реда на Наредба 3/2000г.

- **вредни физични фактори –** източници на шум на открито са основните производствени дейности - пробивно-взривни, товаро-разтоварни, транспортни и др., съсредоточени на обособени площадки – открит рудник, насипищни стопанства, технологична пътна мрежа. Разпространението на шума, излъчван от машините и съоръженията, работещи в откритията рудник **се екранира напълно** от откосите на котлована. **Шумът на територията на обекта е фактор само на работната среда**. Технологичните операции „трошене” се извършват под кота 0 и не са източник на шум в околното пространство. Специфичен източник на шум в откритията рудник са взривните работи. При взривяване на 26 сондажа на разстояние около 1100 m (пред административната сграда) е измерено ниво на звуковия импулс 54,9 dBA.

Рудодобивният комплекс не е източник на шум за жилищните територии на най-близките населени места гр. Етрополе и с. Челопеч поради големите отстояния (повече от 6 km).

Обогатителният комплекс (ОК) на „Елаците – Мед“ АД е разположен в землищата на с. Мирково (общ. Мирково), с. Бенковски (общ. Мирково), с. Чавдар (общ. Чавдар) и с. Петрич (общ. Златица). Площадката на обекта отстои на около 2000 m в североизточна посока от най–близкото населено място – с. Мирково. Хвостохранилището „Бенковски 2“ отстои на 1150 m от най – близкото до него населено място – с. Бенковски. Понастоящем, разглежданият обект е в редовна експлоатация.

Обогатителният комплекс **не е източник на шум** за жилищните територии на най-близките населени места, поради големите отстояния (минимум 2000 m). За съседните на комплекса терени няма изисквания по отношение на шума.

- **отпадъци - п**о време на рудодобива се генерират основно минни отпадъци – отпадъчна минна маса и извън-балансова руда; о**сновните характеристики** на отпадъчната маса са както следва:

– **код 01 03 04* - откривка (извънбалансови руди) - о**коло 85% от тях са скалообразуващи минерали, а останалите около 15% от рудни минерали: пирит, първични и вторични медни сулфиди, железни оксиди и хидрооксиди, вторични медни карбонати и др. Извънбалансовата руда и отпадъците от разкривка и от двете насипища „Източно” и „Западно” се **класифицират** според чл.12, ал.4 от Наредба за управление на минните отпадъци (НУМО) като **„опасни отпадъци”,** поради съдържанието на сулфидна сяра и възможността за генериране на **кисели дренажни води.**

В процеса на реализиране на рудодобива се използват разнообразни спомагателни материали –газьол, бензин, масла, амониев нитрат и други. Характерно за суровините и материалите, използвани при рудодобива е, че количествените им характеристики са променливи в отделните периоди и години. На площадката са разположени складове за изходни продукти и суровини, както следва:

- открит склад за бутилкови групи с компресиран природен газ (основно гориво за нуждите на Топлосилов цех);
- Резервоарно стопанство с два броя открити резервоара с пропан – бутан всеки по 25 m^3 (за отоплителни нужди на цех РМЦ);
- газьол в две надземни цистерни по 50 000 l обваловани (за топлоцентралата);
- склад за ГСМ - в него се съхраняват в подземни цистерни бензин (2 x 10m^3), дизелово гориво (6 x 50m^3), масла за подемно-транспортните машини и антифриз;
- склад на взривната фабрика - в него се съхраняват амониев нитрат, минерални масла, силикатни балони, сенсибилизатори;
- складове за гуми и за резервни части на автосамосвали, склад за резервни части на съоръженията.

- **производствени отпадъци**

– **метални отпадъци –** образуват се на територията на Рудодобивния и Обогатителен комплекс при бракуване на големи машини от автомобилния парк и тежката механизация в цех

„Технологичен автотранспорт“, Рудник, „Корпус за едро трошене”, в Ремонтния цех, подмяна и ремонт на технологично оборудване; металните отпадъци представляват главно стоманен скрап от едрогабаритни части на тежката механизация и автомобилите, метални конструкции, стоманени въжета и други подобни. Малка част от металните отпадъци са стружки.

– **автомобилни гуми –** бракуваните автомобилни гуми се генерират основно от автосамосвалите и други МПС.

– **пластмасови опаковки –** събират се разделно и се транспортират до площадката за балиране и временно съхранение до предаването на лицензирана фирма за рециклиране.

– **отпадъчна хартия –** събира се разделно във всички основни и спомагателни цехове и звена, балира се и временно се съхранява в събирателен пункт до предаването на лицензирана фирма за рециклиране.

- **опасни отпадъци**

– **луминесцентни и живачни лампи –** излезли от употреба осветителни тела.

– **утайки -** утайките от масло-уловителите се образуват в ТАТ и пречиствателна станция за отпадъчни води; утайките от водоплътните изгребни ями се формират от заустването на отпадъчните битово-фекални води.

– **отработени минерални моторни масла –** отработените масла се образуват от багери, булдозери и други транспортни средства; отработените масла се събират в бидони и варели в маслено стопанство към цех ТАТ и цех „ТМА“.

– **опаковки от опасни вещества -** генерират се от всички опаковки, съдържащи опасни вещества, които се употребяват в производството на РК и ОК.

– **акумулатори -** амортизирани от ползваните МПС, негодни за употреба;

– **строителни отпадъци** – тухли и бетон от ремонтна и строителна дейност;

– **твърди битови отпадъци** – твърдите битови отпадъци се събират в контейнери, образуват се от жизнената дейност на персонала.

- **отпадък от обогатяването на рудите /хвост/–** този отпадък представлява дребнозърнест до фино-зърнест пясък (класифициран по код 01 03 06 съгласно Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците) и се депонира в съоръжение за минни отпадъци - хвостохранилище „Бенковски 2“; тук се депонират и отпадъци от утайки от ПСОВ на к. 950 m – I-во и II-ро стъпало [съответно отпадъци, генериращи киселини, от обогатяване на сулфидни руди (01 03 04*) и отпадъци от обогатяване, различни от упоменатите в 01 03 04 и 01 03 05 - (01 03 06) (806 t за 2024 г.; от ПСОВ на к. 950 m при Рудодобивен комплекс)], и утайки от физико-химично обработване, различни от упоменатите в 19 02 05 - (19 02 06) (1779,7 t за 2024 г.; от ПСОВ на к. 840 m при РК). Съгласно действащият проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди до 2031г., приетата кота на запълване на съоръжението е 727.00 m, при което ще се осигурят обеми за депониране на приблизително 434 млн. t минен отпадък. Количествата минен отпадък постъпили в съоръжението през 2024 г. са 15 974 203,70 t, а общо депонираните до момента възлизат на 335 711 320,98 t.

2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Алтернативи по отношение на инвестиционното предложение не са разглеждани, т.к. става дума за работещ обект. Единствена алтернатива за изпълнение на поети по концесионен договор ангажименти на инвеститора по отношение развитието на находището се съдържа в неговото разработване което да гарантира дейността по добив и първична преработка до 2041г.

Базирано на горното:

- **местоположението** на обекта е в съответствие с изискванията за подобен род обекти, поради което алтернативи за местоположение не са разглеждани.
- по отношение на **транспортният достъп** и **електроснабдяването** на обекта алтернатива няма, т.к. те са съществуващи, съобразени са с технологичните и теренни изисквания и гарантират нормалната работа на съществуващите и предвидени дейности.
- по отношение на **електроснабдяването** алтернативи няма, т. к. то технологично изцяло осигурява сегашната и бъдеща работа на дружеството;
- по отношение на **водоснабдяването** няма алтернативи, т.к. изграденото и предвидено удовлетворява изискванията на фирмата; то е регламентирано с разрешителни, издадени от съответните басейнови дирекции и се актуализират по силата на действащите наредби.
- по отношение на **отпадъчните води** няма алтернатива, т.к. съществуващите и предвидени за изграждане обекти осигуряват необходимия обем пречистване на отпадъчните води; при **пречистването на отпадъчните води** алтернативите имат технологичен характер, касаещ основно технологията на пречистване.
- по отношение на **отпадъчното стопанство** промени не се очакват, т.к. промени в производствения процес не се променя;
- предвид обстоятелството, че се касае за действащ обект с концесионен договор до 2041г., нулевата алтернатива по отношение на **функцията рудодобив** не е актуална.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ В Т.Ч. КУМУЛАТИВНО

3.1 КЛИМАТ, АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

„Елаците-Мед“ АД се състои от три ясно пространствено разграничаващи се функционални единици:

- **Рудодобивен комплекс -** разположен е по северните склонове на Етрополския дял на Стара планина, при надморска височина 900-1500 m върху релеф със стръмни и обширни склонове, заоблени била и дълбоки долове, между горното течение на р. Малък Искър и нейните притоци р. Равна и р. Негърщица; основната функция на комплекса е добив на медно-порфирни златосъдържащи руди;
- **Обогатителен комплекс** с хвостохранилище - разположен е по южните склонове на Централна Стара планина и предпланините на Средна гора при надморска височина 500-800 m върху силно пресечен терен, част от северозападната водосборна област на р. Тополница;

основната функция на комплекса е обогатяване на добитата руда и депониране на минния отпадък на съоръжение за съхранението му /хвостохранилище/;

- **Транспортен участък**, който по местоположение и функция има обединяваща роля между двата комплекса и по който се извършва транспортирането на добитата в рудника реда до обогатителната фабрика, където след съответни преработвателни действия се получава готов продукт, подготвен за транспортиране да получател.

3.1.1 Съществуващо състояние

Климатът в района на рудобивния комплекс е умерено-континентален, планински модифициран, със средногодишни **температури** 9-12^0. В пониженията на релефа, през деня при тихо и ясно време, се създават условия за задържане и прегряване на въздуха, водещо до повишаване на максималните температури с около 1-1.5°C. Обратно, при устойчиво антициклонално време, в условия на нощното радиационно охлаждане по ограждащите склонове се стича студен въздух към дъното на пониженията на релефа, при което в най-ниските части на релефа се образува “езеро” от студен въздух. Тази устойчива стратификация на атмосферата създава температурни инверсии, които са най-чести и интензивни през студеното полугодие, средно 10-15 дни с инверсия на месец. През лятото инверсиите са значително по-рядко явление - средно се наблюдават по 5-6 дни с инверсии, които като правило са с по-малък интензитет.

Целогодишно, преобладаващи са **ветровете** от север-северозапад**,** следвани от тези с южна компонента. Средната месечна и годишна скорост на вятъра е 1,6 m/sec. В условията на релефни понижения коефициентът на стихване на вятъра е около 0.6. В зависимост от различните форми на релефа се наблюдава изменение на скоростта на ветровия пренос в сравнение с открито равно място. Наблюдава се и проява на локални ветрови потоци, които имат известна роля върху степента на замърсяване на въздуха и условията за пространствено разпространение на замърсителите.

Валежното количество в района е сравнително невисоко в сравнение със средното за страната, като средногодишните стойности са около 600-650 mm, с максимум през юни и минимум през февруари.

При определени метеорологични условия обуславя възможност за изнасяне на атмосферните замърсители във височина, което се наблюдава при взривните работи. Заедно с това, ветровият режим на билото на планината предполага добро разсейване на замърсителите.

Площадката на Обогатителния комплекс попада в Европейско-континенталната климатична област, Западна Средна България, предпланините на Средна гора.

Климатът в района на инвестиционното предложение се характеризира със средногодишна температура +10,5°C; средно януарска температура -0,09°C; средната лятна температура +18,8°C.

Годишната сума на валежите е около 600 mm. Максимални годишни суми на валежа са регистрирани през 2005г. и 2014г. съответно 859 mm и 858 mm. Най-суха година през периода е 2012г. с годишна сума на валежа само 393 mm. Като най-валежните месеци средно за периода се проявяват май и юни с месечни суми съответно 72 mm и 79 mm, като много валежен се отличава и октомври – 71 mm. Най-валежен сезон през периода е лятото със сума 192 mm.

Преобладаващите ветрове са от запад. От януари до май средната месечна скорост на вятъра се задържа над 2м/сек. От юни до декември с изключение на юли скоростта на вятъра е под тази стойност. В периодът на слаба динамика на атмосферата и голям процент на затишията вероятността от ветрова ерозия намалява, но в комбинация със засушливостта през този период, вероятността от реемисия на прах от неовлажнени участъци на хвостохранилището е голяма.

Обобщено, в обхвата на разглежданата територия метеорологичните показатели са значително повлияни от релефа и съдържат предпоставки за:

- формиране на температурни инверсии, при което е възможно задържане на замърсители в приземния въздушен слой;
- разпространение на аерозоли с по-малко тегло на по-големи разстояния;
- ветрова ерозия.

Качество на атмосферния въздух /КАВ/

Съгласно съществуващи проучвания и мониторинги и двата основни комплекса, съставящи „Елаците-Мед“ АД, имат отношение към качеството на атмосферния въздух.

Рудодобивния комплекс включва производствени звена, всяко от които има специфично въздействие върху качествата на атмосферния въздух, като основните въздействия върху въздуха са свързани с:

- разкриване на запаси и добив на руда-сондажни работи, добивно-взривни работи,
- багериране на взривените маси;
- транспортиране на рудата до Корпус “Едро трошене”;
- транспортиране на откривката до насипищата;
- едро трошене на рудата;
- производство на взривни смеси във взривна фабрика;
- ремонтни и спомагателни дейности.

Организирани източници на емисии на територията на РК са „Взривна фабрика” /чрез един парен котел/, „Топлосилов цех” (ТСЦ) /чрез един парен котел/, „Корпус едро трошене 1” (КЕТ 1) /чрез 3 броя трошачки/, „Магистрална гумено – транспортна лента” (МГТЛ); „Корпус едро трошене 3” (КЕТ 3) /чрез 2 трошачки/. Пречиствателни съоръжения има в три от общо **петте стационарни точкови източници на емисии** в атмосферния въздух. През 2035 г. се предвижда да бъде пуснат в експлоатация нов КЕТ 4, като КЕТ3 ще бъде разрушен.

При провежданите контролни измервания и собствен мониторинг на тези източници **не са установени наднормени емисии,** от което следва**, че пречиствателния им ефект е добър и позволява спазване на нормите.**

Обобщено, основен замърсител на атмосферния въздух в **рудодобивния комплекс** е прахът, като най-високи са концентрациите в рудничните хоризонти и около корпус „Едро трошене“. Извън територията на рудодобивния комплекс концентрациите на прах са под ПДК. Въздействието на рудничната дейност върху атмосферния въздух по териториален обхват остава в зоната на обекта и не обхваща най-близките населени места – Етрополе и Мирково.

Едро натрошената руда от рудник „Елаците“ се транспортира с магистрална гумено-транспортна лента (МГТЛ) през тунел с дължина 6,5 km до открит склад №2 на площадката на **Обогатителната фабрика**, където се извършват следните действия:

- Средно и ситно трошене на рудата;
- Смилане на рудата;
- Медна флотация;
- Молибденова флотация;
- Обезводняване;
- Депониране на отпадъка от обогатяването.

В резултат от дейността на Обогатителния комплекс, най-очакваният замърсител е **прахът**. Извършвания постоянен мониторинг в с. Бенковски за съдържанието на прах в атмосферния въздух показва, **известно повишаване на концентрациите на прах през летните месеци,** като максимумът е през август. Измервани са и нивата на ФПЧ$_{10}$ в атмосферния въздух във ведомствения пункт за мониторинг в с. Чавдар, местност „Св. Петка”. **Не са регистрирани** концентрации на фини прахови частици, надвишаващи средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве. Не е **регистрирано нарушение** на нормите за съдържание на тежки метали в атмосферния въздух.

Като референтни по отношение измерванията на качеството на въздуха се използват данните на община Чавдар от Системата за мониторинг на атмосферния въздух, създадена във връзка с изграждането на хвостохранилище „Бенковски-2“ през 1995 год. Резултатите показват, че качеството на атмосферния въздух е в **рамките на нормативните изисквания**. Епизодични повишавания над нормите се регистрират еднократно при определени условия, благоприятстващи ветровото разпрашаване на отпадъчните материали от преработката - засушаване и силни ветрове, главно през летните месеци.

На територията на „Елаците-Мед“ АД н**еорганизирани източници** на емисии са ДВГ на моторните превозни средства, ползвани в обекта. Вредните вещества попадат във въздуха на височината на ауспусите и се разпространяват с различна скорост в зависимост от техния вид и атмосферните условия.

Съгласно информация от *Доклад по чл. 39, ал. 2 на Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, от извършени през 2023 г. собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници* през периода 16.10 ÷ 18.10.2023 год., между 09:00 и 18:00 часа са извършени измервания от акредитирана лаборатория към ИАОС. Резултатите от измерванията и за двата комплекса са показани в таблици 1 ÷ 7 по –долу:

Табл. 1: Емисии на прах от производствените източници

№	*Подобект*	*Емисии*	
		Измерена [mg/ m3]	*НДЕ [mg/Nm3]**
1.	ССТ – ОК – ЕФ №1	2,3±0,1	**20**
2.	ССТ – ОК – ЕФ №2	6,6±0,3	**20**
3.	ССТ – ОК – претоварен възел	3,4±0,2	**150**
4.	КЕТ 3 – РК	4,2±0,2	**150**
5.	МГТЛ - РК	17,7±0,9	**20**
6.	КЕТ 1 – РК	8,3±0,4	**20**

Табл. 2: Емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от трошачки към цех ССТ след ЕФ1

№	*Вредни вещества*	*Емисии*	
		НДЕ [mg/Nm^3]*	*Измерена [mg/ Nm^3]*
1.	Cd	**0,05**	<0,000003
2.	As		<0,00003
3.	Ni	**1**	<0,00003
4.	Mn		0,014±0,003
5.	Cu		0,026±0,006
6.	Pb		<0,00005

Табл. 3: Емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от трошачки към цех ССТ след ЕФ2

№	*Вредни вещества*	*Емисии*	
		НДЕ [mg/Nm^3]*	*Измерена [mg/ Nm^3]*

1.	Cd	**0,05**	<0,000003
2.	As		<0,00003
3.	Ni	**1**	<0,00003
4.	Mn		0,0010±0,0002
5.	Cu		0,014±0,003
6.	Pb		0,00016

Табл. 4: Емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от претоварен възел към цех ССТ

№	*Вредни вещества*	*Емисии*	
		НДЕ [mg/Nm³]*	***Измерена [mg/ Nm³]***
1.	Cd	**0,05**	<0,000003
2.	As		<0,00003
3.	Ni	**1**	<0,00003
4.	Cu		0,0007±0,0002
5.	Pb		<0,00005

Табл. 5: Емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от трошачки ALLIS – 74 и KRUP в КЕТ3

№	*Вредни вещества*	*Емисии*	
		НДЕ [mg/Nm³]*	***Измерена [mg/ Nm³]***
1.	Cd	**0,05**	<0,000003
2.	As		<0,00003
3.	Ni	**1**	0,00008±0,00002
4.	Mn		0,0005±0,0001
5.	Cu		0,007±0,002
6.	Pb		<0,00005

Табл. 6: Емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от МГТЛ

№	*Вредни вещества*	*Емисии*	
		НДЕ [mg/Nm³]*	***Измерена [mg/ Nm³]***
1.	Cd	**0,05**	<0,000003

2.	As		0,00014±0,00002
3.	Ni	1	0,00009±0,00002
4.	Mn		0,006±0,001
5.	Cu		0,057±0,012
6.	Pb		0,00027±0,00003

Табл. 7: Емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от трошачки ККД и КРД-1 в КЕТ1

№	*Вредни вещества*	*Емисии*	
		НДЕ [mg/Nm³]*	***Измерена [mg/ Nm³]***
1.	Cd	**0,05**	<0,000003
2.	As		0,00009±0,00001
3.	Ni	**1**	0,00005±0,00001
4.	Mn		0,0028±0,0006
5.	Cu		0,026±0,005
6.	Pb		0,00008±0,00001

Обобщено, на територията на "Елаците – Мед" АД замърсяването на въздуха **е ограничено** само в обхвата на рудника и непосредствено прилежащите терени, поради което се приема, че въздействието върху атмосферния въздух **не надвишава границите** на допустимите норми и териториален обхват – в контекста на отстояние до населени места и обекти, подлежащи на защита.

3.1.2 Прогноза

Имайки предвид, че предмета на инвестиционното предложение представлява разширение на съществуваща дейност за добив и първична преработка на руди, посочените по-горе видове дейности ще запазят режима и характера си и ще останат непроменени.

В резултат на развитието на рудника не се очаква повишаване съдържанието на прах в атмосферния въздух в сравнение със съществуващото състояние. Възможно е, предвид наличието на постоянни ветрове с различна посока и скорост, праховите емисии да се разнасят бързо и концентрациите на прах в атмосферния въздух да останат в нормите. Това е процес, който следва да бъде анализиран и оценен в доклада със съответните подробности.

В резултат от предвиденото по проект връщане в експлоатация на хвостохранилище „Бенковски 1“ е възможно нарастване на емисиите от прах. Предвид местоположението на обекта, естеството и количествените характеристики на дейността се очаква това влияние да бъде с локален характер, ограничено в района на производствената площадка. Основанието за това очакване се съдържа в получените резултати от извършвания мониторинг на нивата на обща прах и фини прахови частици, получени от контрола при експлоатацията на хвостохранилище Бенковски 2. Базирано на горното, с включването на хвостохранилището Бенковски 1 в експлоатация не се очаква отрицателно въздействие върху качеството на атмосферния въздух в обхват и количества, надвишаващи съществуващото състояние.

Транспортните и строителни машини на обекта ще използват горива, в резултат от изгарянето на които, в атмосферния въздух ще постъпват димни газове и ще се повиши съдържанието на въглеродни и азотни оксиди и въглеводороди в сравнение с периода, когато машините не работят. Това са периоди, които се характеризират с определена периодичност и това следва да бъде анализирано и оценено в ДОВОС.

Въздействието върху **качеството на атмосферния въздух** от реализацията на инвестиционното предложение за развитие на „Контур 41“ в сравнение със съществуващото състояние няма да промени характера на въздействие, що се отнася до източниците и количеството на емитираните вредни вещества. Установената положителна тенденция за подобряване на КАВ в района на обекта ще продължи. Няма и не се очаква въздействие върху население и обекти, подлежащи на здравна защита.

В ДОВОС следва да бъдат анализирани и оценени както източниците, така и вида, състоянието и ефективността на пречиствателните съоръжения за въздух, като основните елементи по оценка на този компонент са:

- анализ на климатичните елементи и въздействието им върху състоянието на атмосферния въздух;
- анализ, оценка и прогноза на въздействието на инвестиционното предложение върху качеството на атмосферния въздух по източници;
- диференцирана оценка на участието на отделните източници в състоянието на въздушния басейн на обекта;
- съпоставяне с действащата нормативна уредба за КАВ и в частност Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, ФПЧ, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;
- сравнителна оценка на промените в качествата на атмосферния въздух в сравнение с предишни години; тенденции;
- предложение и конкретни мерки за недопускане и предотвратяване на отрицателни въздействия върху въздуха.

В допълнение, в ОВОС следва да се извърши числено моделиране на очакваното въздействие от реализацията на инвестиционното предложение върху качеството на атмосферния въздух. Моделирането на атмосферните замърсители е препоръчително да бъде извършено със

световно утвърденият регулаторен модел AERMOD (v. 23132). AERMOD е усъвършенстван стационарен Гаусов дисперсионен модел, разработен от Агенцията по опазване на околната среда на САЩ (US EPA) и е част от интегрална моделна система, която включва теренен и метеорологичен процесор (съответно AERMAP и AERMET). Системата е с отворен код и е налична безплатно на https://www.epa.gov/scram/air-quality-dispersion-modeling-preferred-and-recommended-models. Съществуват и комерсиални (платени) версии, с осигурен удобен графичен интерфейс (GUI), който може да включва и подложки от географски информационни системи (GIS). Изходящите от AERMOD данни представляват таблици с информация за концентрацията на даден замърсител, от всяка една точка, в предварително зададена рецепторна мрежа. Мрежата може да бъде представена в декартови и в полярни координати. Минималната и препоръчителна времева стъпка, с която да се представят данните, зависи от времевото разрешение на подадената метеорологична информация, но не може да бъде по-малка от един час. Препоръчително е обработката на теренните данни да се извърши с QGIS. Метеорологичната информация да бъде изведена до готов за употреба от модела вид посредством Python скриптове. Всички готови продукти, като таблици, карти с полета на замърсяване, графики, рози на вятъра и др. също следва да бъдат изготвени с програмния език Python.

3.2 ВОДИ

3.2.1 Съществуващо състояние

Основна хидрографска единица в района на **рудодобивния компле**кс (РК) е р. Малък Искър (водно тяло BG1IS200R1443), най-големия приток на р. Искър. Оттокът на реката се формира от многобройните притоци, по-големите от които са Негърщица, Влайковица, Кози дол, Равна река, Драгостин.

По данни от писмо на БДДР с изх.№ПУ-01-368(1)/28.05.2025г. ИП попада във водосбора на следните повърхностни водни тела (ВТ):

- BG1IS200R1443 с име МАЛЪК ИСКЪР с географски обхват р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр. зони питейни, обхващащи речни водохващания Кози дол; Кози дол 1 и 2; Влайковица; Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин. Водното тяло е естествено и оценено в умерено екологично състояние (поради отклонение от стандарти за качество на околната среда (СКОС) по следните показатели: фитобентос, макрозообентос, общ азот, общ фосфор, AL, Mn, Cu и непостигащо добро химично състояние поради отклонение от СКОС по показател: Никел;
- BG1IS200R1233 име МАЛЪК ИСКЪР с географски обхват РВ „Кози дол“, „Кози дол 1“ и „Кози дол 2“. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние;
- BG1IS200R1733, без име, с географски обхват РВ „Данчов дол“ *. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние;

- BG1IS200R1633 без име с географски обхват РВ „Стайков дол“ *. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние;
- BG1IS200R153 без име с географски обхват РВ „Влайковица“ *. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние;

**Малка част от концесионната площ на РК „Елаците“ попада в повърхностни ВТ с кодове BG1IS200R1733, BG1IS200R11633 и BG1IS200R1533*

Съгласно информация от същото писмо малка част от концесионната площ на РК „Елаците“ попада в зони за защита на питейните води с код BG1DSWIS1233 РВ „Кози дол“, BG1DSWIS1733 РВ „Данчов дол“, BG1DSWIS1633 РВ „Стайков дол“ и BG1IS200R1533 РВ „Влайковица“. Инвестиционното предложение не попада в СОЗ, но попада в буферна зона около водовземно съоръжение за питейно-битово водоснабдяване – речно водохващане на р. Кози дол, изградено на около 8 km югозападно от гр. Етрополе, без определена СОЗ по реда на Наредба №3 от 16 октомври 2000г.

Питейно-битовото водоснабдяване е осъществено посредством водовземане от р. Кози дол, десен приток на р. Малък Искър, отстоящо приблизително на 4-5 km извън територията на комплекса. Използваните водни количества за питейно-битови нужди не превишават установения лимит от 35 000 m^3/годишно разрешително за водовземане от повърхностен воден обект.

Промишленото водовземане е осъществено от водохващане на р. Малък Искър и помпена станция. Използваните водни количества за промишлени нужди не превишават установения, лимит от 550 000 m^3/годишно съгласно разрешително за водовземане от повърхностен воден обект.

Качествените характеристики на водите от района на Рудодобивния комплекс са били обект на многогодишни наблюдения и изследвания, които са основа за преценка на състоянието на замърсяването на водите от района и за определяне на наблюдаваните тенденции.

С Решение на Басейнова дирекция Дунавски район за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води са определени **три точки на заустване** на отпадъчните води от дейността на Рудничен комплекс - пречистени отпадъчни води след ПСОВ на кота 950 m и пречистени отпадъчни води след ПСОВ на кота 840 m и след ПСОВ на кота 830 m.

Пречиствателна станция за отпадъчни води на к.950 третира отпадъчните води от „Корпус едро трошене” (КЕТ) и автомивка към „Авторемонтен цех” (АРЦ). Извършваният мониторинг показва, че се осигуряват индивидуалните емисионни ограничения, установени с издаденото разрешително за заустване на отпадъчни води. Количествата на заустваните отпадни води са съгласно лимитите, установени с разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води.

Пречиствателна станция за отпадъчни води на к.840 осигурява подобряване на цялостното екологично състояние на р. Малък Искър. С въвеждането в експлоатация на пречиствателното съоръжение се осигурява съвместното третиране на всички отпадъчни води от дейността на Рудодобивния комплекс (замърсените води от източния табан – дерета №№ 1, 2 и 3, водите от дренажна отводнителна галерия на кота 840 m., води от Дере под открит склад № 1 за руда и водите от западните насипища), като се събират на едно място, чрез изграждане на канали и тръбопроводи. ПСОВ – к.840 е ситуирана на площадката на изхода на дренажната галерия на кота 840 m. Съоръжението е с капацитет на пречистване на отпадъчни води с дебит до 80 l/s. За инвестиционното предложение за изграждане на ПСОВ на к. 840 е налично Решение №37-ПР/2010 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Пречиствателна станция к.830 е в крайна фаза на изграждане, в отговор на концепцията на дружеството за управление на водите на територията на Рудодобивен комплекс „Елаците“ и мащабна програма за подобряване на екологичното състояние на района. Пречиствателното съоръжение е от модулен тип с капацитет до 250l/s в крайна фаза, като първоначално са изпълнени 4 (четири) модула (всеки от тях с капацитет по 25l/s замърсени води) с общ капацитет на пречистване до 100l/s. За инвестиционното предложение е издадено Решение №СО-112-ПР/2023 г. на Директора на РИОСВ – София за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

На производствената площадка на РК са изградени:

- разделна канализация за промишлени отпадъчни води, която се състои се от три клона - един основен и два второстепенни с обща дължина на колекторите 581 m и 29 ревизионни шахти;
- канализацията за дъждовни води се състои се от четири главни клона и девет второстепенни; общо по мрежата са изградени 40 ревизионни шахти; събирани дъждовните води се заустват в границите на Рудодобивния комплекс; всички дъждовни води от територията на Рудодобивния комплекс извън площадките са уловени от изградена дъждовна открита канална мрежа и се изтичат свободно по скатовете към речната мрежа в района;
- системата за битово-фекални води има основен колектор - главен клон с дължина 673 m и 27 ревизионни шахти и второстепенни клонове, включващи се в главния клон с обща дължина 1208 m и общо 52 ревизионни шахти, обхващащи всички сгради от административния блок, столовата и помощните стопанства на комплекса.

Техническото състояние на мрежите е добро, поддържането им се извършва от специализирана група към Строително - ремонтния цех.

Територията на **Обогатителния комплекс с хвостохранилище „Бенковски 2“** попада в пределите на Източнобеломорския район за басейново управление на водите. Основната хидрографска единица тук е река Тополница, водеща началото си от Същинска Средна гора. В района на реката има множество притоци. Преобладават десните ù притоци - р. Пирдопска, р. Златишка, р. Челопешка, р. Църквищенска и р. Мирковска, извиращи от южните склонове

на Стара планина. Левите притоци, като р. Медетска, са значително по - маловодни от десните. На притоците - р. Сулуджа дере и р. Ай дере, са разположени двете секции на действащата понастоящем хвостохранилище „Бенковски 2".

По данни от писмо на БДИБР с изх.№ПУ-01-419(3)/30.07.2025г. ИП попада във водосбора на следните повърхностни водни тела (ВТ):

- BG3MA800R166 „Река Смоленска и р.Буновчица от вливането на р. Мирковска до устие";
- BG3MA800R168 „Река Мирковска до село Мирково ПБВ";
- BG3MA800R223 „Река Тополница и притоци от хвостохранилище Медет до яз. Тополница"

По информация от същото писмо част от контура на ОК попада в границите на зона за защита на водите „р. Смолска и р. Буновчица от вливането на р. Мирковска до устие с код BG3DSWMA800R166, „р. Мирковска река до с. Мирково-ПБВ" с код BG3DSWMA800R168, определена съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ.

Контурът на ОК попада в границите на зона за защита на водите – чувствителна зона „Водосбор на р. Марица" с код BGCSAR106 определена съгласно чл.119а, ал.1, т.3, буква „Б" от ЗВ.
Инвестиционното предложение не попада в границите на учредени санитарно-охранителни зони около водоизточници от повърхностен воден обект, подземни води или минерални води.

Схемата за питейно-битово водоснабдяване на ОК включва:

- водохващане на р.Калугер (р. Воден) и на р. Св.Георги, притоци на река Радин извор,
- система за пречистване, третиране и дезинфекция на водата (груба филтрация, модулно пречиствателно съоръжение за обработка на водата, в т.ч. с хлордиоксид и UV обработка),
- резервоар и вътрешна водопроводна мрежа към различните обектови консуматори.

За нуждите на Обогатителен комплекс се използват следните количества вода от съществуващи водовземни съоръжения:

- за промишлено водоснабдяване – яз. Жеков вир на р. Тополница– 8 000 000 m^3/у.
- за питейно – битови нужди р. Воден (р. Калугер) и р. Св. Георги - 78 840 m^3/у.
- за промишлено (аварийно, при нужда) водоснабдяване р. Златишка - 5 000 000 m^3/у.

Питейно-битово водоснабдяване за работещите на обекта около 1000 души е осъществено от реките „Калугер" и „Св. Георги", като за целта е издадено Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект. За осъществяване на инвестиционното предложение **не се налага** ползване на допълнителен ресурс.

За **промишлено водоснабдяване** на ОК се водовзема от яз. Жеков вир на р. Тополница. За резервно (аварийно) промишлено водоснабдяване е разрешено водоползване от р. Златишка (местността „Саята") преди вливането й в р. Пирдопска.

На територията на ОК има изградена и функционираща канализационна система за битово-фекални отпадъчни води и за производствени отпадъчни води. Формираните отпадъчни води постъпват в хвостохранилище „Бенковски 2". **Няма заустване на отпадъчни води** от дейността на ОК **в повърхностни водоприемници**. Дренажните води от "Бенковски 2" също не се изпускат в повърхностен воден обект – те са част от оборотния цикъл.

В хвостохранилището, **отпадъчните води се утаяват и избистрят**, след което се включват в оборотен цикъл за технологични нужди на ОК. Дренажните води от "Бенковски 2" също **не се изпускат в повърхностен воден обект,** а се включват в оборотния цикъл. Собственият мониторинг на „Елаците-Мед" АД и контролът от РИОСВ-София показват, че експлоатацията на хвостохранилище „Бенковски 2", както и състоянието на рекултивираното хвостохранилище „Бенковски 1" **не оказват въздействие** върху състоянието на водните тела, на чиято територия са изградени.

От анализа на съществуващото състояние се налагат следните основни изводи:

– водоснабдителната система на ОК за питейно-битова, производствена и оборотна вода е **удачно решена** и **надеждна и** се поддържа добре от експлоатационния персонал;

– общото състояние на изградената канализационна мрежа, хвостопроводите и дренажната система на територията на ОК е **добро; о**съществява се с постоянен контрол, възникналите аварии са рядкост и бързо се отстраняват;

– в ОК е въведен и **успешно функционира собствен мониторинг**, чиято цел е да поддържа съответствие с нормативните изисквания и изпълнение на условията в издадените разрешителни от МОСВ, ИАОС, БДИБР и РИОСВ, съгласно разработената и утвърдена Програма за собствен мониторинг;

– измервания през последните години регистрират стойности многократно под нормите; не е налице тенденция за повишаване на стойностите на контролираните показатели и **не са регистрирани съществени превишения над допустимите норми.**

– институционалният контролен мониторинг се извършва през годината от органите на МОСВ, Басейнова дирекция Източнобеломорски район и РИОСВ-София.

В заключение, на база провеждания собствен мониторинг на отпадъчните води и на околната среда от „Елаците-Мед" АД и провеждания контролен мониторинг от компетентните органи-МОСВ, ИАОС-РЛ, БДИБР и РИОСВ-София, може да се обобщи, че **експлоатацията на Обогатителната фабрика и хвостохранилище „Бенковски 2" не застрашава състоянието на повърхностните води** в региона и най-вече р.Тополница, чието състояние не е повлияно от експлоатацията на Обогатителния комплекс и хвостохранилището.

По отношение риск от наводнения, БДДР информира, че ИП не попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения, определени с План за управление на риска от наводнения 2022-2027.

По данни от писмо на БДИБР с изх.№ПУ-01-419(3)/30.07.2025г. най-южната част от контура на ОК засяга определените райони със значителен потенциален риск от наводнения в ИБР и попада в зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл.146е от ЗВ – BG3_APSFR_MA_104 „р. Тополница от с. Душанци до с. Петрич“

3.2.2 Прогноза

За периода 2026÷2041г., с цел осигуряване нормалната експлоатация на **Рудодобивен комплекс**, е необходимо да се изградят следните съоръжения:

- дренажна подземна минна изработка за гравитачно отводняване на рудник „Елаците“ под проектното дъно на рудника (к. 730 m);
- нова отводнителна система, включваща водосъбирателни канали в котлована на рудника и система от сондажи за отвеждането им;
- изместване на водохващанията на река Негърщица – удължаване (по открит способ) на галерия III.А, изместване (на по-висока кота) на канали за чисти води № 1 и 2 /*до момента е изпълнено допълнително застрояване на водоулавящи съоръжения на р. Негърщица-удължаване на минна галерия за чисти води (Участък IIIА-галерия IIIА и галерия IIIБ/;*
- изместване на помпена станция за кисели води, която към момента се намира на к. 925 m;
- изместване на съществуващата ПСОВ, намираща се на к. 950 m;
- изграждане на КЕТ-4 и връзката му с открит склад за руда № 1.

БДДР със свое писмо с изх.№ПУ-01-368(1)/28.05.2025г. уведомяват, че „*Съгласно Приложение 5.1.2 към ПУРБ 2022-2027г. минно-добивната дейност в РК „Елаците“ е отчетена като значим натиск върху водно тяло BG1IS200R1443. Констатира се подобрение на общата оценка на екологичното състояние на ВТ спрямо ПУРБ 2016-2021г. от много лошо към умерено. Към настоящия момент експлоатацията на ПСОВ на к.950 т. и к. 840 т е отчетена в ПУРБ 2022-2027. С реализиране на ИП, точките на заустване след ПСОВ на к.950 т. и к. 830 т и водохващанията на р. Негърщица ще бъдат променени, но остават във водосбора на водното тяло BG1IS200R1443. Предвидено е въвеждане в експлоатация през 2025г. на трета ПСОВ на кота 830 т. Очаква се подобрение на екологичното и химично състояние на водното тяло, предвид намаляване на въздействието и предотвратяване изтичането на замърсени дренажни води от добива на подземни природни богатства“*

Заключението на БДДР, посочено в писмо с изх.№ПУ-01-368(1)/28.05.2025г. е, че ИП е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН в Дунавски район за периода 2022-2027 г. и спрямо Закона за водите и подзаконовите му нормативни актове. Не се очаква ИП да окаже негативно

въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на мерките и законовите изисквания, посочени в становището на БДДР (вж. приложенията).

За осъществяване на проектното решение е необходимо изграждането на следните насипни съоръжения в **Обогатителен комплекс**:

- **Оградна дига „Бенковски 1“:**

Дигата е проектирана от каменно-насипен тип с водоплътен елемент - геомембрана. Котата на билото е 730 m - два метра над котата на запълване с отпадък (хвост) с цел безопасност. Максималната височина на дигата ще бъде 35 m. Широчината на билото е проектирана да бъде 10 m, предвид използването му като служебен път. По въздушния откос е предвидено полагане на хумус и затревяване. Дигата е проектирана да бъде изградена на етапи (коти 710 m, 720 m, 730 m).

За заздравяване на основата, преди изграждането на скалния насип се полага за армираща георешетка, която се състои от отделни снопове от успоредни високоякостни синтетични влакна, обвити в здрава и издръжлива полимерна обвивка.

Основните еднотипни характеристики на дигата са следните:

✓ Воден откос – m=1,70 на етапи съгласно проекта, с берми на коти 710, 720 и геомембрана с филтърна зона по откоса;

✓ Въздушен откос – m=1,70 с берми на коти 710, 720 и каменна облицовка от едър камък; дебелина на облицовката – 0,80 m;

✓ Ширина берма на кота 710,00 – 10,00 m;

✓ Ширина на короната - 10,00 m;

✓ Пътни настилки по короната.

✓ Откос на полагане на геомембраната – m=1,70.

- **Оградна дига „Сулуджа дере“:**

Конструкцията на оградната дига в секция „Сулуджа дере“, в зоната на съществуващите оградни диги (кота било 702 m) е по-специфична, защото ще се изпълнява поетапно, заедно с хвоста. Тя стартира с отстъп от 20 m навътре и се изгражда на етапи по 5 m (коти 705 m, 710 m, 715 m, 720 m, 725 m и 730 m) от скални фракции. За гарантиране на нейната водоплътност ще се положи битумизирана геомембрана в тялото на стената.

Предмет на настоящото ИП е изграждането на оградната дига от кота 720 m до кота 730 m, тъй като предходните етапи до кота 720 m са изградени съгласно одобрения в момента работен проект за концесията до 13.08.2031 г. За гарантиране на безопасната експлоатация на оградната дига, котата на нейното било е с 2 m по-висока от котата на запълване на хвостохранилището – 728 m.

Проектирано е изграждането на инжекционна завеса в „петата“ на водния откос /по технология *Jet Grouting/*. Дълбочината на завесата е различна в различните участъци като максималната е определена на 20 m.

След изпълнението на инжекционната завеса е предвидено изпълнение на бетонова плоча с дебелина 1 m и ширина 3 m. В плочата се закотвят хидроизолационните материали, които се монтират по водния откос.

Основните характеристики на дигата са следните:

✓ Воден откос – m=1,50 на етапи съгласно проекта;

✓ Въздушен откос – m=2,00 с берми през 5 m;

✓ Дренажна призма – до кота 710 m;

✓ Ширина берма дренажна призма – 6,00 m;

✓ Ширина на короната на кота 730 m - 10 m;

✓ Пътни настилки по короната.

- Оградни диги 2А и 2Б в секция „Сулуджа дере“:

Оградните диги имат еднотипни конструкции, като ще бъдат изградени като каменно-насипни стени с противофилтрационен водоплътен елемент по водния откос на стената. Ще се изградят на етапи (коти 710, 720, 730). В зоната на „петата“ на водния откос и при двете диги е предвидено изграждане на стоманобетонов зъб от водоплътен бетон. В зъба се закотвят хидроизолационните материали, които се монтират по водния откос. Връзката между зъба и геомембраната се осъществява чрез застъпване на геомембраната.

Депонирането на отпадъка от обогатителната фабрика ще продължава да се осъществява посредством хидроциклониране на хвоста и извършване на директен намив в определени участъци на двете хвостохранилища.

Развитието на хидротранспортната система е пряко свързано с производителността на целия комплекс и депонирането на минния отпадък.

Магистралните напорни хвостопроводи от ОК „Елаците“ до началото на хвостохранилище „Бенковски 1“ ще се реконструират.

Основните нови трасета на хидротранспортната система са както следва:

- Намивен хвостопровод „Бенковски 1“ и „Улама“. Чрез този хвостопровод ще се надгражда „Бенковски 1“ в западната и южната част на съоръжението и уламата между двете хвостохранилища. Хвостопроводът се разделя на три клона, както следва:

Клон 1 - Трасето се качва на короната на Оградна дига „Бенковски 1“, преминава последователно върху короните на хвостова стена „Бенковски 1“, хвостова стена „Бенковски 2“, върху естествен терен и по цялата дължина на короната на разделителна дига. Дължината на участъка е около 4.5 km.

Клон 2 – отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе върху короните на хвостова стена „Бенковски 2“ и оградна дига „Ай дере“. Дължината на участъка е около 1 km.

Клон 3 - отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе естествен терен и оградна дига „Сулуджа дере“.

Всички нови хвостопроводи ще се изграждат от стоманени тръби Ø 813/10 с вътрешно полиуретаново покритие 6 ÷ 8 mm. Отделните тръби са с дължина 6 m, изпълняват се върху стоманобетонови седлови опорни блокове), със средно подпорно разстояние от 3 m. Чупките по трасето се осъществяват чрез колена с вътрешно гумено покритие. В чупки тръбите се разполагат върху стоманобетонови междинни опорни блокове.

Мониторингът на работата на хидротранспортната система ще се осъществява чрез контролно-измервателна система. Тя включва манометър за измерване на работното налягане в хвостопроводите и разходомер за измерване количеството на преминаващия по тях хвост и скоростта му. Контролно-измервателната система се предвижда за източна и западна нитка поотделно.

За мониторинг на плътността на хвоста ще се използват съществуващите към момента плътномери.

За нуждите на Обогатителния комплекс ще бъде използвана оборотна вода от езерата на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2”, както и отпадъчни води от производствения процес.

Избистрените води в обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ ще се връщат към ОК „Елаците“ чрез два подема, плаващи помпени станции и помпена станция „Мирково“. Новите съоръжения, които ще гарантират оборотния цикъл са:

- Нова плаваща помпена станция (ППС) в езерото на хвостохранилище „Бенковски 1“, напорен тръбопровод след нея и необходимите отклонения за поетапно подвързване на същата във височина, спрямо нарастването на езерото във всеки технологичен етап;
- Нов ретензионен резервоар за дренирали и оборотни води, разположен от североизточната страна на „Бенковски 1“ - напорният тръбопровод след ППС в „Бенковски 1“ транспортира водата от езерото до нов ретензионен резервоар за дренирали и оборотни води, разположен от североизточната страна на „Бенковски 1“. Резервоарът е ситуиран и оразмерен, така че да гарантира гравитачно отвеждане на водите до ПС „Мирково“.
- Нов тръбопровод от новия ретензионен резервоар до ПС „Мирково“ - от новия ретензионен резервоар се предвижда нов тръбопровод за отвеждане на оборотните и дренажни води до басейна на ПС „Мирково“. Трасето му ще се разположи успоредно на съществуващата оборотна деривация.

Бъдещата конфигурацията на двете секции „Сулуджа дере“ и „Ай дере“, след кота 715 m (началото на 2026 г.), налага поетапно изместване на езерата в „Бенковски 2“ и формиране на ново езеро в хвостохранилище „Бенковски 1“.

Важна част от цялостния проект за развитие на „Елаците-Мед“ АД до 2041г. съдържа Работен проект за **оросителна система** на хвостохранилището. Предмет на тази част на проекта е:

- проектиране на помпени станции (ППС), които да отведат вода за оросяване на сухите площи на хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“.
- проектиране на напорни тръбопроводи за оросителната инсталация;

- хидравлически изчисления за оросителната система, избор на помпени агрегати и др.;
- проектиране на понтоните на плаващите помпени станции.

Работния проект за оросителна система е разработен на база предвижданията за експлоатация на „Бенковски 2“, съгласно които хвостохранилището ще се запълни до кота 728 m. Реалните допълнителни обеми при обединяването на двете хвостохранилища ще се осъществят в „Бенковски 1“ от кота 700 m до кота 728 m, запълването на „Бенковски 2“ от кота 727 m до кота 728 m и депонирането в допълнително дере, източно от секция “Сулуджа дере“.

При тези условия водата за оросяване на сухите площи на хвостохранилище „Бенковски 1 и 2 трябва се довежда до кота 728/ 730 в зоните на короните на „Ай дере”, „Сулуджа дере” и „Разделителна дига”.

Предвидени са три плаващи помпени станции /ППС/ за различните етапи на експлоатация. Достъпът до ППС се осъществява от края на разделителната дига по плаваща понтонна пътека.

В крайният етап на надграждане е предвидено езерата в „Сулуджа дере“ и „Ай дере“ да бъдат пресушени. Като единствен водоизточник се явява утаечното езеро в „Бенковски 1“.

В изпълнение на проекта за развитие на „Елаците-Мед“ АД до 2041г. се предвиждат промени, касаещи местоположението, капацитета, технологията, поддържането на водоснабдителната и канализационна системи на комплекса, т.к. те са съответстващи на нуждите и изискванията на обекта и на нормативите документи. Предвижда се за отвеждане на атмосферните води и недопускане смесването им с технологични води от хвостохранилището изграждането на източен охранителен канал и западна скатова канавка, които ще преминават през сухия откос на долната стена на Източното дере и ще заустват в дерето след него.

В мелнично-флотационен цех се предвижда следното:

- Ремонт и при необходимост, подмяна на нестандартното оборудване в отделението за досмилане;
- Цялостна реконструкция на въздуходувно с подмяна на всички въздуходувки;
- Монтиране на стара мелница МА №11 като мелница за досмилане III-ти стадии;

Изграждане на буферен сгъстител - основна флотация към 1-ва пречистка.

Въздействието върху качествата на водите при условията на реализирани обекти за пречистване на водите се оценява като условно и ако се прояви, ще бъде незначително като обхват и продължителност, подлежащо на управление.

Обогатителният комплекс не попада и не граничи с пояси на СОЗ и в неговия обсег няма водоизточници за питейно-битово водоснабдяване.

Територията на рудника **не попада** в обхвата на индикативните зони с повишен риск от наводнение, следователно, степента от риск от наводнения в границите на РК е малък.

БДИБР със свое становище с изх.№ПУ-01-419(3)/30.07.2025г. счита, че реализацията на ИП няма да доведе до съществено увеличаване на риска от наводнения и уведомява, че ИП е допустимо от гл.т. на ПУРБ и ПУРН на ИБР (2022-2027г.) и ЗВ с подзаконовите му нормативни атове, при спазване на условията, посочени в становището (вж. приложенията).

Предвидените дейности не се очаква да окажат негативно влияние върху водите в района и върху заложените цели за достигане и поддържане на тяхното добро състояние при условие, че бъдат спазени изискванията на Закона за водите.

В ОВОС следва да се анализират и оценят:

- хидроложките условия и фактори;
- характеристика на водоизточниците и водопотреблението на обекта;
- съобразяване с програмите от мерки, залегнали в ПУРБ и ПУРН;
- предложения и конкретни мерки, обезопасяващи подземните води и недопускане на вредни въздействия върху повърхностните води.

С писмо с изх.№ПУ-01-368(4)/22.08.2025г. БДДР (вж. приложенията) поставя следните конкретни изисквания към ДОВОС: „Вероятните значителни последици върху компонент „Води“ да се анализират в граници, които включват цялата площ за реализиране на ИП, както и буфер около концесионната площ. Да бъдат описани и анализирани потенциалните видове въздействия и тяхната значимост върху състоянието на повърхностните, подземните води и зоните за защита на водите на всички етапи от реализацията и експлоатацията на ИП, вкл. кумулативно въздействие върху състоянието на повърхностните и подземни води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района. Да бъдат планирани задължителни мерки за предотвратяване на евентуален риск за подземното водно тяло. Да бъдат планирани и да се изпълнят мерки за предотвратяване на въздействията от изтичане на замърсени води, в т.ч. замърсени дренажни води от котлована и отводнителните галерии/системи на рудника, замърсени скатни води от табаните на рудника, както и замърсени повърхностни води под откритите складове за руда. В ДОВОС да бъде приложено хидрогеоложко проучване, в което да се разгледа възможността за навлизане на замърсители от външни източници и да се предложат мерки за тяхното ограничаване. На всички етапи от реализацията на ИП да се опишат: необходимостта, количествата и начините за снабдяване с вода за производствени и битови нужди, вкл. и вода за оросяване на пътищата; начина на третиране на формиращите се отпадъчни води, вкл. замърсяващи вещества и количества; начина на третиране на атмосферни води, формирани по време на дъжд и снеготопене; изграждане на съоръжения за пречистване на уловените атмосферни води при необходимост от евентуални изпускания и разливи на нефтопродукти – горива и масла.“

С писмо с изх.№ПУ-02-196(1)/26.08.2025г. БДИБР (вж. приложенията) поставя следните конкретни изисквания към заданието, респективно към ДОВОС:

- да се представи информация относно състоянието на повърхностните и подземни водни тела, засегнати от ИП в границите на ОК;

- да се опише дали при реализиране на ИП се засягат водни обекти по смисъла на Закона за водите, СОЗ, водоизточници за ПБВ, канали и др. водостопански съоръжения и зони за защита на водите съгласно чл.119а от ЗВ;

- да се разгледат обстойно дейностите, предвидени в ИП, свързани с повърхностни и подземни води (водовземане, заустване, предвижда ли се промяна в количеството на водите и др.);

- прогноза и оценка за очаквано въздействие върху повърхностните и подземни води и зоните за защита на водите по време на експлоатацията на обекта, предвид изводите и резултатите от оценката на въздействието и при необходимост да се заложат мерки за предотвратяване на негативното влияние върху тях;

- при разглеждане на съществуващите екологични проблеми в доклада, свързани с повърхностни и подземни води, същите да се обвържат със заложените мерки за подземни и повърхностни водни тела и зони за защита на водите, описани в Приложенията към Раздел 7 от Програма от мерки към ПУРБ на ИБР 2022-2027 и Програма от мерки на ПУРН на ИБР.

Всички дейности, произтичащи от ИП е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.

3.3 ЗЕМИ И ПОЧВИ

3.3.1 Съществуващо състояние

В обхвата на концесията на "Елаците-Мед" АД, почвената покривка в частта, в която не е извършвана добивна дейност е съхранена. Почвите в района на обекта са бедни, кафяви горски и делувиални каменисти, изградени върху изветрелите магмени скали. Мощността на хумусния слой е променлива, а по механичен състав тези почви са най-често глинесто-песъчливи със съдържание на глинести частици от 11 до 20%. Преобладаващата фракция във всички случаи е тази на пясъка. Кафявите горски почви, поради своята висока водопропускливост и слабо влагозадържане не са особено благоприятни за развитие на растителността.

Съгласно Програмата за опазване на околната среда на РК „Елаците", в продължение на години се извършва отделяне на хумусния хоризонт, независимо от незначителното му количество и депониране и последващо използване в процеса на рекултивиране на нарушени площи.

Нарушените и заети от насипища земи заемат повече от 70% от територията на концесията. На местата със съхранени естествени характеристики, почвите са кафяви горски, песъкливо-глинести, бедни. Независимо от недобрите характеристики на почвите, в практиката на рудника в последните няколко години е задължително отделянето и депонирането на хумуса с цел последващо използване за рекултивация.

Заключението на „Доклад по тема № НИС ОД - 1207/2022 год. за мониторинг на почвите в района на „Елаците-Мед" АД, изготвен от Лесотехнически университет през 2022г. показва, че "*На база извършените изпитвания и анализи става ясно, че изследваните почви около рудник „Елаците" и двете хвостохранилища „Бенковски-1" и „Бенковски-2" притежават*

морфологичните белези *типични за почвите в разглежданите райони – кафяви горски почви (около рудника) и канелени горски почви (около хвостохранилищата).* ***Механичният състав*** *също е както характерния за този тип почви.*

По отношение на ***почвената киселинност*** *в района на рудника се установява, че тя е в границите характерни за кафяви горски почви. Отчита се положителна тенденция за понижаване на почвената киселинност от много силно кисела и силно кисела към средно и слабо кисела до неутрална спрямо предходните години. В района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“ почвената киселинност е по-ниска от характерната за канелени горски почви.*

Съдържанието на органично вещество и хранителни елементи е пряко свързано с типа почвообразувателен процес, на който са изложени почвите. В резултат на това съдържанието на хумус и хранителните елементи варира в широки граници.

И двата района съдържанието на ***желязо и манган*** *е под средното установено в почвите в България. Концентрацията на* ***олово*** *превишава ПК в 8 почвени проби от 18 в района на рудник „Елаците“ и в 4 проби от 37 в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“. В останалите почвени проби концентрацията на олово е под ПК. Концентрацията на* ***цинк*** *не превишава ПК в района на рудник „Елаците“, а само в 1 почвена проба от в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“ е установено превишение на ПК. В останалите почвени проби концентрацията на цинк е под ПК. Концентрацията на* ***кадмий*** *не превишава МДК. Предохранителната концентрация на елемента е превишена в 8 проби от 18 в района на рудник „Елаците“ и в 6 проби от 37 в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“. Концентрацията на* ***хром*** *превишава ПК в една единствена проба в района на рудник „Елаците“. Концентрацията на* ***мед*** *превишава ПК в 10 от 18 в района на рудник „Елаците“ и в 22 от 37 в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“. Концентрацията на мед превишава МДК в 6 почвени проби в района на рудник „Елаците“ и в 4 в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“. В останалите почвени проби концентрацията на мед е под ПК. Концентрацията на* ***никел*** *е под ПК и в двата района на изследване. Концентрацията на* ***арсен*** *превишава ПК в 6 проби от 18 в района на рудник „Елаците“ и в 22 проби от 37 в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“. Концентрацията на арсен превишава МДК в 4 почвени проби в района на рудник „Елаците“ и в 3 проби в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“.*

С изключение на медта и в единични случай олово концентрацията на тежки метали е под горния праг на фоновите концентрации на почвообразуващите скали в районите.

По отношение на елементите кадмий, мед и никел в района на рудник „Елаците“ и олово и кадмий в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“ се наблюдава положителна тенденция за понижаване в концентрацията им сравнение с предходните години на изследване.

Съдържанието на ***обща сяра*** *е над токсичното ниво в 4 от 18 почвени проби в района на рудник „Елаците“ и в 3 от 37 в района на хвостохранилище „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“.*

Почвите са ***незасолени*** *и в двата района. Съдържанието на* ***алкални и алкалоземни елементи*** *е под и в границите установени за почвите за България.*

Получените резултати дават основание да се заключи, че дейността на „Елаците-Мед“ АД не оказва негативно влияние върху почвите около района на тяхната дейност – рудник „Елаците“ и двете хвостохранилища „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“.

3.3.2 Прогноза

Проектът за развитие на „Елаците -Мед“ АД до 2041г. предвижда съществуващият териториален обхват на „Елаците-Мед“ АД да се увеличи с 5305 dka, почти по равно за РК и ОК.

Въздействието върху земите и почвите на инвестиционното предложение за развитие на находище “Елаците”, което на практика представлява разширение на съществуваща дейност се оценява като допустимо, с териториален обхват, ограничен в границите на концесионната площ. Кумулативен ефект е възможен при неспазване на технологичната дисциплина или в случаи, независещи от волята на човека. Анализът показва, че не се нарушават екологични стандарти по отношение загубата на поземлен ресурс, предвид ниските агроекологичните качества на почвите и начина на трайно ползване на земите.

Като се има в предвид, че съществуващият рудник е бил предмет на редица специализирани разработки и контролни пробонабирания и замервания, акцентът при разработване на ДОВОС следва да се постави върху частта, представляваща предмет на развитието на рудника до 2041 г., назован “Контур 41”, като на анализ и оценка следва да бъдат поставени:

- видове почви;
- състояние на земите и почвите;
- нарушени терени от техногенни обекти;
- физически деградационни процеси;
- замърсяване на почвите;
- оценка на степента на нарушаване;
- нарушения и изменения от реализацията на инвестиционното предложение;
- предложения и конкретни мерки за предотвратяване на настъпили нарушения и изменения.

3.4 ЗЕМНИ НЕДРА, ПОДЗЕМНИ ПРИРОДНИ БОГАТСТВА

3.4.1 Съществуващо състояние

Инвестиционното предложение третира първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, намиращо се в Елашко – Челопешкото рудно поле, в най-северните части на Панагюрския руден район.

Находище “Елаците” се експлоатира по открит способ. Материалите от откривката и от извънбалансовите руди се депонират в насипища, разположени в съседство с контурите на откритият рудник.

В рудите на находище “Елаците” са установени общо 61 минерала, от които 48 рудни и 13 нерудни. Условно, минералите са поделени на главни, второстепенни и редки:

- г**лавни** рудни минерали са халкопирит и пирит;
- в**торостепенните** рудни минерали са борнит, молибденит, самородно злато, електрум, магнетит, хематит, сфалерит, галенит, арсенопирит, марказит, пиротин, тенантит, тетраедрит, зигенит, халкозин, ковелин, малахит, азурит, гьотит, хидрогьотит, хризокола, цинкит, тенорит, клаудетит, халкофилит, тенардит, куприт, молибденит и самородна мед;
- **редки** минерали са меренскит, королит, никеловлинеит, хесит, клаустолит, паладиев рамелсбергит, паладоарсенит, науманит, евкайрит, богдановичит, вейсит, самороден бисмут, самороден телур, кавазулит, икунолит и бурнонит.

Нерудните минерали са представени от кварц, калиевфелдшпат, биотит, серицит, хлорит, епидот, калцит, манганокалцит, анкерит, флуорит, барит, целестин и десмин.

Рудите в находище “Елаците”, в съответствие с изискванията на технологията за обогатяване, са разделени на три сорта: сулфидни - с окисна мед до 10 отн.%, смесени - с окисна мед от 10 до 30 отн.% и окисни - с окисна мед над 30 отн.%.
Главният източник на мед в сулфидните руди е халкопирита – около 78%. На второ място е борнита – около 22%. Главните източници на мед в смесените руди са халкопирита, борнита, халкозина и ковелина.

В зависимост от вместващите скали, рудите се делят на два типа:

- шистови
- гранодиоритови

В проектния „Контур-41“ са изчислени 187,2 млн. t запаси със средно съдържание 0,266% Cu, от които 186,1 млн. t гранодиоритова руда със средно съдържание 0,267% Cu и 1,1 млн. t шистова руда със средно съдържание 0,181% Cu.

Територията на Обогатителния комплекс е **извън** находището на медно-порфирни златосъдържащи руди „Елаците“. В нея няма проучвани и утвърдени запаси на подземни богатства.

По отношение на хидрогеологията, находище “Елаците” попада в централната част на Балканидния хидрогеоложки регион, където според „План за управление на речните басейни в Дунавски район” (ПУРБ) е обособено подземно водно „Карстови води в Централния Балкан” с код BG1G0000TJK045, оценено в ПУРБ в добро химично и количествено състояние.

Резултатите от мониторинга на подземните води показват следното: „с малки епизодични изключения, във всички мониторингови пунктове **не са установени** по-високи стойности от стандартите за качество за активната реакция pH и електропроводимостта и за съдържанието

на хром, кадмий, мед, никел, олово, хлориди, нитрати, нитрити, амониеви йони, арсен, цианиди, флуориди, живак, селен и натрий.“

Литостратиграфските единици, попадащи в района на **Обогатителния комплекс** принадлежат към скалните разновидности на протерозойския метаморфен комплекс. В същия се разкриват регионално метаморфизирали скали, изграждащи ядката на средногорската антиклинала. Най-общо масивът може да се раздели на два хоризонта:

• Хоризонт на инжекционно – битови гнайси и гранитогнайси с прослойки от амфиболити. Преобладават инжекционните битови гнайси, които са среднозърнести, сиви до сиво – кафяви при изветряне. Изградени са от кварц, фелдшпат, плагиоглаз и биотит с обилна кварц – пегматитова прослойка. Текстурата им е шистозна. На места биотитовите гнайси предхождат гранитогнайси – едрозърнести с масивна текстура. Изградени са от плагиоглаз, кварц, фелдшпат и биотит.

• Хоризонт от мусковитови и двуслюдени гнайси. Основен тип са двуслюдените гнайси, които са еднообразни, светлосиви, средно- до едрозърнести скали с подчертана шистозна текстура. Като неправилни тела сред тях са разположени инжекционни и очни гнайси. Мускусовите гнайси се явяват като мощни прослойки. В района на Обогатителния комплекс се разкриват дайкови скали, генетически свързани със старопланинската калиево – алкална формация. Срещат се под формата на жили или по-рядко като силно удължени тела. Мощността им е от няколко сантиметра до 2-3 m. На места са повече или по-малко метаморфизирани. Представени са от диоритови порифрити и амфибол-пирокценови-монцонит профири. По високите части на вододелните линии е констатиран елувий, чийто състав е производен на коренните скали и се състои от глинест - песъчливи материали с дребни частици. Делувиалните натрупи са развити повсеместно с мощност 0,5 – 12 m., представен от песъчливи глини с ръбести скални късчета. Цветът им се изменя от жълто - кафяв до тъмно кафяв. Алувиалните отложения по речните долини са представени от чакъл с песъчлив запълнител и пясъци.

В тектонско отношение районът е богат на гънкови структури, пресичани от разседи и разседи – отседи. Отнася се към Средногорската структурна зона, представена от по–високо стилните структури на Средногорския антиклинорий.

Площта от хвостохранилището, е запълнена от алувиални отложения с различна мощност. Те са представени от чакъли с песъчлив запълнител и пясъци. В посока на долината на река Тополница мощността на алувия се увеличава.

Подземните води в района на Обогатителния комплекс се разделят на пукнатини, пукнатинно - карстови и грунтови.

Пукнатинните води са най-разпространени и са привързани към протерозойските метаморфни гнайси, пясъчниците от долния триас. Тези води са безнапорни и сравнително плитка циркулация и се дренират от речната и овражна система във вид на извори с дебит от 0.1 – 1.0 л/сек. Пукнатинно - карстовите води са привързани към карбонатните скали на

средния триас, разположени в югоизточната част на района, по посока на с.Петрич. Те се явяват на повърхността като низходящи малодебитни извори.

Поровите грунтови води са разпространени в чакълесто-песъчливите отложения на реките Тополница и Буновска. Те са с плитка циркулация. В делувиалните материали се формират временно грунтови води, които са в пряка връзка с инфилтрацията на атмосферните води.

Площта на инвестиционното предложение се разполага в рамките на следните подземни водни тела:

- BG3G000000Q001 – Порови води в Кватернер – Пирдоп-Златишка котловина;
- BG3G00000K2029 – Пукнатинни води – Г.Малинско-Панагюрски район
- BG3G00000T2056 – Карстови води-Байлово-Мирковски масив;
- BG3G00000Pt044 – Пукнатинни води – Западно и централнобалкански масив.

Резултатите от мониторинга на подземните води показват следното:

● от рекултивираното хвостохранилище „Бенковски 1“ се констатират **по-високи от стандарта** за качеството по Наредба № 1/2007 г. средногодишни концентрации:

- само на манган, цинк и желязо покрай североизточния контур на хвостохранилището, югозападно от р. Селска;

- само на манган и цинк югозападно от хвостохранилището, на левия склон на р. Дереджика.

● въздействието върху подземните води от хвостохранилище „Бенковски 2“ се изразява в по-високи стойности по стандартите за качество средногодишни концентрации на компонентите манган, желязо, цинк, алуминий, сулфати;

● констатираното негативно въздействие върху химичния състав на подземните води около хвостохранилище „Бенковски 2“ е резултат на геогенни процеси на излужване на естествените скали в района и техногенно въздействие от формирания замърсен филтрационен поток в приповърхностната зона на подземно водно тяло „Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив“ с код BG3G00000Pt044 от:

- отпадъчни води от хвостохранилище „Бенковски 2“ - главно на югоизток към р. Тополница и на изток към р. Селска;

- атмосферни валежи, епизодично филтриращи през отпадъчното тяло на рекултивираното хвостохранилище „Бенковски 1“ - на североизток към р. Селска и на югоизток към р. Дереджика.

● експлоатацията на хвостохранилище „Бенковски 2“ **не генерира** замърсен филтрационен поток на северозапад към с. Бенковски, на североизток към с. Чавдар, на север към подземно водно тяло BG3G000000Q001 и дренаж „Чатма бунар“ и на югозапад към подземно водно тяло BG3G00000T2033, в това число и към карстовия извор „Топлика“.

Площта на Обогатителен комплекс не попада в СОЗ около водоизточници от подземни или минерални води.

3.4.2 Прогноза

В рудник ”Елаците” е приета и се прилага технология на поетапно отработване, което означава, че рудникът се развива спрямо първоначалните си граници на етапи. Всяко ново разширение на рудника по поредния етап започва с откривни работи от най-горните хоризонти. Работната зона по всяко от разширенията се движи в дълбочина независимо от другите, като обхваща нови обеми руда и откривка.

При съществуващата технология на отработване на рудника неизбежно се налага минните работи да се водят на няколко нива едновременно, като всяко от тях, фактически представлява отработването на един контур. Това е „Работен динамичен контур“ на рудника. Той е временен. Постоянният контур на рудник „Елаците“ се оформя с последното му разширение. Това са проектните граници на „Контур 41“.

Технологията на разработването в РК „Елаците” се състои в изземането на скалите на хоризонтални слоеве под формата на стъпала. Отработването на стъпалата се извършва последователно отгоре на долу, в резултат на което се оформя рудничното пространство.

Като правило, основните технологични процеси в рудника са:

- пробивни работи, обслужващи добива;
- пробивни работи, свързани с оконтуряване на бортовете;
- взривни работи;
- багерни работи;
- транспорт на минната маса;
- насипообразуване;
- натрошаването на рудата;
- пътностроителните и спомагателни работи.

От анализа на геолого-литоложкия строеж произтича, че **основен рецептор на въздействие** от реализацията на инвестиционното предложение **са земните недра**, включващи рудното тяло с вместващите го скали и приповърхностната геоложка среда в границите на концесионната площ около намиращият се в експлоатация рудник „Елаците“.

Потенциалните въздействия през различните етапи от реализацията на инвестиционното предложение могат да бъдат генерирани само от дейности, пряко или непряко свързани с рецептора.

Обемите от минна маса, откривка и руда в проектния „Контур 41“ са изчислени по метода на геоложките блокове при борт 0.180%/0.230% Cu (гр./шис.) (доказани запаси) и при борт 0.100%/0.100% Cu (вероятни запаси).

Обемите за всяко 15-метрово стъпало са изчислени по хоризонти от хор. 1495 до хор. 730 (вкл.) до проектната му контурна граница към 13.08.2041 г.

Към 01.01.2026 г. в границите на проектния „Контур 41“ са изчислени доказани запаси (111) при борт 0.180%/0.230% Cu и вероятни запаси (121) при борт 0.100%/0.100% Cu за добив, както следва:

- минна маса 170.3 млн. m^3
- обща откривка 98.8 млн. m^3
- в т.ч. скална откривка 93.7 млн. m^3
- в т.ч. откривка подработена от насип 5.1 млн. m^3
- обща руда за добив 187.2 млн. t
- със средно съдържание на рудата за преработка 0.266 %
- в т.ч. доказани запаси при борт 0.180%/0.230% Cu 145.2 млн. t
- средно съдържание на мед при борт 0.180%/0.230% Cu 0.302 %
- в т.ч. вероятни запаси при борт 0.100%/0.100% Cu 42.0 млн. t
- средно съдържание на мед при борт 0.100%/0.100% Cu (ВЗ) 0.144 %

С това изменение, считано от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г., ще бъдат иззети и натоварени общо 170.3 млн. m^3 минна маса, като от тях 98.8 млн. m^3 са скална откривка и 187.2 млн. t (71.4 млн. m^3) са руда.

За гарантиране на дейността на „Елаците мед“ АД до 2041 г., е избрано техническото решение за обединяване на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“. Това решение е избрано като най-целесъобразно от гледна точка на минимално въздействие върху околната среда с минимално засягане на нови площи.

За изпълнението на това техническо решени ключов е проекта за „Повишаване стабилитета на оградна дига в секция „Ай дере“ и безопасната експлоатация на хвостохранилище „Бенковски 2“ чрез изграждане на опорна пясъчна призма от хидроциклонирани пясъци“. Това ще позволи надграждането над кота 727 m и на обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“, тъй като пясъчната призма е в дерето (Уламата) между двете хвостохранилища.

В момента хвостохранилище „Бенковски-1“ е рекултивирано и е извън експлоатация, като за нуждите на концесия 2041 год. е необходимо възстановяване на неговата експлоатация.

За нуждите на инвестиционното намерение ще се изгради оградна дига на хвостохранилище „Бенковски-1“. Дигата ще бъде каменно-насипен тип с водоплътен елемент геомембрана. Котата на билото е 730 m - два метра над кота водно ниво в езерото. Максималната височина на дигата ще бъде 33 m. Широчината на билото е проектирана да бъде 8,00 m, предвид използването му като служебен път. По въздушния откос е предвидено полагане на почвен слой и затревяване.

Проектните решения по подготовка на обекта «Хвостохранилище „Бенковски 1“ за повторна експлоатация и изграждане на нова оградна дига» са свързани основно със следните елементи:

- ✓ преместване на съществуващия хвостопровод извън чашата на хвостохранилище „Бенковски-1“ /разработено в отделен проект/
- ✓ преместване на деривацията за оборотна вода извън чашата на хвостохранилище „Бенковски-1“ /разработено в отделен проект/
- ✓ отстраняване на дървесна и храстова растителност от проектните застроителни депа на оградната дига
- ✓ отстраняване и депониране на земни маси от проектното депо на новата оградна дига на хвостохранилище „Бенковски-1“
- ✓ съхранение и оползотворяване на земните маси.

При изпълнението на проекта за изграждане на оградни диги на хвостохранилище „Бенковски-1“ и подготовка на залятата площ на хвостохранилище „Бенковски-1“ за повторна употреба е необходимо да се отнеме повърхностния почвен слой по цялата засегната площ.

Предвидено е складирането на почвения слой да се извърши на посочените депа извън територията на обекта.

Общ обем на съхраняваните почвени маси: 540 000 m³

Депониите за земния материал се оформят, като положените пластове са с дебелина не по-малка от 30-35 cm, като технологията им на изпълнение е идентична с технологията за изпълнение на земни насипи.

Отнетият почвен пласт ще се използва за рекултивация на същите площи по време или след приключване на експлоатацията, както и за рекултивация на други нарушени терени.

По време на реализацията на инвестиционното предложение ще продължи осъщественото от досегашната експлоатация въздействие върху количественото и химичното състояние на подземно водно тяло „Карстови води в Централния Балкан” с код BG1G0000TJK045, вследствие на:

- дрениране на подземните води в котлована на рудника.
- влошаване на естествения химичен състав на дренiращите се в рудника подземни води с формиране на типично руднични сулфатно-калциево-магнезиеви води с висока минерализация и концентрация на сулфати, желязо, мед, манган и алуминии.

Това въздействие ще бъде пряко, постоянно и дълготрайно, с териториален обхват в контурите на рудника и непосредствения район около него.

Бъдещите дейности по развитие на ОК включват два основни начина на въздействие върху геоложката среда: формиране на различни по дълбочина (в зависимост от конструктивните решения за фундиране) изкопи в геоложката основа и увеличаване дебелината на покривния пласт в резултат от насипване на иззетите при реализацията на инвестиционното предложение земни маси. Изкопите не застрашават съществуващите съоръжения, пътищата и съседните земеделски земи, поради достатъчната отдалеченост на същите.

Въздействието върху геоложката среда ще бъде пряко, краткотрайно, постоянно, с ограничен териториален обхват.

В ОВОС на анализ и оценка да бъдат поставени:

- характеристика на съществуващото състояние на геоложката среда;
- наличие на площи за проучване/добив на подземни природни богатства;
- анализ на физикогеоложки процеси и явления; сеизмичност;
- определяне степента на въздействие върху земните недра и геоложката основа;
- ниво на залягане на подземни води, експлоатационни запаси;
- определяне на компонентите, върху които променените инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия и фактори могат да окажат неблагоприятно въздействие;
- оценка за потенциално въздействие;
- мерки за защита.

3.5 РАСТИТЕЛНОСТ, ЖИВОТИНСКИ СВЯТ, ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ

3.5.1 Съществуващо състояние

Съгласно монография „Растителността на България", районът на рудодобивния комплекс попада в Мезофитна микротермна неморална растителност в буковия горски пояс, най-добре обособен в Стара планина. Долната граница на пояса започва от 1000-1200 м.н.в. и достига до горната граница на гората, граничейки със субалпийския пояс 1600-1800 м.н.в.

В миналото, районът на концесията е включвал смесени гори от обикновена ела и обикновен бук с най-широко разпространение на мястото на сега действащия рудодобивен комплекс. Понастоящем, тези гори заемат предимно северните склонове и влажните долове извън концесионната площ, т.к. при разработката на рудните находища, растителността в обхвата на рудодобивната дейност е напълно унищожена.

Насипищните откоси са заети от единични групи тревисти видове-обикновена вратига, подбел, теснолистна върбовка, червена власатка; откритата равна площадка е с единично участие на храсти – обикновен глог, шипка, обикновена хвойна, както и с минимално покритие и участие на бял равнец, жълт кантарион, горска ягода и с преобладание на ливадна власатка. В източна посока от концесионната граница, по окрайнината на гората, преходът е от трънка и ива.

В резултат на планови залесявания в минали периоди, с цел възстановяване на растителност върху насипищата, са се оформили разновъзрастни растителни горски съобщества от бял бор, черен бор, обикновен смърч, бяла мура и вторично възникнали бяла бреза, трепетлика и ива, а от храстовите видове шипка, обикновена (синя) хвойна, обикновен глог.

Част от рудодобивния комплекс попада в границите на ЗЗ "Централен Балкан-буфер" с код BG0001493, определена по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР за опазване на природните местообитания

и дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021г. (ДВ, бр.46/2021г.), изменена и допълнена със Заповед №РД-644 от 19 юли 2024г. (ДВ, бр.69/2024г.)

Рудника е в близост до защитена зона "Етрополе-Байлово" с код BG000143 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-275/31.03.2021г. (ДВ, бр.43/2021).

В околностите на Рудодобивния комплекс има четири защитени природни територии, разположени на разстояние повече от 5 km от него. По силата на ЗЗТ, статутът на опазване им отговаря на изискванията за категориите „Защитена местност" и „Природна забележителност":

- защитена местност „Бачище", площ 223,6 ha, обявена е със Заповед на Комитета по опазване на природната среда (КОПС) № 753/1981 г., ДВ бр. 74/1981 г. като защитена природна територия заради характерния ландшафт и красива природа.
- защитена местност „Беликата", площ 132,7 ha, обявена е със Заповед на КОПС № 754/1981 г. ДВ бр. 85/1981 г, съхранява стари, почти чисти съобщества от бяла бреза (Betula alba).
- природна забележителност „Грохотака", площ 118,5 ha, обявена е със Заповед на КОПС № 750/1981 г., ДВ бр. 73/1981 г. за запазване на смесени и чисти съобщества от бук (Fagus silvatica) и стари чисти гори от смърч (Picea abies).
- природна забележителност „Кози дол", площ 193,8 ha, обявена е със Заповед на КОПС № 751/1981 г., ДВ бр. 73/1981 г. за съхраняване на съобщества от вековна букова гора.

Според горскостопанското райониране на България Обогатителният комплекс попада в Краищенско-Ихтиманската горско растителна подобласт на Мизийската горскорастителна област. Терените с надморска височина до 600 m принадлежат към Хълмисто-предпланинския подпояс на смесените широколистни гори на Долния горскорастителен пояс. Останалите терени са част от Нископланинския пояс на Средния горскорастителен пояс. Принадлежността на земите към два горскорастителни пояса е предпоставка за по-разнообразен състав на растителността. Растителността е представена от две основни формации: гори (естествени и изкуствени) и поляни.

Най-голямо е участието на естествените гори. Преобладаващ дървесен вид е благунът. Значително е и участието и на церът. По-ограничено е участието на келевия габър. Зимният дъб се среща рядко. От храстовите видове се срещат: леска, черен глог, шипка, обикновен дрян и др.

По отношение фауната, районът на Обогатителен комплекс попада във фаунистичния комплекс на зоната на дъба, който се характеризира със следните видове бозайници: горски сънливец, див заек, сърна, благороден елен. Земноводните и влечугите в този пояс са представени от горския гущер, смокът - мишкар, жабата дървесница и горската жаба.

В орнитогеографско отношение теренът, предмет на инвестиционното предложение попада в Старопланинския район. Неговата орнитофауна е най-богата в сравнение с всички останали

райони в страната. Доминантни видове птици в района са домашното и полско врабче, скорецът, обикновеният синигер, гугутката, гургулицата, чавката и др.

Територията на **Обогатителния комплекс** попада в защитена зона за опазване на дивите птици „Средна гора“ с идентификационен код BG0002054, обявена със Заповед №РД-273/30.03.2012г. (ДВ, бр.32/2012) и защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Средна гора“ с идентификационен код BG0001389, обявена със Заповед №РД-274/31.03.2021г. (ДВ, бр.43/2021).

Най-близко разположените защитени територии са:

- Природна забележителност „Сакарджа“. Отстои на около 11 km по въздушна линия от хвостохранилище “Бенковски 1”. В Държавния регистър е записана под № 42;
- Природна забележителност „Братия“. Намира се около едноименния връх в Средна гора. Отстои на около 12 km по въздушна линия от хвостохранилище „Бенковски 2“ . В Държавния регистър е записана под № 43;
- Природна забележителност „Казаните“. Отстои на около 5 km по въздушна линия от хвостохранилище „Бенковски 2“. В Държавния регистър е записана под № 207.

Въздействие върху защитените територии няма да има поради голямата им отдалеченост от „Елаците-Мед“ АД.

3.5.2 Прогноза

Проектът за развитие на „Елаците-Мед“ АД до 2041г. предвижда увеличаване на площта, заета от комплекса с 5305 dka. Засегнатите имоти са с различен начин на трайно ползване – предимно друг вид дървопроизводителна гора. Отстраняването на съществуващата дървесна и храстова растителност на терена насипищата и на хвостохранилище «Бенковски 1» ще се извърши по нарочно разработен проект и след издадено от кмета на съответната община разрешително, ще се пристъпи към отстраняване на растителността.

Съгласно писмо на РИОСВ-София, изх.№7519-7986/01.08.2025г. част от имотите, предмет на ИП, включващи цялата част на хвостохр. „Бенковски 2“, както и голяма част от хвостохранилище „Бенковски 1“ **попадат в границите на защитени зони** от екологичната мрежа „Натура 2000“ – BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД-273/30.03.2012г. на министъра на околната среда и водите 1ДВ, бр.20/2012г.) и BG0001389 „Средна гора“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-274/31.03.2021г. на МОСВ (ДВ, бр.43/2021г.), **но не попадат в границите на защитени територии** по ЗЗТ.

В близост до раниците на инвестиционното предложение се намират следните защитени зони:

- BG0001043 „Етрополе-Байлово“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-275/31.03.2021г. на МОСВ (ДВ, бр.43/2021г.) намираща се на 50 m;

- BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021г. на МОСВ (ДВ, бр.46/2021г.) намираща се на 13 m;

При направената проверка за допустимост по смисъла на чл.39, ал.2, във връзка с чл.12, ал.2 от Наредбата за съвместимост РИОСВ-София установява, че ИП е допустимо спрямо режима на дейностите, посочени в заповедите за обявяване на ЗЗ BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици и BG0001389 „Средна гора“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици и BG0001389 „Средна гора“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, поради следните мотиви:

- според представената информация, част от имотите попадат в границите на двете защитени зони
- развитието на насипищата, както и последващата им експлоатация се очаква да доведат до негативни въздействия върху видов и местообитания, предмет на опазване в зоните;
- характерът и обемът на предвидените дейности и времетраенето им предполагат дълготрайно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони;
- при реализиране на ИП са възможни кумулативни въздействия с други инвестиционни предложения, планове и програми.

Съгласно посоченото по-горе писмо на РИОСВ-София, следва да бъде извършена оценка за степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване в ЗЗ BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици и BG0001389 „Средна гора“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, която да бъде представена под формата на доклад /ДОСВ/, отделно приложение към ОВОС, съгласно чл.34, ал.1 от Наредбата за ОС.

Предмет на анализ и оценка в ОВОС е флористичното и фаунистично разнообразие в района на ИП, представени в следната последователност:

- растителност и животински свят – характеристика на съществуващото състояние;
- защитени територии-отстояния, местоположение, характеристика;
- защитени зони по Натура 2000.

Целта на анализа и оценката в тази част на ОВОС е да се даде кратка и обобщена характеристика на компонента „Биоразнообразие“ в обхвата на ИП и прилежащите му територии.

3.6 ЛАНДШАФТ

3.6.1 Съществуващо състояние

Рудодобивния комплекс "Елаците" се намира в Етрополския балкан между 900 и 1530 м н.в. Предприятието се състои от три ясно териториално обособени и функционално предназначени обекта:

- рудодобивен комплекс /РК/;
- обогатителен комплекс с хвостохранилище;
- транспортен участък.

Релефът в района на **рудодобивния комплекс** е среднопланински, със стръмни и обширни склонове, заоблени била и дълбоки долове. Общата площ на комплекса понастоящем възлиза на 8185,3 dka, от които чашата на рудника е приблизително 17%, терените за насипища – приблизително 44%, терените, заети от пътища – приблизително 35% и терените, заети от спомагателни стопанства – приблизително 4%. Ландшафтът на РК се категоризира като антропогенен, производствен и ще се запази като такъв и при предвиденото развитие.

По характер и степен на изграденост, на територията на **обогатителен комплек**с съществуват сгради и съоръжения, собственост на "Елаците-Мед" АД, осъществяващи функции за реализиране, администриране и обслужване на дейността. Общата застроена площ на всички сгради в обхвата на ОК възлизат на 46 985,53 m^2, от които 96% са в зона „Обогатителна фабрика", а останалите 4% – в зона „Хвостохранилища". По отношение на **поземления статут,** в границите на **ОК** присъстват всички видове територии по трайно предназначение - урбанизирани територии; територии на транспорта и техническа инфраструктура; земеделски територии; горски територии; територии, заети от води и водни обекти; нарушени територии (хвостохранилище).

3.5.2 Прогноза

Съгласно инвестиционното намерение, проучваната територия ще запази основните образуващи параметри на ландшафта, доминантата в който ще бъдат рудникът и насипищата. По местоположение, предназначение и ползване, съставящите обекта елементи са както следва:

- обща площ на обекта по Контур 22 – 7 584,2 dka;
- обща площ на обекта по Контур 31 - 8 185,3 dka;
- обща площ на обекта по Контур 41 – 10 813 dka
- засегнати от землището на с. Челопеч земи – 1095,2 dka;
- засегнати от землището на гр. Етрополе земи – 7090,1 dka;

По отношение на **Обогатителния комплекс,** при отварянето за повторна експлоатация на хвостохранилище „Бенковски-1" съществуващият ландшафт ще бъде нарушен. Основните ландшафтни компоненти, които ще бъдат засегнати са растителността и почвите, в резултат на отнемането на почвения пласт. На терените, където ще се извършва строителството на

дигите и допълнителна инфраструктура (експлоатационни пътища, отводнителни канавки, колектори за дъждовни води и др.) ще бъде засегнат и повърхностния геоложки пласт в резултат на изкопите. Въздействието върху естествения горски и пасищен ландшафти в границите на съответните съоръжения е пряко. Естественият ландшафт е ликвидиран и заменен от техногенен антропогенен.

От изключително и решаващо значение през строителния период е изземването на почвения пласт, включително и почвено - геоложките материали в дълбочина, чрез които ще се извършва бъдещата рекултивация на хвостохранилища „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“.

3.6.2 Прогноза

Съгласно инвестиционното намерение, проучваната територия ще запази основните образуващи параметри на ландшафта, доминантата в който ще бъдат рудника, насипищата и хвостохранилището. Ландшафтът на проучваната територия се категоризира като антропогенен, производствен и ще се запази като такъв и при предвиденото разширение.

Към работния проект за строителство и експлоатация на съоръжение за минни отпадъци „Бенковски-1“ и „Бенковски-2“, получени в резултат на първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041 год. са разработени частите Техническа рекултивация, Биологична рекултивация и Контролно-измервателна система (КИС). В тези части е предвидено пълно възстановяване на нарушените терени, в т.ч. рекултивираните такива през 2009 год., и които се планира да бъдат нарушени с изпълнението на настоящият проект за отваряне на хвостохранилище „Бенковски-1“.

Общата рекултивирана площ на хвостохранилище „Бенковски-1“ възлиза на 1 745 dka (523 500 m³ земни маси със средна дебелина на земните маси от 0,30 m).

Рекултивираните площи, засегнати от настоящият проект за отваряне на хвостохранилище „Бенковски-1“ и премахване на част от рекултивацията възлизат на 1 673,7 da или 95,9% от съществуващите рекултивирани терени (в т.ч. 66,8 da - част от хвостова стена на „Бенковски-1“ и 1 641,3 da от залятата площ „Бенковски-1“).

Общият обем земни маси, които трябва да се отнемат от съществуващите рекултивирани площи е 502 110 m³ при вложени 523 500 m³.

В ДОВОС следва да бъдат проучени и анализирани:

- структура и функция на ландшафта;
- анализ и оценка на миграцията на замърсителите;
- потенциал за самоочистване и самовъзстановяване;
- възможности за осъществяване на инвестиционното предложение;

- оценка за очаквани нарушения и изменения на ландшафта;мерки за намаляване, предотвратяване или препятстване на отрицателните последици от реализацията на инвестиционното предложение.

3.7 ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

3.7.1 Съществуващо състояние

От всички видове вредни физични фактори, шумът е с най-активно проявяващ се фактор на околната среда и е непосредствено свързан с основните технологични процеси в рудника:

- пробивни работи, обслужващи добива - извършват се със сонди SKSW – 1 бр. и Atlas Copco Pit Viper - 1 бр. и Caterpillar MD 6250 – 2 бр., с диаметър на сондажите -250 mm;
- пробивни работи, свързани с оконтуряване на бортовете – извършват се със сонди CUBEX QXR 1320 - 1 бр. и Atlas Copco Flexi ROC D65 – 2 бр. и Sandvik "Leopard" Di650i – 2 бр. с диаметър на сондажите – 165/142 mm
- взривни работи – използват се емулсионни взривни вещества собствено производство по лиценз на американската фирма “ОСТИН ПАУДЪР” за масови взривявания;
- багерни работи - извършват се от шест броя дизелови хидравлични багери (EX/2500 (1900) с обем на кофата от 11 до 15 m^3 и хидравлични електрически багери - 3 бр. HITACHI EX/2500 (2600) с обем на кофата -15 m^3.
- транспорт на минната маса – в момента се извършва с автосамосвали “БелАЗ“ 130 t – 35 бр., автосамосвали „БелАЗ“ 55 t - 5 бр., LiuGong 55 t – 2 бр., HITACHI 100 t – 1 бр. и HITACHI 60 t - 2 бр.
- насипообразуване - откривката се извозва на външни насипища. При отработване на рудник ”Елаците” до краен контур, се използват насипища разположени в четири местности около кариерата на рудника, като западните отвали са разположени в долината на река ”Негърщица” и включват отвал за окисни руди, а източните са изчерпали обемите си и на тях не се предвижда насипване;
- натрошаване на рудата –извършва се от корпус “Едро трошене”, включващ два отделни независимо работещи тракта и една втора трошачка на “Алис Чалмърс”- САЩ тип S-5474. Вече натрошената руда се транспортира до ОФ ”Мирково” с МГТЛ, разположен в тунел свързващ двата комплекса.
- пътностроителните и спомагателни работи се извършват с булдозери - верижни и колесни и специализирана пътно- строителна техника.

Шумовите нива, свързани с осъществяване на транспортната и товаро-разтоварна дейност са в порядък 83-105 dB/A, от пробивните чукове – 105-120 dB/A, от изсипване на скалния материал в бункери – около 100 dB/A. Взривяванията, предвид прилаганата в рудника неелектрическа система не са източник на наднормен шум във прилежащото пространство.
Като правило, източници на вибрации в околната среда са тежкотоварните транспортни средства.

Рудодобивният комплекс не е източник на шум за жилищните територии на най-близките населени места гр. Етрополе и с. Челопеч поради големите отстояния (около 6 km.).

По границите на територията на РК хигиенна норма не се превишава, което е установено и с протоколи от измервания на шума.

Обектът не е източник на нейонизиращи, йонизиращи и топлинни лъчения в околната среда.

Обогатителният комплекс (ОК) на „Елаците – Мед“ АД отстои на около 2000 m в североизточна посока от най–близкото населено място – с. Мирково. Хвостохранилището „Бенковски 2“ отстои на 1150 m от най – близкото до него населено място – с. Бенковски.

Източник на шум в района е транспортният поток по път I–6, в участъка с. Мирково – гр. Златица. Шумовата му характеристика е определена въз основа на данни за транспортното натоварване, предоставени от АПИ и е за ден – 72,3 dB/A, нощ – 63,5 dB/A, на 7,5 m от оста на близката лента за движение.
Нивата на шума, измерени на територията на ОК са в граници 50 – 73 dB/A. Най– високите нива на шум (над 70 dB/A) са измерени пред основните цехове (Средно и ситно трошене и Мелнично–флотационен), при отворени врати. На териториите на хвостохранилища „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“ са измерени нива на шума в граници 34 dB/A – 48 dB/A.

Измерените еквивалентни нива на шум са **под граничната стойност** 70 dB/A за производствено–складови зони. Хигиенната норма не се превишава и по границите на територията на ОК. Обогатителният комплекс **не е източник на шум** за жилищните територии на най-близките населени места, поради големите отстояния (минимум 2000 m). За съседните на комплекса терени няма изисквания по отношение на шума.

3.7.2 Прогноза

На анализ в ДОВОС следва да се постави въздействието от вредни физични фактори съгласно предвижданията на инвестиционното предложение за развитие на дейността, като въздействията се диференцират по източници, време и степен на въздействие и др. и се акцентира върху основните източници и тяхното въздействие върху околната среда.

При анализът и оценката на вредните физични фактори трябва да се извърши сравнение с действащата нормативна уредба и се коментира степента на въздействие.

ДОВОС следва да предложи мерки за защита от вредни физични въздействия – шум, вибрации и йонизиращи лъчения.

3.8 ОТПАДЪЦИ

3.8.1 Съществуващо състояние

В Рудодобивния комплекс се генерират главно производствени отпадъци- метални отпадъци, износени автомобилни гуми, отработени масла, акумулатори, в резултат от минно добивната дейност, от корпуса за едро трошене, от администрацията, от ремонтния цех.

Производствените отпадъци (скална маса и извънбалансовите руди) се транспортират от рудничните хоризонти с автосамосвалите и се депонират по утвърдени проекти на насипища.

Съгласно Разрешително № 7 за управление на минни отпадъци от 23.05.2022 г., проектният капацитет на Западно съоръжение за минни отпадъци към 13.08.2031 г. е 321 518 641 m³, а депонираните обеми на Източно насипище възлизат на 21 903 184 m³.

В проекта за „Контур-41“ единствено „Западно насипище“ ще бъде обект на експлоатация, където следва да се насипят обемите от масив в границите на „Контур-41“ – 79 810 467 m³ (същите извън границите на „Изменен контур-31“), както и да се насипят 3 885 858 m^3 (от стар насип), част от подработени обеми при „Източно насипище“, в рамките на предоставената концесионна площ на „Елаците-Мед“ АД до 2041 г.

Общият обем на депонираният минен отпадък към 13.08.2041 г. ще бъде 423 232 292 m³, от който 405 214 966 m³ - в Западно насипище и 18 017 326 m³ - в Източното насипище.

Нерудната минна маса от откривките според Закона за подземните богатства и Наредбата за за управление на минните отпадъци, се класифицира като минен отпадък.

Петрографски, табаните за откривки се състоят от различни видове гнайси, амфиболити, гранити, порфири, мрамори и кварц-сулфидни жили. Няма кварцови пясъци с високо съдържание на свободен силициев диоксид във финодисперсна фракция. Гранулометричният анализ показва, че частиците са с големи размери– над 10 mm.

Събирането и извозването на технологичните отпадъци се извършва от автосамосвали и се извозват до утвърдени по проект насипища.

Металните отпадъци и износени гуми се извозват до временни площадки, несвързани с производствените такива.

Отпадъците със характер на битови се събират в контейнери и извозват до сметището на гр. Етрополе.

На територията на Рудодобивен комплекс съществуват съоръжения, които биха могли да бъдат потенциални източници на аварии с последици за човешкото здраве и околната среда. Такава е взривната фабрика, в която се произвеждат и съхраняват експлозиви, използвани на рудника. Взривните вещества се съхраняват във Взривен склад на Рудодобивния комплекс. Има изготвен и утвърден Авариен план и съответни аварийни системи. Досега не са допускани аварии.

В комплекса съществуват отпадъци, които са класифицирани като опасни съгласно Наредбата за класификация на отпадъците.

Отпадъкът от **обогатителната фабрика** се депонира в хвостохранилище „Бенковски 2“.

Количеството отпадък, което ще може да се депонира в обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2“ от 01.01.2026 до 13.08.2041 г. е приблизително 256 000 000 t.

Общото съдържание на тежки метали в отпадъка е ниско и по този показател той не се причислява към групата на опасните отпадъци. Количеството тежки метали са под фоновите нива за такива в почва, което означава, че съдържанията им в отпадъка не могат да предизвикат здравен и екологичен риск.

Отработените машинни и хидравлични масла се събират във варели и Цех “Тежък автотранспорт”. В цех „ТАТ” се съхраняват и отпадните маслени филтри. Живачните, луминесцентните лампи, акумулаторите, излязлото от употреба ел. и електронно оборудване и опаковките, съдържащи опасни вещества, се съхраняват в специално определени за целта помещения. Абсорбентите и омаслените парцали се съхраняват в специално отредени за целта съдове.

Според степента на риска за околната среда и човешкото здраве, минните отпадъци се класифицират в съответствие с чл.12 на НУМО въз основа на качествената им характеристика и състав като незамърсени почви, инертни отпадъци, неопасни неинертни отпадъци и опасни отпадъци.

3.8.2 Прогноза

Минните отпадъци ще бъдат депонирани на съществуващите съоръжения за съхранение на минни отпадъци (обединено хвостохранилище „Бенковски 1 и 2” към Обогатителен комплекс и Западно насипище към Рудодобивен комплекс) и управлявани в съответствие с одобрените планове за управление на минни отпадъци. Хвостохранилище „Бенковски 2“ е съоръжение за съхранение на минни отпадъци, в което се депонират неопасни неинертни минни отпадъци по смисъла на Закона за подземните богатства.

На територията на съоръжението не е предвидено да се извършват дейности по химическа и термична преработка и свързаното с тези операции съхранение, които включват опасни вещества от Приложение № 3 на ЗООС. С оглед на това, съоръжението за съхранение на минни отпадъци - хвостохранилище „Бенковски 2“ попада в изключенията, съгласно чл. 103, ал. 8, т. 8 от ЗООС и разпоредбите на глава седма, раздел I на ЗООС не са приложими за него. Последното е потвърдено с писмо на РИОСВ - София изх. № 26-00-906/09.05.2016 г.

Всички останали отпадъци, попадащи в обхвата на Закона за управление на отпадъците, ще бъдат предавани за оползотворяване на лицензирани лица.

По време на експлоатацията не се очаква да бъдат образувани нови видове отпадъци извън номенклатурата на генерираните такива и към настоящия момент. Не се очаква също така и промяна в сега възприетия начин на третиране на отпадъците.

В ОВОС на анализ и преценка следва да се представят, анализират и преценят:

- вид, количество и състав на генерираните отпадъци;
- оползотворяване и окончателно обезвреждане;

- прогноза за въздействие.

Оценката на съществуващото състояние и прогнозата да се съобрази с изискванията на Наредба за управление на минните отпадъци, ДВ, бр. 5/2016г.

3.9 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

3.9.1 Съществуващо състояние

Опасните вещества по Приложение № 3 от Закона за опазване на околната среда, които се използват в дейността на **Обогатителния комплекс** са налични в прилежащите към комплекса реагентово стопанство и варова централа, складови стопанства и лаборатории. Дозировката на реагентите се извършва в условията на строго регламентиран технологичен режим.

Използваните реагенти при медна флотация са както следва**:**

- Етилов, натриев етил, калиев изобутилов и калиев амилов ксантогенати – складират се в буферен склад за дневните нужди на производството и в склад за съхранение на ксантогенати. Приготвят се като 4 %-ен разтвор в два резервоара, всеки с вместимост от 20 m^3. След издаване на решение за одобряване на доклад за безопасност на предприятието/съоръжението от Изпълнителния директор на ИАОС, ще се използват и хексилов и изоамилов ксантогенати.
- Флотационно масло (пенообразувател) – складира се в две баки, всяка с обем 200m^3, откъдето гравитачно се подава в резервоари с обем 2 m^3 или във варели.
- Хидратна вар - доставя се в насипно състояние с варовози. Приема се във варова централа, която се състои от пет броя силози, всеки с вместимост 200 m^3, комплектовани с по две помпи тип 50-ш-40 (шламови помпи) и система от тръбни връзки.

Използваните реагенти при молибденова селекция са както следва**:**

- натриев хидросулфид – с разход 8 ÷ 12 kg/t концентрат, действа като депресор на медните минерали; приготвя се като 10 %-ен разтвор в два резервоара, всеки с вместимост от 20 m^3,
- керосин – с разход 250 ÷ 300 g/t концентрат , складира се в две цистерни /16 и 32 m^3/; действа като събирател на молибдена;
- концентрирана сярна киселина – с минимален разход 625 g/t, среден 1 040 g/t и максимален 1 785 g/t колективен концентрат, съхранява в две цистерни с обем 5,6 тона; използва се за регулатор на pH в основна молибденова флотация.

Складови стопанства, лаборатории и други на територията на ОК с опасни химични вещества и смеси попадащи в обхвата на приложение № 3 от ЗООС:

Към тях се включват предимно складове и цехове, които осигуряват нормалното функциониране на основното производство, подсигуряващо го с електроенергия, топлоенергия, гориво-смазочни материали (ГСМ), химични вещества и смеси в течно,

газообразно и твърдо състояние, резервни части и консумативи за оборудването и резервно оборудване. Към тях се причисляват и обслужващите химическа и експрес лаборатории, осигуряващи текущите необходими анализи на суровините, продуктите, мониторингът на работната и околната среда и др.

За отоплителни цели на територията на ОК се използват нискосернист мазут, газьол за промишлени и комунални цели, а също така и природен газ, съхранявани на територията на Топлосилов цех.

Мазутът се съхранява във вертикален надземен резервоар с вместимост 1 000 m^3, снабден с парни подгревателни секции, като е изградена необходимата обваловка за поемане на евентуални разливи. Запълването на резервоара е 90 % от обема му, при което максималното количество мазут на площадката включително и в тръбопроводите е 820 t.

Газьолът се съхранява в цистерна с обем 5 000 литра. Запълването на цистерната е 90 % е от обема, като наличното количество на площадката включващо и тръбопроводите е 4,5 t.

Природният газ е ситуиран на площадка в близост до котелно помещение в 5 трейлера по 6000 Nm^3. Максималното налично количество на площадката в това число и прилежащите тръбопроводи е 16,8 t.

Монтирани са съответните нивомери на резервоарите за следене на количеството в тях.
Моторните горива (автомобилен бензин и дизелово гориво), използвани за нуждите на комплекса, се съхраняват на територията на ведомствена бензиностанция в 2 броя подземни резервоари при атмосферно налягане. Резервоарите са хоризонтални цилиндрични, като запълването на същите е 90 % от обема им:

- резервоар за съхранение на автомобилен бензин - 8 915,1 l (7 t, в това число и съответните тръбопроводи);
- резервоар за съхранение на дизелово гориво - 23 838 l (21 t, в това число и съответните тръбопроводи).

Монтирани са съответните нивомери, показващи в т.ч. наличието на евентуални загуби на гориво в случай, че има такива.
На територията на комплекса се използват и съхраняват различни компресирани газове в бутилки (газови цилиндри), като например кислород, ацетилен, пропан - бутан, газови смеси (метан с аргон), необходими за технологичния процес на обогатяването и работата на апаратите в химическа и експрес лаборатории.
Опасните отпадъци, които отпадат от дейността на ОК са отпадъчни масла, греси, утайки от маслоуловители, опаковки съдържащи опасни вещества, абсорбенти, филтърни материали и предпазни облекла, маслени филтри, оловни акумулатори.

На площадката на РК са разположени складове за изходни продукти и суровини, с опасни свойства, както следва:

- бутилкови групи с компресиран природен газ (за топлоцентралата);

- Резервоарно стопанство с два броя открити резервоара с пропан – бутан всеки по 25 m^3 (за отоплителни нужди на цех РМЦ);
- газьол в две надземни цистерни по 50 000 l обваловани (за топлоцентралата);
- Склад за ГСМ – към момента в него се съхраняват в подземни цистерни бензин (2 бр. х 10 m^3), дизелово гориво (6 бр. х 50 m^3) и масла, като след реализирането на инвестиционното предложение за „Изграждане на ведомствена бензиностанция за светли горива на територията на Рудодобивен комплекс „Елаците“ количествата на дизеловото гориво ще се увеличат (до 538 t), а на автомобилният бензин ще се намалят (до 11 t) (количествата са оценени при 95 % запълване на резервоарния парк, като са отчетени и наличностите в тръбопроводите към тях).
- склад на взривната фабрика - в него се съхраняват амониев нитрат, минерални масла, силикатни балони, сенсибилизатори;
- склад за съхранение на газове под налягане – ацетилен, кислород, пропан-бутан.

3.9.2 Прогноза

Реализацията на ИП няма да доведе до промяна във вида и количествата на съхраняваните и използвани опасни химични вещества и смеси на територията на дружеството.

На анализ и оценка в ДОВОС следва да се поставят:

- видове и място на генериране на опасните вещества;
- количествен и качествен състав;
- периодика на ползване;
- начини на събиране и третиране;
- възможни рискове за човешкото здраве;
- възможни рискове за околната среда;
- въздействие върху компонентите на околната среда;
- прогноза;
- предложения и конкретни мерки за недопускане замърсяване на околната среда.

3.10 НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

3.10.1 Съществуващо състояние

Съгласно съществуващи проучвания и нарочно допитване до Регионалният исторически музей, е установено, че в обхвата на РК не са открити недвижими археологически паметници, единични находки или други останки от древна човешка дейност.

В границите на Обогатителен комплекс и хвостохранилище „Бенковски 2“ няма наличие на исторически, археологически и архитектурни паметници.

Най-близкият обект на недвижимото културно наследство се намира в района на с.Бенковски, под връх „Еледжик”, където са открити развалини от стара крепост и римско светилище.

3.10.2 Прогноза

Не се очаква въздействие върху недвижими археологически паметници, единични находки или други останки от древна човешка дейност.

При евентуални случайни находки е задължително по време на изкопните работи да присъства археолог, за да извърши археологическо наблюдение в изпълнение на чл.161, ал.2 от ЗКН (ДВ, бр.13/2009, изм. и доп.) и на чл.11, 12 от Наредба №Н-00-0001 за извършване на теренни археологически проучвания от 14 февруари 2011г. (ДВ, бр.18/2011, изм. и доп.).

3.11 ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Препоръките на компетентния орган – РЗИ - Софийска област, към обхвата на ОВОС са дадени в становище с изх.№25-210-1/14.08.2025г.: За да се направи преценка за здравния риск върху населението на община Мирково и община Етрополе във връзка с инвестиционното предложение е необходимо да се изяснят следните въпроси в доклада за ОВОС:

- Видовете и количествата отпадъци и вредни вещества, които се очаква да се генерират вследствие реализацията на инвестиционното предложение, отпадни газове - количества, състав и влияние върху здравето на отделния индивид; отпадъчни води - количества, състав и начин на третирането им;
- Необходимо е да се приложат скици от общината с точни отстояния на бъдещия обект до най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита по смисъла на &1 т. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.
- Следва да се направи идентификация на рисковите фактори от околната и работната среда, предпоставка за увреждане здравето на х ората по време на експлоатацията на всички подобекти и съоръжения, свързани с инвестиционното намерение;
- Ако обектът е в близост до други обекти, източници на вредности, следва да се обследва комбинираното, комплексно и отдалечено въздействие на вредните фактори, както и кумулативният ефект от евентуалното вредно въздействие върху здравето на хората.
- Необходимо е да се предложат мерки, за намаляване на нивата на вредните и опасни фактори, с цел спазване на здравните норми и изисквания.
- Необходимо е да се уточнят маршрутите, по които ще минават товарните камиони, обслужващи кариерата и да се прецени ще се завишат ли праховите емисии в района, вследствие на засиления транспортен трафик и производствена дейност. Следва да се посочат населените места, през които ще преминават товарните автомобили;
- Необходимо е да се уточнят количествата използвана вода за питейно-битови цели сезонно и целогодишно;
- Попада ли проектната концесионна площ на територията на санитарно-охранителна зона на водоизточник за питейно-битово водоснабдяване или водоизточник на минерални води;
- При разглеждане на очакваното шумово замърсяване да се направят съответните изчисления за очакваните нива на шум от работата на кариерата и другите съоръжения и на импулсния шум от взривовете на границата на най-близко разположените населени места;
- При разглеждане на технологията на добив да се посочат разстоянията на излитане на скалните късове, при взривни работи, съобразно вида на използваните взривни вещества и технология на взривяване.

4. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕИЗБЕЖНИТЕ И ТРАЙНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА В РЕЗУЛТАТ ОТ СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНИ И КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ ПОДРОБНО В ДОКЛАДА ЗА ОВОС, В Т.Ч. СЛУЧАИТЕ ПО ЧЛ.99 Б ВЪВ ВЪРЗКА С ЧЛ.109, АЛ.4 ОТ ЗООС

Съгласно Методическите указания за ОВОС на инвестиционни предложения, "....въздействията върху околната среда могат да бъдат характеризирани като взаимодействие между инвестиционното предложение като цяло или част от него върху определен компонент от околната среда".

Значимостта на въздействието върху околната среда се определя въз основа на съществуващото състояние на съответния компонент или фактор и очакваното въздействие в резултат от реализация на инвестиционното предложение.

В ОВОС, оценката на въздействието върху околната среда за компонентите и факторите, предмет на оценка, в зависимост от тяхната специфика, следва да се представи по следните показатели:

- вид;
- вероятност;
- продължителност;
- териториален обхват;
- честота;
- рискове за човешкото здраве;
- кумулативен ефект;
- стойности уязвимост на пространството;
- превишени екологични стандарти;
- последици върху пространства и/или пейзажи, които имат признат национален, общностен или международен статут на защита.

4.1 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Вероятните въздействия върху атмосферния въздух по време на изграждането и експлоатацията на обектите, предмет на проекта за добив и първична преработка на медно-порфирни злато-съдържащи руди от находище „Елаците" до 2041г. по характер и значимост се оценяват както следва:

Въздействие	Характер на въздействие по време на строителството	Характер на въздействие по време на експлоатацията
Вид	Линеен, площен и точков източник на неорганизирани емисии	Лннеен, площен и точков източник на неорганизирани емисии
Вероятност	Много вероятно, само в обхвата на обекта	Много вероятно, само в обхвата на обекта
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на експлоатация
Териториален обхват	Променлив, териториално ограничен	Променлив, териториално ограничен
Честота	Периодично	Периодично
Рискове за човешкото здраве	Незначителни	Незначителни
Кумулативен ефект	Не се очаква	Не се очаква

Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Не се очаква	Не се очаква
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очаква	Не се очаква

4.2 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

Въздействието върху водите по време на строителството и експлоатацията е както следва:

Въздействие	**Характер на въздействие по време на строителството**	**Характер на въздействие по време на експлоатацията**
Вид	Непряко	Непряко
Вероятност	Слабо вероятно	Слабо вероятно
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на експлоатация
Териториален обхват	Ограничен	Ограничен
Честота	Краткотрайно	Краткотрайно
Рискове за човешкото здраве	Не се очакват	Не се очакват
Кумулативен ефект	Няма	Няма
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Не се очакват	Не се очакват
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очаква	Не се очаква

4.3 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЕМИТЕ И ПОЧВИТЕ

Основното въздействие върху почвите и земите в резултат от реализацията на ИП се изразява в отнемане на почвен хоризонт при изграждането на обекта. Въздействия, които се очакват в процеса на експлоатацията на обекта са свързани както с открит добив на полезни изкопаеми, така и с неизбежното складиране /насипване/ на ненужната откривка.

Въздействие	**Характер на въздействие по време на строителството**	**Характер на въздействие по време на експлоатацията**
Вид	Пряко	Пряко
Вероятност	Висока	Висока
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на експлоатация
Териториален обхват	Ограничен	Ограничен
Честота	Постоянна	Постоянна
Риск за човешкото здраве	Не се очаква	Не се очаква
Кумулативен ефект	Не се очаква	Не се очаква
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Не се очакват	Не се очакват
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очакват	Не се очакват

4.4 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЕМНИТЕ НЕДРА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Характерът на въздействията в най-общ план се определят както следва:

Въздействие	Характер на въздействие по време на строителството	Характер на въздействие по време на експлоатацията
Вид	Пряко върху земните недра и непряко върху подземните води	Пряко върху земните недра и върху подземните води
Вероятност	Висока	висока
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на експлоатация
Териториален обхват	Ограничен	Ограничен
Честота	Постоянна	Постоянна
Риск за човешкото здраве	Възможен при неспазване на технологичната дисциплина	Възможен при неспазване на технологичната дисциплина
Кумулативен ефект	незначителен по отношение на земните недра; не се очаква по отношение на подземните води	незначителен по отношение на земните недра; не се очаква по отношение на подземните води
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Не се очакват	Не се очакват
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очакват	Не се очакват

4.5 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ РАСТИТЕЛНОСТТА, ЖИВОТИНСКИЯ СВЯТ И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ

Въздействието върху тези компоненти на околната среда се определят както следва:

Въздействие	Характер на въздействие по време на строителството	Характер на въздействие по време на експлоатацията
Вид	Пряко	Косвено
Вероятност	Вероятно	Малко вероятно
Продължителност	За целия период на строителство	Епизодично
Териториален обхват	Ограничен	Ограничен
Честота	Променлива	Променлива
Кумулативен ефект	Малко вероятен	Малко вероятен
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Не се очакват	Не се очакват
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очакват	Не се очакват

4.6 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЛАНДШАФТА

Въздействията върху ландшафта се определят както следва:

Въздействие	Характер на въздействие по време на строителството	Характер на въздействие по време на експлоатацията
Вид	Пряко	Пряко
Вероятност	Много вероятно	Много вероятно
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на

		експлоатация
Териториален обхват	Ограничен	Ограничен
Честота	Постоянна	Постоянна
Кумулативен ефект	Не се очаква	Не се очаква
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска стойност и уязвимост на пространството	Ниска стойност и уязвимост на пространството
Превишени екологични стандарти	Не се очакват	Не се очакват
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очакват	Не се очакват

4.7 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Ако по време на строителството се установи наличие на нерегистрирани паметници на културата, последващите действия следва да са съобразени със Закона за културното наследство.

4.8 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ОТПАДЪЦИ И ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Въздействие	**Характер на въздействие по време на строителството**	**Характер на въздействие по време на експлоатацията**
Вид	Пряко	Пряко
Вероятност	Много вероятно	Много вероятно
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на експлоатация
Териториален обхват	Ограничен	Ограничен
Честота	Променлива	Променлива
Риск за човешкото здраве	Възможен	Възможен
Кумулативен ефект	Незначителен	Незначителен
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Малко вероятни	Малко вероятни
Последици върху пространства със статут на защита	Не се очакват	Не се очакват

4.9 ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

Въздействие	**Характер на въздействие по време на строителството**	**Характер на въздействие по време на експлоатацията**
Вид	Пряко	Пряко
Вероятност	Много вероятно	Много вероятно
Продължителност	За целия период на строителство	За целия период на експлоатация
Териториален обхват	Променлив	Променлив
Честота	Променлива	Променлива
Риск за човешкото здраве	Нисък	Нисък
Кумулативен ефект	Не се очаква	Не се очаква
Стойност и уязвимост на пространството	Ниска	Ниска
Превишени екологични стандарти	Малко вероятно	Малко вероятни
Последици върху пространства със статут на защита	Няма	Няма

Обобщено, всички предполагаеми и очаквани въздействия имат обективен и допустим характер. Те са времеви и териториално ограничени и нямат значим комбиниран или кумулативен ефект.

5. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

„Елаците – Мед" АД, като възложител на изработването на ОВОС е провел серия от съгласувания с ведомства, контролни органи, общински ръководства, специализирани институции и звена и др.

Справка по реда на чл.9, ал.5 от Наредбата от ОВОС за получените становища и отразяването им е направен по-долу, а копия от получените мнения и становища са приложени към настоящото задание.

5.1 Басейнова дирекция Дунавски район, изх. №ПУ-01-368(4)/22.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: с писмото са поставени изисквания по отношение раздели повърхностни и подземни води в доклада за ОВОС, предоставена е информация от ПУРБ и ПУРН, зоните за защита на водите, СОЗ и други.

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието за ОВОС и ще бъдат взети предвид и при разработването на ОВОС.

5.2 РЗИ-Софийска област, изх.№25-210-1/14.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: с писмото са поставени изисквания към обхвата на доклада за ОВОС.

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието за ОВОС и ще бъдат взети предвид и при разработването на ОВОС.

5.3 Община Мирково, изх.№РД-30-08#1/15.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: Заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието.

5.4 Община Етрополе, Рег.№Към 30-00-330(1)/13.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: Заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието.

5.5 Община Чавдар, изх.№Ч-1848#1/19.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: В доклада за ОВОС трябва да се съдържат мерки за недопускане на запрашаване на територията а община Чавдар, мерки за недопускане изтичането на дренажни води от хвостохранилищата извън съоръженията, мерси за недопускане на химически вещества с неприятен мирис в посока на община Чавдар и мерки за недопускане изтичането на дренажни води в река Тополница.

Прието/неприето: Изискванията са приети и ще бъдат взети предвид при разработването на ОВОС.

5.6 Община Златица, изх.№26-12-11/20.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: Община Златица не възразява срещу ИП. В доклада за ОВОС водещо трябва да бъде защитата на населението, живеещо в близост и ограничаване на риска от неблагоприятно въздействие върху околната среда. В ДОСВ трябва да се посочат конкретни действия и превантивни мерки за предотвратяване и отстраняване на неблагоприятни въздействия върху защитени зони от Натура 2000.

Прието/неприето: Изискванията са приети и ще бъдат взети предвид при разработването на ОВОС и ДОСВ.

5.7 Кметство Петрич, Рег.№35)/20.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: Заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието.

5.8 Кметство Бенковски, на вх.№37/13.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: Заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда.

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието.

5.9 Община Челопеч, изх.№30-486/25.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: Община Челопеч не възразява срещу ИП. Водещо трябва да бъде защитата на населението, живеещ в близост и ограничаване на риска от неблагоприятно въздействие върху околната среда.

Прието/неприето: Изискванията са приети и ще бъдат взети предвид при разработването на ОВОС и ДОСВ.

5.10 Басейнова дирекция Източнобеломорски район, изх.№ПУ-02-196(1)/26.08.2025г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Становище: с писмото са поставени изисквания по отношение раздели повърхностни и подземни води към доклада за ОВОС.

Прието/неприето: Изискванията са приети и отразени в Заданието за ОВОС и ще бъдат взети предвид и при разработването на ОВОС.

5.11 Приемо-предавателен протокол, удостоверяващ връчване на писмо на представител на местна коалиция „Коалиция Левицата“ относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС

Във връзка с изискванията на чл. 9, ал.3, т.4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, (ДВ, бр.25/2003г., изм. и доп.), „ЕЛАЦИТЕ-МЕД“ АД, проведе консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС с „Коалиция Левицата“, която в хода на процедурата се е конституирала като страна по процедурата за ОВОС. В определения срок не е постъпил отговор, което означава, че „Коалиция Левицата“ няма препоръки към заданието за обхват на ОВОС.

В допълнение към горните консултации, при изработването на Заданието за ОВОС са ползвани и следните становища и писма за предоставяне на данни:

5.12 РИОСВ-София, изх.№7519-7986/01.08.2025г. относно Уведомление за инвестиционно предложение за „Добив и първична преработка на подземни богатства – медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041г.“

Становище – заявеното инвестиционно предложение ппредставлява изменение и разширение на вече одобрено ИП, включено в Приложение 1 на ЗООС, като разширението на рудодобивния комплекс самостоятелно достига критериите, посочени в т.19 на цитираното приложение. Предвид това, ИП попада в обхвата на т.25 на Приложение 1 към ЗООС и на основание чл.92, т.1 от същия закон подлежи на задължителна ОВОС. В рамките на процедурата по ОВОС следва да се изготви и оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитени зони.

Прието/неприето: Становището е прието и отразено

5.13 БДДР, изх.№ПУ-01-368(1)/28.05.2025г. относно становище по допустимост на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдения ПУРБ и ПУРН и Закона за водите

Становище – заявеното инвестиционно предложение е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН на Дунавски район за периода 2022-2027 и спрямо Закона за водите и наредбите към него. Не се очаква ИП да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на мерките и законовите изисквания, посочени в становището.

Прието/неприето: Становището е прието и отразено.

5.14 БДИБДР, изх.№ПУ-01-419(3)/30.07.2025г. относно становище по допустимост на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдения ПУРБ и ПУРН и Закона за водите

Становище – заявеното инвестиционно предложение е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН на Дунавски район за периода 2022-2027 и спрямо Закона за водите и наредбите към него. Не се очаква ИП да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на мерките и законовите изисквания, посочени в становището.

Прието/неприето: Становището е прието и отразено.

5.15 Местна коалиция „Коалиция левицата“ към Общински съвет - гр. Етрополе относно инвестиционно предложение за „Добив и първична преработка на подземни богатства – медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041г.“

Становище – изразено е възражение срещу разширението и удължаването срока на концесията. Изисква се процедурата по ОВОС да отчете в пълна степен екологичния и социален риск, да се оцени въздействието върху вододайната зона и качеството на въздуха, и да се осигури пълен обществен достъп до документацията по процедурата. Изискано е Коалицията да бъдат надлежно уведомявана за административните действия по процедиране на инвестиционното предложение.

Прието/неприето: Становището е прието и отразено.

6. СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС – ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

Съгласно изискванията на чл. 96, ал.1 на ЗООС и указанията на компетентния орган и консултираните ведомства и организации, докладът за ОВОС (ДОВОС) следва да има съдържание, съответстващо на предложеното по-долу.

*(**Забележка**: Номерацията, която следва по-долу се отнася за доклада за ОВОС)*

ВЪВЕДЕНИЕ

Съдържа информация за Възложителя и Изпълнителя на ДОВОС, законовите и нормативни актове, които ДОВОС съобразява и респектира и други, по преценка на ръководителя на екипа експерти, разработващи доклада.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Описват се наименованието на обекта, предмет на ДОВОС, лицата за контакти, целта, мотивацията и необходимостта от реализация на инвестиционното предложение и програма за прилагане.

1. ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ

1.1 Описание на местоположението на инвестиционното предложение

1.2 Описание на физическите характеристики на инвестиционното предложение в неговата цялост и ако е приложимо- на необходимите дейности по събаряне и разрушаване, както и изискванията относно използването на водите и земните недра – на етапа на строителство и на етапа на експлоатация;

1.3 Описание на основните характеристики на етапа на експлоатацията на инвестиционното предложение /всички процеси и дейности/, например енергийни нужди, използвана енергия, естество и количество на използваните материали и природни ресурси, вкл. водите, земните недра, почвите и биологичното разнообразие;

1.4 Оценка по вид и количество на очакваните остатъчни вещества и емисии /като замърсяване на води, въздух, почва и подпочвен слой, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения, радиация/ и количества и видове на отпадъците, получени по време на етапа на строителство и на етапа на експлоатация;

2. ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ

Описват се алтернативи, например по отношение на дейностите, технологията, местоположението, размера и мащаба, проучени от възложителя, които са относими за инвестиционното предложение и неговите специфични характеристики и посочване на причините за избрания вариант, като се вземат в предвид последиците от въздействието на инвестиционното предложение върху околната среда.

3. ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА /БАЗОВ СЦЕНАРИЙ/ И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИИ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯТ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ

Описанието и анализът в този раздел трябва да се извърши по отделно за всеки компонент и фактор на околната среда в последователност, както следва:

3.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

- анализ на климатичните елементи и въздействие на определящите от тях (ветрови режим, температурни инверсии, валежи, мъгли) върху качествата на атмосферния въздух и евентуалният им пространствен пренос;
- оценка на качеството на атмосферния въздух по налични данни- съществуващо състояние преди реализацията на инвестиционното предложение;
- съпоставяне с действащата нормативна уредба за КАВ и в частност Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, ФПЧ, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух;

3.2 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ – анализът на съществуващото състояние на този компонент се извършва по отношение на:

- хидроложка характеристика;
- наличие на повърхностни водни тела, количествени и качествени характеристики;
- характеристика на водоизточниците и водопотреблението на обекта;
- начини за пречистване.

3.3 ЗЕМИ И ПОЧВИ

- видовете почви в обхвата на ИП;
- състояние на земите и почвите;
- физически деградационни процеси;
- замърсяване на почвите;

3.4 ЗЕМНИ НЕДРА, ПОДЗЕМНИ ВОДИ – предмет на анализ в този раздел са:

- геоложка основа – състояние, характеристики;
- характеристика на хидрогеоложките и хидроложки условия и фактори, влияещи върху количеството и качествата на повърхностните и подземните води;
- наличност на СОЗ и допустимост на инвестиционното предложение предвид санитарно-охранителни зони на водоизточници и чувствителни зони;
- експлоатационни ресурси,
- физико-геоложки условия и особености, сеизмичност;
- наличие на подземни богатства.

3.5 ЛАНДШАФТ – в този раздел на оценка подлежат следните аспекти:

- съществуващо състояние – функция и структура на ландшафта;
- класификация по водещи признаци;
- миграция на замърсители в ландшафта;

3.6 БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ – ФЛОРА, ФАУНА, ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ – в този раздел от ДОВОС се описва и анализира:

- растителният и животински свят в района на инвестиционното предложение;
- защитени територии-отстояния, местоположение, характеристика;
- защитени зони по Натура 2000 - отстояния, местоположение, характеристика.

3.7 НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО – в този раздел се анализира евентуалното наличие на археологически, исторически и архитектурни паметници в района на инвестиционното предложение.

3.8 ОТПАДЪЦИ – в този раздел на ДОВОС на анализ се поставят:

- вид, количество и състав на генерираните отпадъци – битови, строителни, земни маси, опасни отпадъци;
- съществуващи начини на събиране и третиране;

- съществуващи методи на оползотворяване и окончателно обезвреждане на отпадъците.

3.9 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

- видове опасни вещества и техните смеси;
- количествен и качествен състав;
- периодика на ползване;
- начини на съхранение, събиране и третиране;

3.10 РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ /ШУМ, ВИБРАЦИИ, РАДИАЦИИ/ – предмет на анализ и оценка в този раздел са съществуващи източници на шум, вибрации, радиация и електромагнитни лъчения на територията на обекта.

За описаните по-горе компоненти и фактори трябва да се направи анализ и изложение на вероятната им еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено доколкото природните елементи от базовия сценарии могат да се оценят въз основа на наличността на информация за околната среда и научни познания.

4. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ.4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Описанието включва население, човешко здраве, биологично разнообразие, почва, води, въздух, климат, материални активи, културно наследство, ландшафт. Описанието на вероятните значителни последици за елементите по чл.95, ал.4 обхваща преките последици и всички непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от инвестиционното предложение и в него се вземат в предвид целите относно опазването на околната среда, които са от значение за инвестиционното предложение. Покомпонентният анализ трябва да обхваща:

4.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Анализират се и се оценяват:

- източници на емисии от реализацията на инвестиционното предложение – точкови, линейни, площни, епизодични и др.; прогнозно състояние на КАВ;
- характер на потенциалните въздействия от реализацията на ИП;
- прогнозни количества годишни емисии; оценка на разсейването;
- определяне на значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
- предложения и конкретни мерки за намаляване и ограничаване на неблагоприятни въздействия;
- предложения за мерки при реализацията на ИП.

4.2 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Оценката на този компонент се извършва по отношение на:

- въздействие върху химичното и количествено състояние на подземните водни тела при, в т.ч. и наличие на вероятност за разкриване на водоносни хоризонти. Да се обърне специално внимание на водоносните хоризонти в случай, че се използват пробивно-взривни работи;
- прогноза и оценка на очаквани изменения в режима и качествата на водите;
- определяне на значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
- определяне на компонентите на околната среда, върху които евентуално променените хидроложки условия и качество на водите могат да окажат съществено влияние;
- предложения и конкретни мерки за намаляване и ограничаване на неблагоприятни въздействия
- оценка на съобразяването с програмите от мерки, залегнали в ПУРБ и ПУРН;
- оценка за постигането на предвидените цели за посочените по-горе повърхностни и подземни водни тела, респ. запазване и недопускане влошаване на състоянието им;
- оценка за евентуално кумулативно въздействие върху състоянието на повърхностните и подземни води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района;
- предложения за мерки при реализацията на ИП;
- предложения за действия при аварийни ситуации.

4.3 ЗЕМИ И ПОЧВИ

Описват се и се оценяват:

- вероятни нарушения и изменения от реализацията на инвестиционното предложение;
- определяне на значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
- предложения и конкретни мерки за предотвратяване на настъпили нарушения и изменения.

4.4 ЗЕМНИ НЕДРА, ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Предмет на анализ в този раздел са:

- определяне на компонентите, върху които променените инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия и фактори могат да окажат неблагоприятно въздействие;
- определяне на значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
- мерки за защита.

4.5 ЛАНДШАФТ

В този раздел на оценка подлежат следните аспекти:

- възможности за осъществяване на инвестиционното предложение;
- оценка за очаквани нарушения на ландшафта, ограничителни условия и изисквания;

- определяне на значимостта на въздействията непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици, превишени екологични стандарти, последици за пространства и пейзажи с общностен, национален или международен статут на защита;
- предложения за мерки за преодоляване на възможни неблагоприятни въздействия върху околната среда и такива, при реализацията на ИП.

4.6 БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ – ФЛОРА, ФАУНА, ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ

Разделът обхваща:

- определяне на значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
- извеждане на мерки, при необходимост.

4.7 НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

В този раздел се оценява влиянието, което реализацията на инвестиционното предложение може да окаже върху недвижимото културно наследство в района на ИП. Предлагат се условия и мерки за реализация на ИП.

4.8 ОТПАДЪЦИ

В този раздел на ДОВОС на анализ и оценка се поставят начините на събиране и третиране, както и начините на оползотворяване и окончателно обезвреждане на отпадъците. Определя се значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици и се извеждат мерки, при необходимост.

4.9 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Анализират се евентуални въздействия от вида, количество и състав на опасните вещества, които ще се употребяват на обекта, както и от местата и начина на съхранение на опасните вещества на обекта. Определя се значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици и се извеждат мерки, при необходимост.

4.10 РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ /ШУМ, ВИБРАЦИИ, РАДИАЦИИ/

Предмет на анализ и оценка в този раздел са:

- степен и характер на въздействие при строителството и експлоатацията на обектите;
- определяне на значимостта на въздействията – непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
- извеждат се мерки, при необходимост.

4.11 ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

В този раздел трябва да бъде включена информация за здравно-демографския статут на населението в общината на базата на актуални данни за демографското състояние и заболяемостта по ниво и структура. Също така трябва и:

- Да се определи потенциално засегнатото население и засегнатите територии, зони и обекти със специфичен хигиенно-охранителен статут или подлежащи на здравна защита;
- Да се направи анализ на възможността за наднормено натоварване на средата с вредности (шум, замърсяване на атмосферния въздух) и оказване на неблагоприятно въздействие върху населението в най-близко разположените жилищни и вилни зони;
- Да се направи характеристика на отделните фактори по отношение влиянието им върху човешкото здраве и съпоставянето им с действащите хигиенни норми и изисквания;
- Да се идентифицират рисковите фактори за увреждане здравето на хората, работещи на обекта и на населението в близките жилищни райони;
- Да се направи оценка здравния риск за населението от реализацията на инвестиционното предложение и да се предложат мерки за здравна защита.
- Да се оцени евентуален кумулативен ефект от общите нива на шум, вибрации и електромагнитни полета при наличие или предстоящо изграждане на други подобни обекти в близост;
- Да се предложат мерки за здравна защита и управление на риска.

5. ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

В този раздел се прави описание на вероятните значителни последици от въздействията на инвестиционното предложение за околната среда, произтичащи от

- строителството и експлоатацията на ИП, вкл. от дейностите по събаряне, разрушаване и извеждане от експлоатация, ако е приложимо;
- използването на природни ресурси, по-специално на земните недра, почвата, водите и биологичното разнообразие, като се вземе в предвид, доколкото е възможно, устойчивото наличие на тези ресурси;
- емисиите от замърсители, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация, възникването на вредни въздействия и обезвреждането и оползотворяването на отпадъците;
- рисковете за човешкото здраве, културното наследство или околната среда, вкл. вследствие от произшествия или катастрофи;
- комбинирането на въздействието с въздействието на други на други съществуващи и/или одобрени ИП, като се вземат в предвид всички съществуващи проблеми в околната среда, свързани с области от особено екологично значение, които е вероятно да бъдат засегнати или свързани с използването на природни ресурси;
- въздействието на ИП върху климата /напр. естеството и степента на емисиите на парникови газове/ и уязвимостта на ИП спрямо изменението на климата;
- използваните технологии и вещества.

В раздела е необходимо да се направи анализ и на възможностите за комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие.

6. ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ ДАННИ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС

В този раздел се прави анализ на налични данни и резултати от други оценки по реда на ЗООС, например доклади за ОВОС на инвестиционни предложения в близост и др. подобни.

7. ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА, НАПР. ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ ИЛИ ЛИПСА НА НОУ-ХАУ, КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ИП Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ.

Конкретни методики, които следва да се ползват**:**

- Ръководство на Европейската комисия във връзка с процедурите по оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) на етап доклад за ОВОС, 2017
- Практическо ръководство за обучение по директивите за Екологична оценка и Оценка на въздействието върху околната среда, Джаспърс, 2013 г.
- Методика за определяне на разсейването на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, МОСВ'2003;
- Методика за ландшафтно-естетическа оценка, ЛТУ;
- Ръководство за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци, МОСВ' 2004г.;
- Методически указания на МОСВ за статистическа информация;
- Класификатор на почвите в България;
- Класификация на ландшафтите по БДС;
- Методически указания на МЗ и НЦОЗА.

Освен горепосочените, в хода на работа по ОВОС да се използват и други методики, по преценка на експертите, разработващи съответните раздели от оценката.

8. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

За да се постигне необходимият коефициент на оперативност и контрол, мерките трябва да бъдат представени за всеки компонент по отделно, обвързани с план за прилагане, съответстващ на основните процеси от реализацията на инвестиционното предложение – планиране и проектиране, строителство, експлоатация, експлоатационен контрол.

№	Мерки	Период/фаза на изпълнение	Резултат

(**Забележка:** таблицата ще бъде попълнена във фазата на разработване на ОВОС)

Необходимо е да се дадат обяснения до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве с прилагането на мерките. Описанието трябва да обхваща както етапа на строеж, така и етапа на експлоатация и да съдържа план за изпълнение на мерките.

9. ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩО ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИП НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО

Съответната информация трябва да е получена чрез оценка на риска. Описанието включва приложимите мерки, предвидени за предотвратяване или смекчаване на значителни неблагоприятни последици на тези събития за околната среда и човешкото здраве, както и подробности за подготвеността и за предлаганото реагиране при такива извънредни ситуации.

10. СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ДЪРЖАВИ /В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ/, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ.

Препоръчително е резултатите от проведените консултации да бъдат отразени в следната таблична форма:

№	Извършени консултации (община, ведомство, контролен орган, други)	Описание на изразени становища/препоръки/бележки	Приети/неприети	Мотиви
1.				
2.				

(**Забележка:** таблицата ще бъде попълнена във фазата на разработване на ОВОС; в нея ще се отразят и консултациите, проведени във фазата на изготвяне на Задание за ОВОС))

11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ.83, АЛ.5

Заключението се дава на база принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на средата.

12. НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

Нетехническото резюме дава кратко и ясно описание на инвестиционното предложение, неговата околна среда, въздействието на предложението върху околната среда и предложените мерки за намаляване на въздействията. Обемът на резюмето да не е по-малък от 10 на 100 от обема на доклада за ОВОС и да съдържа нагледни материали (карти, снимки, схеми). От особено значение е то да е написано на популярен език и да е разбираемо за неспециалисти. В тази връзка е необходимо направените заключения да се съпоставят с лесноасоциативни събития или обекти (напр. малка вероятност за настъпване на събитие да се сравни с вероятност за падане на самолет или метеор върху обект и т.н.).

13. ОПИСАНИЕ НА ТРУДНОСТИТЕ (ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ, НЕДОСТИГ ИЛИ ЛИПСА НА ДАННИ), СРЕЩНАТИ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОВОС

В този раздел се прави описание на трудностите, които авторският колектив е срещнал по време на набирането на информацията, необходима за ОВОС.

14. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ – ПО ПРЕЦЕНКА НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН ИЛИ НА ОПРАВОМОЩЕНО ОНТНЕГО ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ

15. РЕФЕРЕНТЕН СПИСЪК, В КОЙТО СЕ ИЗБРОЯВАТ ПОДРОБНО ИЗТОЧНИЦИТЕ, ИЗПОЛЗВАНЕ ЗА ОПИСАНИЕТО И ОЦЕНКИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ДОКЛАДА

В доклада за ОВОС да се ползват най-малко следните информационни източници:

1) Проект на ИП
2) План за управление на речните басейни и ЕО към него, 2022-2027
3) План за управление на риска от наводнения 2022-2027
4) Бюлетини на ИАОС за състоянието на компонентите на околната среда, 2024
5) Годишни доклади за състоянието на околната среда, изготвени от РИОСВ, 2023, 2024
6) Програма за опазване на околната среда
7) Програми за управление на отпадъците, в т.ч. и минни отпадъци
8) План за собствен мониторинг
9) Справочник здравеопазване НСИ
10) Население и демографски процеси
11) Годишни отчети на РЗИ

Освен горепосочените, в хода на работа по ДОВОС да се използват и други източници на информация, които биха могли да дадат информация за състоянието на компонентите и факторите на околната среда, вкл. и за други реализирани или в процес на реализация инвестиционни предложения, с цел да се определи евентуален комбиниран или кумулативен ефект.

16. НЕОБХОДИМИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ДОВОС

Към доклада за ОВОС следва да бъдат приложени:

- местоположението и характеристиките на територията, приемник на инвестиционното предложение;
- карти и схеми в подходящ мащаб;
- подробен устройствен план;
- снимков и илюстративен материал;
- таблици и графики;
- списък на източниците на информация, използвани в ОВОС;
- справка за извършените консултации и мотиви за приетите и неприети бележки и препоръки;
- писмени декларации по чл.11, ал.4 от Наредбата за ОВОС, подписани лично от експертите;
- Задание за определяне обхвата и съдържанието на ОВОС като самостоятелно приложение към ОВОС;
- референтен списък, в който се изброяват подробно източниците, използвани за описанията и оценките, включени в доклада**.**
- План за управление на минните отпадъци
- Нетехническо резюме

7. Етапи, срокове, фази на разработване на ДОВОС

Съгласно инвестиционното предложение, разработването на ДОВОС и провеждането на съответните процедури по ЗООС трябва да бъдат завършени до средата на 2026 год.

Предвидените етапи и срокове за изпълнение на обекта са както следва:

- Изработване и съгласуване на Задание за ОВОС – до края на м. септември 2025г.;
- Изработване на доклад за ОВОС – до края на м. декември 2025г.;
- Оценка на качеството на ДОВОС – до края на м. януари 2026г.;
- Организиране и провеждане на обществено обсъждане – края на м. февруари 2026г.;
- Провеждане на ЕЕС към РИОСВ-София и вземане на решение по ДОВОС – края на м. април 2026г.

Изискване на Възложителя е при изработване и комплектоване на документациите по отделните етапи от реализацията на инвестиционното предложение да се спазва нормативната уредба на Р България, както и постановеното във всички нормативни актове, влизащи в сила по време на разработването и процедирането на проектната документация.

. . . . . .

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ЗАДАНИЕТО

1) Басейнова дирекция Дунавски район, изх. №ПУ-01-368(4)/22.08.2025г.
2) РЗИ-Софийска област, изх.№25-210-1/14.08.2025г.
3) Община Мирково, изх.№РД-30-08#1/15.08.2025г.
4) Община Етрополе, Рег.№Към 30-00-330(1)/13.08.2025г.
5) Община Чавдар, изх.№Ч-1848#1/19.08.2025г.
6) Община Златица, изх.№26-12-11/20.08.2025г.
7) Кметство Петрич, Рег.№35)/20.08.2025г.
8) Кметство Бенковски, на вх.№37/13.08.2025г.
9) Община Челопеч, изх.№30-486/25.08.2025г.
10) Басейнова дирекция Източнобеломорски район, изх. №ПУ-02-196(1)/26.08.2025г.
11) Приемо-предавателен протокол, удостоверяващ връчване на писмо
12) РИОСВ-София, изх.№7519-7986/01.08.2025г.
13) БДДР, изх.№ПУ-01-368(1)/28.05.2025г.
14) БДИБДР, изх.№ПУ-01-419(3)/30.07.2025г.
15) Местна коалиция „Коалиция левицата“ към Общински съвет- гр. Етрополе
16) Схема на концесионна площ 2041 – ОК
17) Схема на концесионна площ 2041 – РК

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район"

Изх. № ПУ-01-368 (4)
гр. Плевен,..22.08.....2025 г.

ДО
ИНЖ. ДРАГАН ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ЕЛАЦИТЕ-МЕД" АД
2086 С. МИРКОВО

На Ваш изх. № OSV-002-02103/12.08.2025 г.

Относно: Инвестиционно предложение за *„Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г."*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДРАГАНОВ,

В Басейнова дирекция „Дунавски район" (БДДР) е постъпило Ваше писмо с искане за изготвяне на становище за горепосоченото ИП, чл. 9, ал. 3, т. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* във връзка с провеждане на консултации за определяне на обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС за горепосоченото инвестиционно предложение (ИП). След преглед на предоставената информация, изразявам следното становище:

I. Описанието и анализа на компонентите и факторите на околната среда, в която ще се реализира, и които вероятно ще бъдат засегнати от ИП, да се изготви съобразно с информацията и предвижданията на плановете за управление, които се разработват/актуализират за ДРБУ

Доклада за ОВОС следва да съдържа информация и анализи направени, съгласно План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022-2027 г., приет с Решение № 917/31.12.2024 г. на Министерски съвет и съгласно План за управление риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г., приет с Решение № 941/28.12.2023 г. на Министерски съвет. ПУРБ 2022-2027 г. и ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район са публикувани на интернет страницата на БДДР http://www.bd-dunav.bg – в секция „Планове за управление".

1. ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ):

1.1. Повърхностни водни тела - ИП попада във водосбора на следните повърхностни водни тела (ВТ):

- с код BG1IS200R1443, име МАЛЪК ИСКЪР с географски обхват *р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр. зони питейни, обхващащи речни водохващания: Кози дол; Кози дол 1 и 2; Влайковица; Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин;*
- с код BG1IS200R1233, име МАЛЪК ИСКЪР с с географски обхват *РВ „Кози дол"; РВ „Кози дол 1"; РВ „*Кози *дол 2";*
- с код BG1IS200R1733, без име с географски обхват *РВ „Данчов дол" *;*
- с код BG1IS200R1633, без име с географски обхват *РВ „Стайков дол" *;*

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа" №60
тел.: +359 64 88 51 00
e-mail: dunavbd@bddr.bg, web: www.bd-dunav.bg

"Елаците - Мед" АД
Вх. №:001530
Дата: 22.08.2025

- с код BG1IS200R1533, без име с географски обхват *РВ „Влайковица“* *.

** малка част от концесионната площ на РК „Елаците“, попада в повърхностни водни тела с кодове BG1IS200R1733, BG1IS200R1633 и BG1IS200R1533*

1.2. Подземни водни тела (ПВТ) - ИП попада в района на разпространение на ПВТ с код и име: BG1G0000TJK045, *Карстови води в Централния Балкан*.

Подробна информация за повърхностните и подземните ВТсе съдържа в Раздел 1, информация за състоянието на водните тела е налична в Раздел 4, а целите за опазване на околната среда са описани в Раздел 5 на ПУРБ 2022–2027 г.

1.3. Зони за защита (ЗЗ) на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от ЗВ - ИП попада в зони за защита на питейните води от повърхностни водни тела с код и име: BG1DSWIS1233, РВ „Кози дол“**; BG1DSWIS1733, РВ „Данчов дол“**; BG1DSWIS1633, РВ „Стайков дол“**; BG1IS200R1533, РВ „Влайковица“**; зона за защита на питейните води от подземни водни тела, чувствителна зона с код BGCSARI04 и зона за местообитанията с код и име BG0001493, Централен Балкан - буфер***

*** отнася се за малка част от концесионната площ на РК „Елаците“*

**** отнася се за малка част от концесионната площ по южната граница на РК „Елаците“*

1.4. Санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водовземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ с цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно-битово водоснабдяване - Съгласно *Допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г.* към *Договор за предоставяне на концесия за подземни природни богатства,* концесионната площ на РК „Елаците“,:

- не попада в СОЗ, учредени по реда на *Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяванеи около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (*Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.);
- попада в буферна зона около водовземно съоръжение за питейно-битово водоснабдяване - речно водохващане на р. Кози дол, изградено на около 8 км. югозападно от гр. Етрополе, без определена СОЗ по реда на Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.

2. План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г.:

Съгласно ПУРН 2022–2027 г., ИП не попада в район със значителен потенциален риск от наводнения, утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021 г.

II. Мерките, които ще се предвидят за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия върху околната среда от осъществяването на ИП да включват мерки от плановете за управление и нормативни изисквания и ограничения

При разработване на ДОВОС да се вземат предвид мерки за предотвратяване и смекчаване на потенциални неблагоприятни въздействия от реализирането на ИП, които са планирани в ПУРБ и ПУРН в ДРБУ за периода 2022–2027 г., в т. ч. и мерките от становищата по екологична оценка за съответния план за управление, както и нормативни изисквания в ЗВ.

1. Мерки, предвидени в ПУРБ 2022-2027 г., които е необходимо да се спазват при реализирането на ИП

При реализацията и експлоатацията на ИП следва да се спазват приложимите за ИП мерки и действия към тях, планирани в Програмата от мерки към ПУРБ 2022–2027 г. в т.ч.: DW_1 свързана със забрани и ограничения за изпълнение на дейности в буферните зони около водовземните съоръжения/системи; DW_4 свързана с опазване на повърхностните

води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване; GD_1 относно опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване; DP_2 за намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности; PI_2 за осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; PM_2 свързана с опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване; GO_3 относно подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите; PI_4 свързана с прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения; CA_10 относно прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения; PI_2 за осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; DP_11 относно прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества.

За територията от концесионната площ на РК „Елаците", която попада в зони за защита на питейните води от повърхностни водни тела (с кодове BG1DSWIS1233, BG1DSWIS1733, BG1DSWIS1633 и BG1IS200R1533), както и в буферна зона около речно водохващане на р. Кози дол, за което не е определена СОЗ, са приложими мерки с кодове DW_1 и DW_4. При реализиране на предвидените дейности в гореописаната буферна зона е необходимо съобразяване с Приложение № 1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ 2016-2021 г. (актуално и към ПУРБ 2022-2027 г.), което съдържа списък на дейностите, забранени или ограничени в буферните зони на водовземни съоръжения, в случаите когато не са определени СОЗ.

2. Мерки, заложени в ПУРН 2022–2027 г., които трябва да се вземат предвид при реализиране на предвидените дейности – В ПУРН 2022–2027 г., няма заложени конкретни мерки, предвидени забрани и ограничения касаещи реализацията на дейностите в ИП.

3. Забрани и законови изисквания за превенция на влиянието върху водите и зоните им защита

Предвидените в ИП дейности е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове, при не нарушаване на обществените интереси и придобити права, съгласно чл. 49 от същия закон.

За опазване на подземните води от замърсяване е необходимо да се спазват горепосочените мерки в т. II. 1 от настоящото становище, като се вземат предвид:

- Забраните в чл. 118а, ал. 1, т. 3, и 4 от ЗВ: т. 3 - други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води; т. 4 - използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води;
- Разпоредбите на чл. 46, ал. 2 от ЗВ;
- Да се осигури периодично отвеждане на отпадъчни води от химически тоалетни в селищна канализационна система, при спазване изискванията на чл. 46, ал. 4, т. 2 от ЗВ.

За предвиденото изместване на точките на заустване на ПСОВ е необходимо изменение на съответното разрешително за ползване на воден обект за заустване на пречистени отпадъчни води в повърхностни води. Изменение на разрешително за заустване се извършва, съгласно Глава четвърта от ЗВ и при спазване на изискванията на *Наредба № 2 от 08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* (Наредба № 2 от 08.06.2011 г.) Местоположението на планиране нови точки на заустване да се съобрази със забраните на чл. 6, ал. 1, т. 1 от същата наредба.

За предвиденото изместване на водохващанията на леви притоци на р. Негърщица е необходимо изменение на издадените разрешителни за водовземане и ползване на

повърхностен воден обект. Изменение на разрешително за ползване на повърхностни води се извършва, съгласно Глава четвърта от ЗВ, при условията на *Наредба за ползването на повърхностните води.*

За ИП са приложими забраните и изискванията на чл. 127, чл. 131 и чл. 132 от ЗВ.

С цел защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата да се спазват забраните на чл. 134, т. 1, т. 3 и т. 4 от ЗВ , с което не се допуска: депониране и третиране на отпадъци; миенето и обслужването на транспортни средства и техника; изхвърлянето на отпадъци.

При необходимост от извършване на дейности свързани с ново водовземане и/или ползване на воден обект, същите подлежат на разрешителен режим по ЗВ. Разрешителни за водовземане от повърхностни води и за ползване на повърхностни води се издават при спазване изискванията на Глава четвърта от ЗВ, и при условията на *Наредба за ползването на повърхностните води* и/или на Наредба № 2 от 08.06.2011 г.

III. Очаквано въздействие, в т.ч. и кумулативно, върху повърхностните, подземните води и зоните за защита на водите от реализация и експлоатация на ИП

Вероятните значителни последици от въздействията на ИП върху компонент „Води" да се анализират в граници, които включват цялата площ за реализиране на ИП, както и буфер около концесионната площ. Да бъдат описани и анализирани потенциалните видове въздействия и тяхната значимост върху състоянието на повърхностните, подземните води и зоните за защита на водите на всички етапи от реализация и експлоатация на ИП (строителство, експлоатация и рекултивация), вкл. кумулативното въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района.

Да бъдат планирани задължителни мерки за предотвратяване на евентуален риск за подземното водно тяло. Да бъдат планирани и да се изпълнят мерки за предотвратяване на въздействията от изтичане на замърсени води, в т.ч. замърсени дренажни води котлована и от отводнителни галерии/системи на рудника, замърсени скатни води от табаните на рудника, както и замърсени повърхностни води под откритите складове за руда.

В ДОВОС да бъде приложено хидрогеоложко проучване, в което да се разгледа възможността за навлизане на замърсители от външни източници и да се предложат мерки за тяхното ограничаване.

На всички етапи от реализацията на ИП да се опишат: необходимостта, количествата и начините за снабдяване с вода за производствени и битови нужди, вкл. вода за оросяване на пътищата; начина на третиране на формиращите се отпадъчни води, вкл. замърсяващи вещества и количества; начина на третиране на атмосферни води, формирани по време на дъжд и снеготопене; изграждане на съоръжения за пречистване на уловените атмосферни води при необходимост от евентуални изпускания и разливи на нефтопродукти – горива и масла.

Настоящото становище не отменя задълженията Ви за изпълнение на изискванията на Закона за водите и другите закони и подзаконови нормативни актове в Република България и не може да служи като основание за отпадане на отговорността Ви по спазване на действащата нормативна уредба.

С уважение,

ИНЖ. РУМЕЛИЯ ПЕТРОВА

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район"

„Елаците-мед" АД с. Мирково
Вх.№ 001485
Дата 14. 08 2025г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СОФИЙСКА ОБЛАСТ

Гр. София, 1431, бул. Акад. Иван Гешов № 15
Тел. 02/807 87 00; факс: 02/807 87 10
e-mail: rzi@rzi-sfo.egov.com
www.rzi-sfo.egov.com

Recoverable Signature

X 25-210-1/14.08.2025

документ, регистриран от
Signed by: Pavlinka Todorova Petkova

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА „ЕЛАЦИТЕ МЕД"
С. МИРКОВО 2086

office@ellatzite-med.com
a.grigorov@ellatzite-med.com

УВАЖАЕМИ ИНЖЕНЕР ДРАГАНОВ,

В отговор на Ваше писмо вх. №25-210/13.08.2025 г. относно консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС на инвестиционно предложение за «Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище «Елаците», Софийска област до 2041 г.», РЗИ – Софийска област изразява следното становище:

За да се направи преценка за здравния риск върху населението на община Мирково и община Етрополе във връзка с инвестиционното предложение е необходимо да се изяснят следните въпроси в доклада за ОВОС:

- Видовете и количествата отпадъци и вредни вещества, които се очаква да се генерират вследствие реализацията на инвестиционното предложение, отпадни газове – количества, състав и влияние върху здравето на отделния индивид; отпадъчни води – количества, състав и начин на третирането им;
- Необходимо е да се приложат скици от общината с точни отстояния на бъдещия обект до най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита по смисъла на &1 т. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.
- Следва да се направи идентификация на рисковите фактори от околната и работната среда, предпоставка за увреждане здравето на

хората по време на експлоатацията на всички подобекти и съоръжения, свързани с инвестиционното намерение;

- Ако обектът е в близост до други обекти, източници на вредности, следва да се обследва комбинираното, комплексно и отдалечено въздействие на вредните фактори, както и кумулативният ефект от евентуалното вредно въздействие върху здравето на хората. Необходимо е да се предложат мерки, за намаляване на нивата на вредните и опасни фактори, с цел спазване на здравните норми и изисквания.
- Необходимо е да се уточнят маршрутите, по които ще минават товарните камиони, обслужващи кариерата и да се прецени ще се завишат ли праховите емисии в района, вследствие на засиления транспортен трафик и производствена дейност. Следва да се посочат населените места, през които ще преминават товарните автомобили;
- Необходимо е да се уточнят количествата използвана вода за питейно-битови цели сезонно и целогодишно;
- Попада ли проектната концесионна площ на територията на санитарно-охранителна зона на водоизточник за питейно-битово водоснабдяване или водоизточник на минерални води;
- При разглеждане на очакваното шумово замърсяване да се направят съответните изчисления за очакваните нива на шум от работата на кариерата и другите съоръжения и на импулсния шум от взривовете на границата на най-близко разположените населени места;
- При разглеждане на технологията на добив да се посочат разстоянията на излитане на скалните късове, при взривни работи, съобразно вида на използваните взривни вещества и технология на взривяване.

С уважение,

Recoverable Signature

X д-р Георги Канзов

Д-Р ГЕОРГИ КАНЗОВ
заместник - директор на РЗИ - Софийска ...
Signed by: Georgi Krastev Kanzov

Подписал за Директор съгласно Заповед № РД-01-174/01.08.2025 г.

„Елаците-мед" АД с. Мирково
Вх.№ 001494
Дата 15.08 2025 г.

ОБЩИНА МИРКОВО, СОФИЙСКА ОБЛАСТ

2086 с. Мирково, ул. "Александър Стамболийски" №35, тел. 07182/2286, e-mail: info@mirkovo.bg

Изх. № РД-30-08-33#1 от 15.08.2025г.

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА „ ЕЛАЦИТЕ – МЕД " АД
С. МИРКОВО 2086

На Ваш изх. № OSV – 002-02101/12.08.2025г

УВАЖАЕМИ Г-Н ДРАГАНОВ,

В отговор на Ваше писмо с вх № РД-30-08-33/13.08.2025г. на Община Мирково, изразяваме становище, че заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда.

С уважение,

ЦВЕТАНКА ЙОТИНА
КМЕТ НА ОБЩИНА МИРКОВО

Изготвил:
Евгения Нарлийска
Старши специалист"Екология, СС, и ГЗ"

ОБЩИНА ЕТРОПОЛЕ
пл. "Девети септември" № 1. 2180 Етрополе
0720/68222. obstina@etropolebg.com

ETROPOLE MUNICIPALITY
Etropole 2180. #1 "Deveti septemvri" square
+359 720 68222. obstina@etropolebg.com

Рег. № Към 30-00-330-[1]/13.08.2025

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ЕЛАЦИТЕ - МЕД“ АД

„Елаците-мед" АД с. Мирково
Вх.№ 001483
Дата 13.08 2025 г.

КОПИЕ ДО
ИНЖ. СТОИЛ ДИМИТРОВ
ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА „ЕЛАЦИТЕ - МЕД“ АД

Относно: Предложение за доклад за ОВОС за „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците”, Софийска област до 2041 г.”,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДРАГАНОВ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИМИТРОВ,

По повод Ваше писмо изх. № OSV-002-02101/12.08.2025 г. относно провеждане на консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклада за ОВОС за инвестиционно предложение „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците”, Софийска област до 2041 г.”, с настоящото изразяваме становище, че заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (обн., ДВ, бр. 25 от 2003 г.).

С уважение,

VLADIMIR PETROV ALEKSANDROV

ИНЖ. ВЛАДИМИР АЛЕКСАНДРОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЕТРОПОЛЕ

КД

ОБЩИНА ЧАВДАР

2084 с. Чавдар, област Софийска, ул. „Христо Ботев" № 9
тел: 07189 2261; факс: 07189 2696; тел. кмет: 07189 2388
e-mail: obchavdar@abv.bg; www.chavdar.eu

ОБЩИНА ЧАВДАР
с. ЧАВДАР
Изх. № С-1848#1/19.08.2025г.

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА „ЕЛАЦИТЕ-МЕД" АД

Уважаеми г-н Драганов,

Във връзка с Ваше писмо с Изх. № OSV-002-02101 / 12.08.2025 г. относно „Инвестиционно предложение за „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г.", изразявам следното становище и препоръки на основание чл. 9, ал. 3, т. 4 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда:

1. Да бъдат спазени изискванията на чл. 10 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.
2. В обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС да се предвидят конкретни мерки и гаранции за недопускане на запрашаване на територията на община Чавдар от хвостохранилища „Бенковски-1" и „Бенковски-2" предвид преобладаващата посока на ветровете.
3. В обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС да се предвидят конкретни мерки и гаранции за недопускане на изтичане на дренажни води от хвостохранилища „Бенковски-1" и „Бенковски-2" извън съоръженията.
4. В обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС да се предвидят конкретни мерки и гаранции за недопускане на химически вещества с неприятен мирис в посока община Чавдар.
5. В обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС да се предвидят конкретни мерки и гаранции за недопускане изтичането на дренажни води в река Тополница.

С уважение:

ГРИГОР ДАУЛОВ
Кмет на община Чавдар

"Елаците - Мед" АД"
Вх. №:001509
Дата: 19.08.2025

ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

2080, гр. Златица, Софийска област, пл. „Македония" №1,
тел: 0728/60201, факс: 0728/60202, e-mail: ob_zlatica@mail.bg;
www.zlatitsa.bg

ОБЩИНА ЗЛАТИЦА
п.к. 2080, пл. Македония 1
тел. 0728/60201, вътр. 104
Регистр. №: 26-12-11
Дата: 20.08.2025

ДО
ИНЖ. ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА „ЕЛАЦИТЕ МЕД"АД
2086, СЕЛО МИРКОВО
ОБЩИНА МИРКОВО

Относно: Инвестиционно предложение за „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците" до 2041г."

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДРАГАНОВ,

Във връзка с постъпило писмо вх.№ 26-12-10/13.08.2025г. в общинска администрация, относно провеждане на консултации за определяне обхвата, съдържанието и формата на доклад за ОВОС, Ви информирам:

- След запознаване с изложените мотиви по инвестиционното предложение и становищата на компетентните органи - РИОСВ, БД "ИБР" и БД "Дунавски район". Община Златица не възразява срещу описаното инвестиционно предложение. Инвестиционното предложение е допустимо и отговаря на посочените изисквания съгласно закона за опазване на околната среда, съответните наредби касаещи миннодобивната дейност и становищата на компетентните органи.
- Според инвестиционното предложение ще бъдат засегнати защитените зони от „Натура 2000" за опазване на дивите птици и опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна, с извършването на оценка за степента на въздействие /ДОСВ/ на ИП върху защитените зони да се посочат конкретни действия и превантивни мерки за предотвратяване и отстраняване на неблагоприятните въздействия при изпълнението на този проект.
- Предвид характера и обхвата на ИП водещо да бъде защитата на населението живеещо в близост и ограничаване риска от неблагоприятното въздействие върху околната среда, които са от първостепенно значение.

ИНЖ.ЛЮБОМИР ЦВЕТКОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

Изготвил:В.Костадинова

"Елаците - Мед" АД"
Вх. №:001516
Дата: 20.08.2025

КМЕТСТВО ПЕТРИЧ - ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

с. Петрич 2085 тел. 07188 / 2270, e-mail: m.angelova@zlatitsa.bg-gsm.0882051540

ДО

ИНЖ.ДРАГОМИР ДРАГАНОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НА"ЕЛАЦИТЕ-МЕД"АД

С.МИРКОВО

КМЕТСТВО С.ПЕТРИЧ
ОБЩИНА ЗЛАТИЦА
ТЕЛ.:07188/2270
Рег.№ 35
Дата: 20.08.2025

ОТНОСНО:Ваш изх.№ OSV-002-02101/12.08.2025г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ДРАГАНОВ,

В отговор на Ваше писмо с входящ № 33/18.08.2025г. на кметство село Петрич,изразявам становище,че заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл.10,ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда.

С УВАЖЕНИЕ,

Мария Ангелова

Кмет на село Петрич

"Елацитe - Мед" АД"
Вх. №:001517
Дата: 20.08.2025

КМЕТСТВО БЕНКОВСКИ, ОБЩИНА МИРКОВО
2076 с. Бенковски.. тел. 07182/2305

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА „ЕЛАЦИТЕ – МЕД“АД
2086 С. МИРКОВО

На Ваш. изх. № OSV – 002-02101/12.08.2025 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ДРАГАНОВ,

В отговор на Ваше писмо с вх. № 37/13.08.2025 г., изразяваме становище, че заданието за обхват и съдържание на доклада за ОВОС трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието на околната среда.

С уважение,

ТОДОР МИХОВ

КМЕТСКИ НАМЕСТНИК
С. БЕНКОВСКИ

ОБЩИНА МИРКОВО КМЕТСКИ НАМЕСТНИК

Елаците Мед АД
Вх №:001526
Дата 21.08.2025

ОБЩИНА ЧЕЛОПЕЧ
2087 с. Челопеч, област Софийска, пл. "Освобождение" № 1;
тел.: 0800 20 003; www.chelopech.egov.bg;
email: Obshtina.Chelopech@chelopech.egov.bg

Изх. № 30-486/25.08.2025

ДО
Инж. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
„ЕЛАЦИТЕ –МЕД“ АД
с. Мирково 2086, обл. Софийска

Относно: Инвестиционно предложение за „ Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „ Елаците“, Софийска област до 2041г.

Уважаеми господин Драганов,

В отговор на Ваш изх. № 0SV-002-02101/12.08.2025г. в община Челопеч, изразяваме следното становище на община Челопеч по отношение съдържанието и формата на доклад за ОВОС:

1. Община Челопеч не възразява срещу описаното инвестиционно предложение. Същото е допустимо и отговаря на нормативните изисквания касаещи миннодобивната дейност.
2. В предвид обхвата на инвестиционното предложение нека водещо да бъде защитата на населението живеещо в близост и ограничаване риска от неблагоприятно въздействие върху околната среда, които са от първостепенно значение.

С уважение:

Инж. Алекси Кесяков

Кмет на община Челопеч

Изготвил: С. Вътева – директор на дирекция „ Специализирана администрация“

"Елаците - Мед" АД"
Вх. №:001538
Дата: 25.08.2025

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН"

Изх. № ПУ-02-196 (1) Ниво на класификация: 1 (TLP-GREEN)
Пловдив, 26.08 **.....2025 г.**

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ЕЛАЦИТЕ-МЕД" АД
2086, С. МИРКОВО

e-mail: office@ellatzite-med.com

Относно: *Инвестиционно предложение за „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г.", с възложител „ЕЛАЦИТЕ-МЕД" АД.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДРАГАНОВ,

Във връзка с Ваше писмо с изх. № OSV-002-02105/12.08.2025 г., след запознаване с приложената информация, Ви информирам че е необходимо заданието да съдържа следната информация:

1. Карти в подходящ мащаб, указващи точното местоположение на предвидените дейности в ИП.
2. Да се представи информация относно състоянието на повърхностните и подземните водни тела засегнати от ИП. В границите на териториалния обхват на БД ИБР попада само контура на Обогатителния комплекс, а контура на Рудодобивния комплекс е в границите на териториалния обхват на Басейнова дирекция „Дунавски район".
3. Да се опише при реализиране на ИП дали се засягат: водни обекти по смисъла на Закона за водите, санитарно-охранителни зони, водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, канали и др. водостопански съоръжения и зони за защита на водите съгласно чл. 119 а от Закона за водите.
4. Да се разгледат обстойно дейностите предвидени в ИП, свързани с повърхностни и подземни води (водовземане, заустване, предвижда ли се промяна в количествата на водите и др.).
5. Прогноза и оценка за очакваното въздействие върху повърхностните и подземните води и зоните за защита на водите, по време на експлоатацията на обекта, предвид изводите и резултатите от оценката на въздействието и при необходимост да се заложат мерки за предотвратяване негативното влияние върху тях.
6. При разглеждане на съществуващите екологични проблеми в доклада, свързани с подземни и повърхностни води, същите да се обвържат със заложени мерки за подземни и повърхностни водни тела и зони за защита на водите, описани в Приложенията към Раздел 7 от Програмата от мерки към План за управление на речните басейни в „Източнобеломорски район" (ПУРБ на ИБР)

„ЕЛАЦИТЕ - МЕД" АД ISO 9001:2015
Вх. №:001561
Дата: 28.08.2025

2022 – 2027 г. и Програмата от мерки на ПУРН на ИБР (мерките са описани в Приложенията към ПУРН на ИБР 2022-2027 г.).

БД ИБР счита, че изготвянето на ДОВОС, след като се вземат предвид направените в настоящото писмо препоръки, ще съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми.

С уважение,

ВАСИЛ УЗУНОВ

Директор на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район"

ЕЛАЦИТЕ МЕД
25 ГОДИНИ В ГРУПА ГЕОТЕХМИН

УПРАВЛЕНИЕ
с. Мирково 2086
Тел.: (02) 923 77 21
E:mail: office@ellatzite-med.com

РУДОДОБИВЕН КОМПЛЕКС
гр. Етрополе 2180
Тел.: (02) 923 76 72
E:mail: mine.complex@ellatzite-med.com

ОБОГАТИТЕЛЕН КОМПЛЕКС
с. Мирково 2086
Тел.: (02) 923 77 29
E:mail: flotation.complex@ellatzite-med.com

Изх. № ..... Дата: .....

Приемо-предавателен протокол

Днес, 13.08.2025 г. инж. Цветелина Цветанова, еколог в РК „Елаците – Мед“ АД, предаде писмо с Изх. № OSV-002-02104/12.08.2025 г. на Янка Цветкова, общински съветник и член на МК „КОАЛИЦИЯ ЛЕВИЦАТА“.

Настоящият протокол е подписан в два еднообразни екземпляра, по един за всяка от страните.

Предал:.....

/инж. Цв. Цветанова/

Приел:.....

/Янка Цветкова/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – София

Изх. № 7519-4986
04.08.2025 г.

„Елаците-мед" АД с. Мирково
Вх.№ 00 1425
Дата 04.08.2025 г.

ДО
ИНЖ. ДРАГОМИР ДРАГАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА „ЕЛАЦИТЕ МЕД" АД
С. МИРКОВО, П.К. 2086

КОПИЕ
ОБЩИНА ЕТРОПОЛЕ

ОБЩИНА ЧАВДАР

ОБЩИНА МИРКОВО

ОБЩИНА ЗЛАТИЦА

ОБЩИНА ЧЕЛОПЕЧ

КМЕТСТВО С. БЕНКОВСКИ

КМЕТСТВО С. ПЕТРИЧ

МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ДУНАВСКИ РАЙОН"

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН"

Относно: Инвестиционно предложение за „Добив и първична преработка на подземни богатства – медно-порфирни златосъдържащи руди, от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г."

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДРАГАНОВ,

Във връзка с постъпила в Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – София информация и документация за горецитираното инвестиционно предложение, на основание чл. 5, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, Ви информирам:

I. По отношение на приложимата процедура по реда на Глава шеста, раздел III от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

ЗООС предвижда за инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии, включени в Приложение № 1 и 2, да се извършва оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Съгласно представената информация, Вашите намерения са свързани с осъществяване на добив и първична преработка на подземни богатства – медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“ за периода до 13.08.2041 г., при което находището ще се отработва по „Контур 41“. С удължението на концесионния срок, считано от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г. ще бъдат иззети и натоварени общо 170,3 млн. м^3 минна маса, от която 98,8 млн. м^3 ще са откривка и 71,4 млн. м^3 (187,2 млн. т) руда.

Откривката до 2041 г. ще се насипва в съоръжение за минни отпадъци („Западно насипище“), като площта на същото към посочената година ще достигне 3 391 дка. В „Западно насипище“ ще се депонират обемите от масив в границите на „Контур 41“ – 79 810 467 м^3 (същите извън границите на „Изменен контур – 31“), както и 3 885 858 м^3 (от стар насип), част от подработени обеми при „Източно насипище“, в рамките на предоставената концесионна площ на „Елаците-Мед“ АД до 2041 г.

За нормалната експлоатация на рудника е предвидено да се изградят допълнителни съоръжение в Рудодобивен комплекс „Елаците“, както следва:

- Дренажна подземна минна изработка за гравитачно отводняване на рудник „Елаците“ под проектното дъно на рудника (кота 730 м);
- Изместване на ПСОВ, намираща се на к. 830 м, пречистваща водите от дъното на рудника;
- Изместване на водохващанията на река Негърщица;
- Изместване на помпена станция за кисели води, която към момента се намира на к. 925 м;
- Изместване на съществуваща ПСОВ, намираща се на к. 950 м;
- Реконструкция на съществуваща ведомствена бензиностанция;
- Изграждане на корпус едро трошене (КЕТ)-4 и връзката му с открит склад за руда № 1.

Технологията, която и към момента се прилага за обогатяването на добитите от находището руди ще се запази до 2041 г. Отпадъкът от обогатяването към момента се депонира в хвостохранилище „Бенковски 2“, като съгласно одобрения работен проект до 2031 г. крайната кота на запълване е 727 м. За гарантиране на дейността на „Елаците-Мед“ АД до 13.08.2041 г. е предвидено обединяване на хвостохранилище „Бенковски 1“ и „Бенковски 2“ и запълването им до кота 728 м. При това капацитетът за депониране на отпадък (хвост) от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г. ще бъде в размер на приблизително 256 млн. т.

Съгласно представената с вх. № 7519-16100/22.07.2025 г. допълнителна информация, разликите в предоставената с Допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г. концесионна площ до 13.08.2041 г., спрямо тази до 13.08.2031 г., по отделните контури е, както следва:

- За контур „Рудодобивен комплекс“ – увеличение с 2627,3 дка, като площта от 8185,3 дка се променя на 10 812,6 дка;
- За контур „Обогатителен комплекс“ – увеличение с 2677,8 дка, като площта от 8331,4 дка се променя на 11 009,2 дка.

Описаното инвестиционно предложение представлява изменение и разширение на вече одобрено инвестиционно предложение, включено в Приложение № 1 на ЗООС, като разширението на рудодобивния комплекс самостоятелно достига критериите, посочени в т. 19 на цитираното Приложение. Предвид това инвестиционното предложение попада в обхвата на т. 25 на Приложение № 1 на ЗООС и на основание чл. 92, т. 1 от същия закон за инвестиционното предложение **задължително се извършва ОВОС**. Съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗООС, компетентен орган за произнасяне с решение е директорът на РИОСВ – София.

На основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС е извършена проверка относно допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) и планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски и Източнобеломорски район. Съгласно получените в РИОСВ – София становища на директора на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (с изх. № ПУ-01-368(1)/28.05.2025 г.) и на

директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (с изх. № ПУ-01-419(3)/30.07.2025 г.) инвестиционното предложение е допустимо от гледна точка на съответния ПУРБ и ПУРН. Копие от цитираните становища Ви предоставям като приложение към настоящото писмо с оглед съобразяване на мерките и условията, посочени в тях.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

На основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп.), Вашето инвестиционно предложение подлежи и на процедура по оценка за съвместимост, която, съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 38 от Наредбата за ОС, се извършва чрез процедурата по ОВОС.

Част от имотите предмет на инвестиционното предложение, включващи цялата площ на хвостохранилище „Бенковски 2”, включително предвидените разширения, както и голяма част от хвостохранилище „Бенковски 1”, **попадат** в границите на защитени зони от екологичната мрежа „*Натура 2000*”: в **BG 0002054 „Средна гора”**, за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-273/30.03.2012 г. на министъра на околната среда и водите, (ДВ бр.20/2012) и **BG0001389 „Средна гора”** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-274/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 43/2021 г.), но **не попадат** в границите на защитени територии, съгласно закона за Защитените територии.

В близост до границите на концесията за развитие до 2041 г. се намират следните Защитени зони от НЕМ:

- **BG 0001043 „Етрополе – Байлово”**, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-275/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 43/2021 г.), намираща се на 50 м;

- **BG0001493 „Централен Балкан – буфер”**, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-272/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 46/2021 г.), намираща се на 13 м.

При направена проверка за допустимост по смисъла на чл. 39, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 2 от Наредбата за ОС се установи, че инвестиционното предложение е **допустимо** спрямо режима на дейностите, посочен в Заповед № 273/30.03.2012 г. на министъра на околната среда и водите, за обявяване на защитена зона **BG 0002054 „Средна гора”**, за опазване на дивите птици и Заповед № 274/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите, за обявяване на защитена зона **BG 0001389 „Средна гора”** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие е, че реализацията на инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони и природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет на опазване в защитени зони, поради следните мотиви:

1. Според представената информация, част от имотите от концесионната площ, включващи цялата площ на хвостохранилище „Бенковски 2”, включително предвидените разширения, както и голяма част от хвостохранилище „Бенковски 1 **попадат** в защитени зони **BG 0002054 „Средна гора”** за опазване на дивите птици и **BG0001389 „Средна гора”** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

3. Развитието на насипищата, както и последващата им експлоатация се очаква да доведат до негативни въздействия върху видове и местообитания, предмет на опазване в зоните.

4 Характерът, обемът на предвидените дейности и времетраенето им предполагат дълготрайно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

5. При реализиране на инвестиционното предложение са възможни кумулативни въздействия с други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти. Необходимо е да се разгледа значимостта на вероятните въздействия, самостоятелно или в комбинация с въздействия от други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, разписани в критериите по чл. 16, т. 4 от *Наредбата за ОС.*

Предвид гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС следва да бъде извършена оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на защитена зона BG 0002054 „Средна гора" за опазване на дивите птици и BG0001389 „Средна гора" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, която да бъде представена под формата на доклад (ДОСВ), отделно приложение към ДОВОС, съгласно чл. 34, ал.1 от *Наредбата за ОС.*

Степента на въздействието следва да се определи по критериите на чл. 22 от *Наредбата за ОС,* като ДОСВ трябва да е структуриран, съгласно изискванията на чл. 23, ал. 2 от същата, *Наредба*, като се обърне внимание на следното:

- Да се предложат и оценят смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяването на ИП.
- Да се предложат и оценят „алтернативни решения" по смисъла на § 3, т. 7 от Допълнителните разпоредби (ДР) на *Наредбата за ОС*;
- Да се разгледат и оценят „Кумулативни въздействия" по смисъла на § 3, т. 10 от Допълнителните разпоредби (ДР) на *Наредбата за ОС*;
- Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка, особено собствени полеви проучвания
- Да се приложи актуален картен материал на хартиен и магнитен носител, който да визуализира конкретните предвиждания на ИП спрямо защитени зони и техните „елементи" по смисъла на §3, т. 1 от (ДР) на *Наредбата за ОС*;

Оценката трябва да бъде възложена на колектив от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, като е необходимо колективът да включва експерти с компетентност в областта на ботаниката и/или фитоценологията, зоологията, орнитологията.

ДОСВ следва да се представи в един екземпляр на хартиен и един на електронен носител, съгласно изискванията на чл. 24, ал. 1 от Наредбата за ОС.

Актуална информация и публичен достъп до данните за защитените зони, включително цифрови граници, картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове, са налични на интернет страницата на МОСВ: Информационна система за Натура 2000 в България, https://www.moew.government.bg/bg/priroda/natura-2000/natura-2000-v-bulgariya/informacionna-sistema-za-natura-2000-v-bulgariya/

На сайта е оповестена наличната в МОСВ актуална информация относно предмета и целите на опазване на защитените зони, вкл. картен материал, която следва да бъде използвана при оценката на степента на въздействие.

Информацията следва да бъде използвана от експертите изготвящи оценката за степента на въздействие (ДОСВ) върху защитени зони 0002054 „Средна гора" и 0001389 „Средна гора".

При оценката да бъдат взети предвид Ръководствата относно развитието на вятърната енергия и законодателството на ЕС за природата и строгата защита на животинските видове от интерес за Общността съгласно Директивата за местообитанията, които са достъпни на интернет страницата на МОСВ

https://www.moew.government.bg/bg/priroda/zakonodatelstvo/rukovodstva-i-preporuki/

III. По отношение на изискванията на чл. 22г, ал. 4 от Закона за подземните богатства (ЗПБ)

Съгласно чл. 22г, ал. 4 от ЗПБ, когато инвестиционното предложение за дейности, пораждащи минни отпадъци, подлежи на процедура по реда на глава шеста от ЗООС, в

инвестиционното предложение задължително се включва предложението за управление на минните отпадъци.

Предвид горното и на основание чл. 12, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ОВОС като отделно самостоятелно приложение към доклада за ОВОС се прилага предложението за управление на минните отпадъци.

IV. Следващите действия, които трябва да предприемете за провеждане на процедурата по ОВОС, са:

1. На основание чл. 95, ал. 2 от ЗООС и чл. 10, ал. 1 от Наредба за ОВОС да възложите изработване на задание за обхват и съдържание на ОВОС за инвестиционното предложение в неговата цялост, отчитайки кумулативното въздействие при осъществяването му. Заданието да съдържа информация, посочена в чл. 10, ал. 3 от Наредбата за ОВОС. Предвид предстоящото разработване на заданието за обхват и съдържание на ОВОС Ви информирам, че в РИОСВ – София е постъпило възражение (вх. № 7519-11214/19.05.2025 г.) от Местна коалиция „Коалиция Левицата! /ПП „ЗС Александър Стамболийски"/" към Общински съвет – Етрополе, копие от което Ви изпращам с цел отразяване в документацията по ОВОС.
2. Да проведете задължително консултации по изработеното задание с РИОСВ – София, като препоръчвам да проведете консултации и с Община Етрополе, Община Чавдар, Община Мирково, Община Златица, Община Челопеч, Кметство с. Бенковски, Кметство с. Петрич, Басейнова дирекция „Дунавски район", Басейнова дирекция „Източнобеломорски район", общинските служби по земеделие, Регионална дирекция по горите, специализирани органи за опазване на недвижимото културно наследство и с други специализирани ведомства и представители на засегнатата общественост. На основание чл. 10, ал. 7 от Наредбата за ОВОС трябва да проведете консултации и с Регионална здравна инспекция – Софийска област относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве. Към заданието да се приложи справка за извършените консултации и мотиви за приетите и неприети бележки и препоръки.
3. Да възложите изготвянето на доклад за ОВОС на колектив от експерти с ръководител, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър" и удовлетворяват изискванията на чл. 83 от ЗООС. Изготвянето на Доклада за ОВОС трябва да е **в съответствие със заданието, в което е отразена информацията от всички проведени консултации** и изисквания на чл. 96, ал. 1 от ЗООС.
4. Да внесете в РИОСВ – София изготвеният доклад за ОВОС и приложенията към него (включително ДОСВ) за оценка качеството, предвид разпоредбата на чл. 13, ал. 1 от Наредбата за ОВОС. В тази връзка е необходимо да подадете искане за издаване на решение по ОВОС по образец, съгласно приложение № 8 на Наредбата за ОВОС.
5. За оценяване качеството на доклада за ОВОС възложителят внася такса в размер на 1200 лева, на основание чл. 1, ал. 5, т. 2, буква „а" от Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на околната среда и водите, приета с Постановление № 136 на Министерски съвет от 13.05.2011 г. (ДВ, бр. 39 от 2011 г., изм. и доп.). Таксата следва да заплатите по банковата сметка на РИОСВ – София:
   IBAN: BG77SOMB 9130 3137 0265 01
   BIC: SOMBBGSF
   Общинска банка АД – ЦУ, като при внасяне на искането е необходимо да представите информация за датата и начина на заплащане на дължимата такса.

Регионална инспекция по околната среда и водите – София ще укаже следващите действия за хода на определената процедура, след като представите пълна документация и информация, съгласно гореизложеното.

Обръщам Ви внимание, че на основание чл. 2а, ал. 5, т. 1 и 3 от Наредбата за ОВОС, започналата процедура по ОВОС се прекратява, когато повече от 12 месеца от възложителя не са изпълнени дадените му, с настоящото писмо, указания по чл. 5, ал. 1 от същата наредба и не е внесено за консултация задание за обхват на ОВОС.

Приложение:

1. Копие от становище на директора на Басейнова дирекция „Дунавски район“ с изх. № ПУ-01-368(1)/28.05.2025 г.
2. Копие от становище на директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с изх. № ПУ-01-419(3)/30.07.2025 г.
3. Копие от получено в РИОСВ – София възражение с вх. № 7519-11214/19.05.2025 г.

С уважение,

ИНЖ. ИРЕНА ПЕ

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район"

Изх. № ПУ-01-368 (1)
гр. Плевен,...18.05.....2025 г.

ДО
ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ – СОФИЯ

На Ваш изх. № 7519-4371/29.04.2025 г.

Относно: Инвестиционно предложение (ИП) за *„Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г."*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТКОВА,

В Басейнова дирекция „Дунавски район" (БДДР) е постъпило Ваше писмо с искане за изготвяне на становище за горепосоченото ИП, на основание чл. 4а от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда*. В изпълнение на разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), БДДР изразява следното становище:

1. Заключение за допустимостта на ИП спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановете за управление

Съгласно представената информация: *ИП е изготвено на база предвижданията на „Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г.". Работният проект е разработен съгласно изискванията на Допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г. към Договор за предоставяне на концесия за подземни природни богатства - медно-профирни златосъдържащи руди. В допълнителното споразумение от 2025 г. е предоставена концесионна площ за период от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г., обособена в два контура:*

- Контур Рудодобивен комплекс (РК) „Елаците" с размер на площта 10 813 дка, разположена в землищата на гр. Етрополе, общ. Етрополе и с. Челопеч, общ. Челопеч, Софийска област;

- Контур Обогатителен комплекс (ОК) „Елаците" с размер на площта 11 009 дка, разположена в землищата на с. Чавдар, общ. Чавдар, с. Мирково, общ. Мирково и с. Петрич, общ. Златаерица. Софийска област.

С настоящото ИП се поставят следните цели:

- Осигуряване на добив и първоначална преработка на 187,2 млн.т руда при отработка по „Контур 41", считано за срока на Допълнително споразумение № 8, при обезпечаване на необходимите дейности за гарантиране на това;

- Осигуряване депониране на генерираните минни отпадъци от добива и преработката на рудата при спазване на приложимите нормативни изисквания за депониране на минни отпадъци в границите на отредената концесионна площ;

- Осигуряване на такова развитие на насипищата, гарантиращо, че в крайната им конфигурация те ще бъдат устойчиви и обезопасени в съответствие с Европейската директива и Наредбата за управление на минните отпадъци, в т.ч. крайната им конфигурация да осигурява повече хоризонтални площи и такива откоси, позволяващи последваща техническа и биологична рекултивация.

Извън границите на „Контур 41" остават около 286 млн. т ресурси, които не са изяснени докрай. Те ще се допроучат по време на експлоатацията на находището. Няма промяна в прилаганата технология за добив. Находище „Елаците" се отработва по открит способ с ясно изразена височинна и дълбочинна част на рудника. Най-високата кота е 1510 м, а най-ниската кота понастоящем и към 01.01.2026 г., като проектно предложение за начало на добив в „Контур 41" е хоризонт 855, като към края на концесионния срок ще достигне до хоризонт 730. Към най-долният хоризонт 730 м, който е предвиден да се изземе цялостно до 2041 г. ще бъде изградена постоянна наклонена полутраншея (в крайно проектно положение от настоящата кота за дъно хор. 855 (850) до хор. 730, същата разположена в северния и западния борд).

Основните технологични процеси в рудника са: пробивни работи, обслужващи добива, които се изпълняват със сондажно оборудване, с диаметър на сондажа вариращ от 142 мм до 250 мм; пробивни работи свързани с оконтуряването на бордовете; взривни работи, които се извършват с използване на емулсионни взривни вещества, собствено производство; багерни работи; транспорт на минната маса; насипищни работи; натрошаване на рудата; транспорт на натрошената руда до Обогатителен комплекс „Елаците", чрез магистрално-гумена транспортна лента; пътно строителни и спомагателни работи. Водоотливът на рудника се осъществява чрез дренажна отводнителна галерия на кота 840 м с дължина 2 570 м. Рудничните води се отвеждат от „чашата" на рудника и се насочват към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) на кота 840 м за пречистване.

Предвидено е изграждане на допълнителни съоръжения в РК, както следва: Дренажна подземна минна изработка за гравитачно отводняване на рудника под к. 730 м; Изместване на ПСОВ от к. 830 м, пречистваща водите от дъното на рудника; ПСОВ на к. 830 е в процес на изгрждане и се очаква да бъде въведена в експлоатация през 2025 г.; Нова отводнителна система, включваща водосъбирателни канали в котлована на рудника и система от сондажи за отвеждането им; Изместване на водохващанията на р. Негърцица - удължаване на галерия III.А по открит способ, изместване на канали за чисти води № 1 и № 2; Изместване на помпена станция (ПС) за кисели води от к. 925 м; Изместване на съществуващата ПСОВ, намираща се на к. 950 м; Реконструкция на съществуваща ведомствена бензиностанция; Изграждане на „Корпус за едро трошене (КЕТ) № 4 и връзката му с открит склад за руда № 1.

Водопотреблението за нуждите на дружеството (за промишлени и питейно-битови цели) ще бъде от съществуващите водовземни съоръжения, съобразено установените лимити по издадените разрешителни за водоползване. На обекта ще се прилага принудително овлажняване чрез оросителни инсталации и чрез водоноски.

Минните отпадъци ще бъдат депонирани на съществуващите съоръжения към ОК и на „Западното насипище" към РК. Площта на т. нар. „Западно насипище" към 2041 г. ще бъде 3 391 дка, където е предвидено да се насипят обемите от масив в границите на „Контур 41" и част от подработените обеми при „Източно насипище", което е изчерпало капацитета си.

Битово-фекалните отпадъчни води от РК „Елаците" ще се отвеждат в същетвуващи водплътни изгребни ями. Отпадъчните води от комплекса ще бъдат третирани в изградените ПСОВ на к. 950 м, ПСОВ на к. 840 м и предвидената за въвеждане в експлоатация през 2025 г. ПСОВ на к. 830 м.

Съгласно наличната в БДДР информация: След извършена проверка в графичните данни, с които разполага БДДР, се установи, че съгласно координатен регистър на граничните точки на заявената за промяна концесионна площ на находище „Елаците" с Допълнително споразумение № 8 към договора за предоставяне на концесия, РК „Елаците" попада изцяло в териториалния обхват на БДДР, а ОК „Елаците" попада изцяло в териториалния обхват на БД „Източнобеломорски район".

Настоящото становище се издава за територията на концесионната площ на РК „Елаците", съгласно Допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г. към Договор за предоставяне на концесия за подземни природни богатства и за предвидение в ИП дейности, касаещи обект РК „Елаците".

1.1. План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022 – 2027 г.

1.1.1. Повърхностни водни тела - ИП попада във водосбора на следните повърхностни водни тела (ВТ), а именно:

- с код **BG1IS200R1443**, име МАЛЪК ИСКЪР с географски обхват *р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр. зони питейни, обхващащи речни водохващания: Кози дол; Кози дол 1 и 2; Влайковица; Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин.* Водното тяло е естествено и оценено в умерено екологично състояние (поради отклонение от стандарти за качество на околната среда /СКОС/ по следните показатели: Фитобентос, Макрозообентос, Общ азот, Общ фосфор, Al, Mn, Cu) и непостигащо добро химично състояние (поради отклонение от СКОС по показател: Никел).

- с код **BG1IS200R1233**, име МАЛЪК ИСКЪР с с географски обхват *РВ „Кози дол"; РВ „Кози дол 1"; РВ „Кози дол 2"*. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние.

- с код **BG1IS200R1733**, без име с географски обхват *РВ „Данчов дол"* *. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние.

- с код **BG1IS200R1633**, без име с географски обхват *РВ „Стайков дол"* *. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние.

- с код **BG1IS200R1533**, без име с географски обхват *РВ „Влайковица"* *. Водното тяло е естествено и оценено в добро екологично и химично състояние.

* *Малка част от концесионната площ на РК „Елаците", попада в повърхностни водни тела с кодове BG1IS200R1733, BG1IS200R1633 и BG1IS200R1533*

Поставените цели за повърхностното ВТ с код с код **BG1IS200R1443** до 2027 г. са: *Постигане на СКОС за добро екологично състояние по показатели Фитобентос, Макрозообентос, Общ азот, Общ фосфор, Al, Mn, Cu до 2027 г. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро екологично състояние по останалите елементи за качество. Намаляване на концентрацията на Никел до 2027 г. Предотвратяване на влошаването на химичното състояние по останалите елементи за качество.*

Поставените цели за ВТ с кодове **BG1IS200R1233, BG1IS200R1733, BG1IS200R1633 и BG1IS200R1533** до 2027 г.са: *„Предотвратяване на влошаването и запазване на добро екологично и химично състояние.".*

1.1.2. Подземни водни тела (ПВТ) - ИП попада в района на разпространение на ПВТ с код и име: **BG1G0000TJK045,** *Карстови води в Централния Балкан*. ПВТ е оценено в добро химично и количествено състояние. Поставените в *ПУРБ* цели за ПВТ с код BG1G0000TJK045 до 2027 г. са: *„Предотвратяване на влошаването и запазване на добро химично и количествено състояние".*

Съгласно Приложение 5.1.2 към ПУРБ 2022-2027 г., минно-добивната дейност в РК „Елаците" е отчетена като значим натиск във водно тяло с код BG1IS200R1443. Констатира се подобрение на общата оценка на екологичното състояние на ВТ спрямо ПУРБ 2016-2021 г. - от много лошо към умерено. Към настоящият момент експлоатацията на ПСОВ на к. 950 м и к. 840 м е отчетена в ПУРБ 2022-2027 г. С реализиране на ИП, точките на заустване след ПСОВ к. 950 м и ПСОВ к. 830 и водохващанията на р. Негършица ще бъдат променени, но

остават във водосбора на ВТ с код BG1IS200R1443. Предвидено е въвеждане в експлоатация през 2025 г. на трета ПСОВ на к. 830 м. Очаква се подобрение на екологичното и химичното състояние на водното тяло, предвид намаляване на въздействието и предотвратяване изтичането на замърсени дренажни води от добива на подземни природни богатства в РК „Елаците", след въвеждане в експлоатация и на ПСОВ к. 830 м.

Реализацията на работния проект за добив на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците" до 2041 г. няма да окаже допълнителен значим натиск върху повърхностните и подземните води в района, при условие, че се планират и изпълнят мерки за предотвратяване на въздействията от изтичане на замърсени води, в т.ч. замърсени дренажни води котлована и от отводнителни галерии/системи на рудника, замърсени скатни води от табаните на рудника, както и замърсени повърхностни води под откритите складове за руда.

За предотвратяване и смекчаване на потенциалните неблагоприятни въздействия от реализирането на ИП е необходимо спазване на описаните в т. 1.1.5 ограничителни и забранителни мерки за достигане на доброто състояние на ВТ.

1.1.3. Зони за защита (ЗЗ) на водите, съгласно *чл. 119а, ал. 1 от ЗВ* - ИП попада в зони за защита на питейните води от повърхностни водни тела с код и име: **BG1DSWIS1233**, РВ „Кози дол"**; **BG1DSWIS1733,** РВ „Данчов дол"**; **BG1DSWIS1633,** РВ „Стайков дол"**: **BG1IS200R1533,** РВ „Влайковица"**; зона за защита на питейните води от подземни водни тела, чувствителна зона с код BGCSARI04 и зона за местообитанията с код и име BG0001493, Централен Балкан - буфер*** (** *отнася се за малка част от концесионната площ на РК „Елаците"; *** отнася се за малка част от концесионната площ по южната граница на РК „Елаците").*

1.1.4. Санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водовземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ с цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно-битово водоснабдяване - концесионната площ на РК „Елаците", съгласно Допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г. към Договор за предоставяне на концесия за подземни природни богатства:

- **не попада** в **СОЗ**, учредени по реда на *Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяванеи около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (*Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.);

- **попада в буферна зона** около водовземно съоръжение за питейно-битово водоснабдяване - речно водохващане на р. Кози дол, изградено на около 8 км. югозападно от гр. Етрополе, без определена СОЗ по реда на Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.

1.1.5. Мерки, предвидени в ПУРБ 2022-2027 г., които е необходимо да се спазват при реализирането на ИП

При реализацията и експлоатацията на ИП следва да се спазват приложимите за ИП мерки и действия към тях, планирани в Програмата от мерки към ПУРБ 2022 – 2027 г, в т.ч.: **DW_1** свързана със забрани и ограничения за изпълнение на дейности в буферните зони около водовземните съоръжения/системи; **DW_4** свързана с опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване; **GD_1** свързана с опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване; **DP_2** за намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности; **PI_2** за осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; **PM_2** за опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване; **GO_3** свързана с подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите; **PI_4** свързана с прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни тела, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения; **CA_10** свързана с прилагане на разрешителен режим по реда на Закона за водите за водовземане от

повърхностни и от подземни води, вкл. изграждане на свързаните с това съоръжения; **PI_2** за осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; **DP_11** за прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества.

За територията от концесионната площ на РК „Елаците", която попада в зони за защита на питейните води от повърхностни водни тела (с кодове BG1DSWIS1233, BG1DSWIS1733, BG1DSWIS1633 и BG1IS200R1533), както и в буферна зона около речно водохващане на р. Кози дол, за което не е определена СОЗ, са приложими мерки с код **DW_1 и DW_4.** При реализиране на предвидените дейности в гореописаната буферна зона е необходимо съобразяване с Приложение № 1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ 2016-2021 г. (актуално и към ПУРБ 2022-2027 г.), което съдържа списък на дейностите, забранени или ограничени в буферните зони на водовземни съоръжения, в случаите когато не са определени СОЗ, в т.ч.:

- Забрани в цялата зона за защита на питейните води: *„Изграждане на тръбопроводи, провеждащи нефт и други вредни или токсични вещества";*

- Дейности, които не са забранени, но могат да бъдат разрешени, ако със специални изследвания (в процедура по ОВОС) се докаже, че няма да въздействат върху състоянието на водите в зоната за защита и/или в резултат от тях няма да се наложи допълнително пречистване за осигуряване на необходимото качество на питейната вода от повърхности води: *„Добив на подземни богатства"; „Изграждане на надземни и подземни строителни съоръжения с изключение на реконструкция и модернизация на основните водоснабдителни съоръжения."; „Изграждане на пътища и магистрали".*

Заключение: Реализирането на ИП **е допустимо** спрямо целите за постигане на добро състояние на водите, определени в *ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район*, при спазване на посочените мерки в т. 1.1.5. от настоящото становище.

1.2. <u>План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г.</u>

Съгласно ПУРН 2022–2027 г., ИП **не попада в район със значителен потенциален риск от наводнения** (РЗПРН), утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021 г. В ПУРН 2022–2027 г., няма заложени конкретни мерки, предвидени забрани и ограничения касаещи реализацията на дейностите в ИП.

Заключение: Реализирането на ИП е **допустимо спрямо ПУРН 2022–2027 г.** Предвидените дейности в ИП не са в противоречие с предвидените мерки в Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения и неблагоприятните последици по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културното наследство.

ПУРБ 2022-2027 г. и ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район са публикувани на интернет страницата на БДДР http://www.bd-dunav.bg – в секция „Планове за управление".

2. Забрани и ограничения, предвидени в ЗВ, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия, в резултат от реализирането им

Предвидените в ИП дейности е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове, при не нарушаване на обществените интереси и придобити права, съгласно чл. 49 от същия закон.

Съгласно *Наредба № 2 от 08.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* (Наредба № 2 от 08.06.2011 г.) *„отпадъчни води" са водите, в т.ч. и дъждовни, замърсени от извършването на производствена, стопанска, земеделска и битова дейност, както и водите от канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания.* Съгласно чл. 3 от Наредба № 2 от 08.06.2011 г. не се счита за заустване на отпадъчни води изтичането на води от съоръжения на отводнителните системи; изтичането на води от охранителни канали за атмосферни води около обекти; естественото изтичане на води.

Съгласно § 1, ал.1, т. 100 от ЗВ *„рудничні води" са водите, които изтичат на повърхността от действащи или ликвидирани миннодобивни обекти, включително обекти с геотехнологичен добив, през минни или сондажни изработки.*

За установяване на необходимост от издаване на нови разрешителни за ползване на повърхностни води и/или водовземане от подземни води, за осъществяване на предвидените с ИП дейности - реализиране на нова отводнителна система и дренажна минна изработка, БДДР ще се произнесе на по-късен етап, при предоставяне на подробна информация за реализиране на описаните дейности. Съгласно приложената информация в ИП е необходима промяна на местоположението/изместването на съществуващи съоръжения:

- ПСОВ, респ. изместване на точките им на заустване, за което е необходимо изменение на разрешителното за ползване на воден обект за заустване на пречистени отпадъчни води в повърхностни води. Изменение на разрешително за заустване се извършва, съгласно Глава четвърта от ЗВ и изискванията на Наредба № 2 от 08.06.2011 г. Местоположението на планиране нови точки на заустване да се съобрази със забраните на чл. 6, ал. 1, т. 1 от същата наредба. Към този момент в приложената информация не са указани нови проектни точки на заустване на двете ПСОВ.

- Водохващания на леви притоци на р. Негърщица, за което е необходимо изменение на издадените разрешителни за водовземане и ползване на повърхностен воден обект, съгласно Глава четвърта от ЗВ, при условията на *Наредба за ползването на повърхностните води*. Към настоящият момент не са приложени параметри на предвиденото изместване на съществуващите и разрешени водохващания на леви притоци на р. Негърщица.

За отвеждането на битово-фекални отпадъчни води във водоплътни изгребни ями се прилагат разпоредбите на *Закона за устройство на територията* (ЗУТ), съгласно чл. 46, ал. 4, т. 2 от ЗВ.

При реализиране на ИП следва да се спазват забраните на чл. 134 и чл. 143 от ЗВ.

С цел опазване на подземните води от замърсяване е необходимо да се вземат предвид забраните в чл. 118а, ал. 1, т. 3÷4 от ЗВ. За ИП са приложими забраните и изискванията на чл. 127, чл. 131 и чл. 132 от ЗВ.

Изграждане на инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води се извършва при условията и по реда на ЗУТ при спазване на изискванията за опазване на подземните води по Глава осма, съгласно чл. 46, ал. 2 от ЗВ.

Потенциалните въздействия в резултат от реализирането от ИП са описани и взети предвид при направените заключения за допустимостта на ИП в т. 1, от настоящото становище.

В Закона за водите няма забрани, касаещи предвидените дейности в ИП. ИП е допустимо при спазване на законовите изисквания.

3. Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които да бъдат взети предвид при последваща процедура по Глава шеста от ЗООС

Актуална информация за съществуващи или разрешени въздействия е налична в Регистри на издадените разрешителни, публикувани на интернет страницата на БДДР в секция „Регистри".

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването

БДДР ще се произнесе на по-късен етап, при предоставяне на подробна информация относно реализирането на планираната дренажна минна изработка за гравитачно отводняване на рудника под к. 730 м.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми

Реализирането на ИП за *„Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г."*, е **допустимо** спрямо ПУРБ и ПУРН в Дунавски район за периода 2022 – 2027 г., и спрямо Закона за водите и наредбите към него. Не се очаква ИП да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на мерките и законовите изисквания, посочени в т. 1 и т. 2 от настоящото становище, в т.ч.:

✓ спазване на мерки с кодове DW_1 свързана със забрани и ограничения за изпълнение на дейности в буферните зони около водовземните съоръжения/системи, и DW_4 свързана с опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване;

✓ се планират и изпълнят мерки за предотвратяване на въздействията от изтичане на замърсени води, в т.ч. замърсени дренажни води от котлована и от отводнителни галерии/системи на рудника, замърсени скатни води от табаните на рудника, както и замърсени повърхностни води под откритите складове за руда;

✓ за изместване на ПСОВ и точките им на заустване е необходимо изменение на разрешителното за ползване на воден обект за заустване на пречистени отпадъчни води в повърхностни води, както и съобразяване със забраните на чл. 6, ал. 1, т. 1 от Наредба № 2 от 08.06.2011 г.;

✓ за изместване на водохващанията на р. Негърщица е необходимо изменение на издадените разрешителни за водовземане и ползване на повърхностен воден обект.

Всички дейности, произтичащи от „Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г.", подлежат на нова самостоятелна процедура по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС

Разпоредбите на *чл. 93, ал. 9, т. 3* от *ЗООС* са **неприложими** за реализирането на ИП за *„Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г."*.

С уважение,

ИНЖ. РУМЕЛИЯ ПЕТРОВА

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район"

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН"

Изх. № ПУ-01-419 (3)
Пловдив...30.07.....2025 г.

Ниво на класификация: 0 (UP-WHITE)

ДО
ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - СОФИЯ
БУЛ. „ЦАР БОРИС III" № 136, ЕТ. 10
1618, ГР. СОФИЯ

Относно: *Становище съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите за инвестиционно предложение (ИП) „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците" Софийска област до 2041 г.", с възложител: „ЕЛАЦИТЕ МЕД" АД.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТКОВА,

В отговор на Ваше писмо с вх. № 7519-4371/29.04.2025 г. и изх. № 7519-6820/03.07.2025 г., изпратени на основание чл. 4а от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), след запознаване с наличната към момента информация, съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ) Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район" (БДИБР) Пловдив изразява следното становище:

1. Оценка на допустимостта на ИП спрямо целите за опазване на околната среда, мерките определени в Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) и в Плана за управление на риска от наводнения в Източнобеломорски район (ПУРН на ИБР):

1.1. Характеристика и цел. Настоящето инвестиционно предложение (ИП) е изготвено на база предвижданията на „Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2041 г.", разработен съгласно изискванията на Допълнително споразумение № 8 към Договор за предоставяне на концесия за подземни природни богатства - медно-порфирни златосъдържащи руди, чрез добив от находище „Елаците", Софийска област, сключен между министъра на промишлеността и „Елаците-Мед" ЕАД на 15 ноември 1999 г. С решения на директора на РИОСВ-София по оценка на въздействието върху околната среда № СО-04-04-2015 г. и № СО-03-07/2016 г. са одобрени инвестиционно предложение „Добив на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2031 г." и инвестиционно предложение „Първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2031 г." Впоследствие, с Решение № СО-11-ПР/2021 г. на РИОСВ-София е одобрено инвестиционно предложение за „Изменение на Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2031 г.".

С допълнително споразумение № 8 от 25 март 2025 г., е предоставена концесионна площ до 13.08.2041 г., обособена в два контура:

- Контур Рудодобивен комплекс (РК) „Елаците" е с размер на площта 10 813 декара, разположена в землищата на гр. Етрополе, общ. Етрополе и с. Челопеч, общ. Челопеч, Софийска област.

- Контур Обогатителен комплекс (ОК) „Елаците" е с размер на площта 11 009 декара, разположена в землищата на с. Чавдар, общ. Чавдар, с. Мирково, общ. Мирково и с. Петрич, общ. Златица, Софийска област.

За периода на концесионния срок (до 13.08.2041 г.), рудник „Елаците" ще се отработва по „Контур 41", като с това удължение на концесионния срок, считано от 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г. ще бъдат изгети и натоварени общо 170.3 млн. m^3 минна маса, от която 98.8 млн. m^3 са откривка и 71.4 млн. m^3 (187.2 млн. t) руда.

Целите, които се поставят с настоящето ИП, са както следва:

- осигуряване на добив и първичната преработка на 187.2 млн. t руда, считано от 01.01.2026 г., при обезпечаване на необходимите дейности за гарантиране на това;
- осигуряване депонирането на генерираните минни отпадъци от добива и преработката на рудата при спазване на приложимите нормативни изисквания за депониране на минни отпадъци в границите на отредената концесионна площ;
- осигуряване на такова развитие на насипищата, гарантиращо, че в крайната им конфигурация те ще бъдат устойчиви и обезопасени в съответствие с Европейската директива и Наредбата за управление на минните отпадъци, в т.ч. крайната им конфигурация да осигурява повече хоризонтални площи и такива откоси, позволяващи последваща техническа и биологична рекултивация.

Преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците" Софийска област до 2041 г.

Към настоящият момент обогатяването следва следните технологични процеси: Едро трошене; Средно трошене; Ситно трошене; Смилане; Флотация; Сгъстяване и филтрация. Тази технология на преработка ще се запази до 2041 г. Подготовката на добитата руда за флотация, извършвана на територията на Обогатителен комплекс, е класическа - трошене на взривената рудна маса в три стадия до едрина 15-0 mm и смилане в топкови мелници с централно разтоварване. Транспортирането на добитата руда от територията на Рудодобивен комплекс до открит склад № 2 на площадката на Обогатителен комплекс се осъществява с магистрална гумено транспортна лента (МГТЛ) с обща дължина 6 700 m, която е разположена в тунел. Производителността на МГТЛ е около 2 800 t/h при работа с четири питателя. Реализираната схема на средно трошене на площадката на Обогатителен комплекс е организирана в четири потока и включва предварително пресяване, трошене на надситовия продукт в конусни трошачки и контролно пресяване на натрошения продукт. Подситовите продукти от предварително и контролно пресяване са готов продукт за смилане. Надситовият продукт от контролно пресяване постъпва на ситно трошене с контролно пресяване. Схемата на ситно трошене се осъществява в девет потока. Монтирани са конусни и валцови трошачки. Реализираната схема на смилане е едностадийна с класификация на пулпа от мелниците в хидроциклон. Преливът от хидроциклона е готов продукт за флотация, а пясъците се връщат за доизмилане в мелницата. Монтирани са 12 броя мелничини агрегата (МА), които на настоящия етап преработват приблизително 16 млн. t руда годишно. Мелично отделение е определящо за работата на Обогатителен комплекс. Флотацията на рудата се осъществява по така наречената схема „C-S", която най- добре отчита технологичните особености на медно - порфирните руди. Реализираната схема на медна флотация е откритоциклова с доизмилане на грубия колективен концентрат от основна флотация и последователно пречистване в три или четири пречистни операции, като първа пречистна флотация има контролна флотация, от която излиза краен отпадък. При тази схема извличането се формира в основна флотация, а качеството на крайния концентрат в пречистните операции.

Реагентният режим е класически за обогатяване на този тип руди. В цикъла на медна флотация се използват следните реагенти:

- Събирател - използват се калиев хексилов, калиев изоамилов, както и калиев амилов, калиев етилов, натриев етил и калиев изобутилов ксантогенати;
- Пенообразувател - метил изобутил карбинол;

- Депресор за пирита - CaO.

Понастоящем се използват етилов, амилов и изобутилов ксантогенати, като използването на другите посочени ксантогенати ще започне след издаване на решение за одобряване на доклад за безопасност на предприятието/съоръжението от Изпълнителния директор на ИАОС. Получава се меден концентрат със съдържание на мед 20 – 24% в зависимост от потребностите на пазара.

Обезводняването на концентрата се извършва в два етапа:

- Сгъстяване - извършва се в сгъстители с периферно задвижване с диаметър 30 m и работна площ 700 m^2. Технологичният концентрат със съдържание на твърда фаза 18 – 20% се сгъстява до плътност 60 %, която е най-подходяща за следващия етап на обезводняване - филтрация;

- Филтрация - сгъстеният продукт постъпва по самотек в буферен зумпф, в който с помощта на механична бъркалка се поддържа постоянна плътност. От зумпфа, посредством помпи, сгъстеният продукт се подава в разпределителна кутия, захранваща хоризонтална преса „Метсо" или вертикална преса „Пароке".

Молибденова флотация функционира от 2009 г. Работи епизодично, като през 2018 г. е преустановено производството.

В срок до 2041 г., за нуждите на Обогатителен комплекс ще бъде използвана оборотна вода от езерата на хвостохранилища „Бенковски 1" и „Бенковски 2", както и отпадъчни води от производствения процес. Бъдещата конфигурация на двете секции „Сулуджа дере" и „Ай дере", след кота 715 m (началото на 2026 г.), налага поетапно изместване на езерата в „Бенковски 2" и формиране на ново езеро в хвостохранилище „Бенковски 1". Отпадъкът от обогатяването към момента се депонира в хвостохранилище „Бенковски 2". Съгласно настоящия работен проект до 2031 г. крайната кота на запълване е 727 m. За гарантиране на дейността на „Елаците - Мед" АД до 13.08.2041 г., е избрано техническото решение за обединяване на хвостохранилища „Бенковски 1" и „Бенковски 2" и запълването им до кота 728 m. Същото е избрано като най - целесъобразно от гледна точка на минимално въздействие върху околната среда и засягане на нови площи. Преминаването към експлоатация на едно обединено хвостохранилище „Бенковски 1 и 2" трябва да се осъществи плавно със запълването на крайните етапи на двете секции „Ай дере" и „Сулуджа дере" на „Бенковски 2".

Съгласно техническото решение за запълване до кота 728 m на обединените хвостохранилища „Бенковски 1" и „Бенковски 2", капацитет за депониране на отпадък (хвост) от началото на 01.01.2026 г. до 13.08.2041 г. ще бъде в размер на приблизително 256 млн. t.

За осъществяване на проектното решение е необходимо изграждането на следните насипни съоръжения:

- **Оградна дига „Бенковски 1":** Дигата е проектирана от каменно-насипен тип с водоплътен елемент - геомембрана. Котата на билото е 730 m - два метра над котата на запълване с отпадък (хвост) с цел безопасност. Максималната височина на дигата ще бъде 35 m. Широчината на билото е проектирана да бъде 10 m, предвид използването му като служебен път. По въздушния откос е предвидено полагане на хумус и затревяване. Дигата е проектирана да бъде изградена на етапи (коти 710 m, 720 m, 730 m). За заздравяване на основата, преди изграждането на скалния насип се полага здрава армираща георешетка, която се състои от отделни снопове от успоредни високоякостни синтетични влакна, обвити в здрава и издръжлива полимерна обвивка.

- **Оградна дига „Сулуджа дере":** Конструкцията на оградната дига в секция „Сулуджа дере", в зоната на съществуващите огради и диги (кота било 702 m) е по-специфична, защото ще се изпълнява поетапно, заедно с хвоста. Тя стартира с отстъп от 20 m навътре и се изгражда на етапи по 5 m (коти 705 m, 710 m, 715 m, 720 m, 725 m и 730 m) от скални фракции. За гарантиране на нейната водоплътност ще се положи битумизирана геомембрана в тялото на стената. Предмет на настоящото ИП е изграждането на оградната дига от кота 720 m до кота 730 m, тъй като предходните етапи до кота 720 m се изграждат

съгласно одобрения в момента работен проект за концесията до 13.08.2031 г. За гарантиране на безопасната експлоатация на оградната дига, котата на нейното било е с 2 m по-висока от котата на запълване на хвостохранилището - 728 m. Проектирано е изграждането на инжекционна завеса в „петата" на водния откос по технология *Jet Grouting*. Дълбочината на завесата е различна в различните участъци като максималната е определена на 20 m.

След изпълнението на инжекционната завеса е предвидено изпълнение на бетонова плоча с дебелина 1 m и ширина 3 m. В плочата се закотвят хидроизолационните материали, които се монтират по водния откос.

- **Огради диги 2А и 2Б в секция „Сулуджа дере":** Оградните диги имат еднотипни конструкции, като ще бъдат изградени като каменно-насипни стени с противофилтрационен водоплътен елемент по водния откос на стената. Ще се изградят на етапи (коти 710, 720, 730). В зоната на „петата" на водния откос и при двете диги е предвидено изграждане на стоманобетонов зъб от водоплътен бетон. В зъба се закотвят хидроизолационните материали, които се монтират по водния откос. Връзката между зъба и геомембраната се осъществява чрез застъпване на геомембраната.

- **Долна опорна стена „Бенковски-2" - източно дере:** За да се ограничи запълването на хвост в новото дере до необходимия обем и височина, е необходимо да се изгради нова долна стена, в източно дере към „Бенковски 2".

Стената на Източно дере е каменно насипна. Билото на стената е с ширина 8 m. Откосите на каменните призми са 1:2 с берма откъм въздушната страна на кота 532 m с ширина 6 m.

Депонирането на отпадъка от обогатителната фабрика ще продължава да се осъществява посредством хидроциклониране на хвоста и извършване на директен намив в определени участъци на двете хвостохранилища. Развитието на хидротранспортната система е пряко свързано с производителността на целия комплекс и депонирането на минния отпадък. Магистралните напорни хвостопроводи от ОК „Елаците" до началото на хвостохранилище „Бенковски 1" ще се реконструират.

Основните нови трасета на хидротранспортната система са както следва:

- Намивен хвостопровод „Бенковски 1" и „Улама". Чрез този хвостопровод ще се надгражда „Бенковски 1" в западната и южната част на съоръжението, уламата между двете хвостохранилища, основните хвостови стени „Ай дере" и „Сулуджа дере" и разделителната дига между двете секции. Хвостопроводът се разделя на два клона, както следва:

Клон 1 - Трасето се качва на короната на Оградна дига „Бенковски 1", преминава последователно върху коронite на хвостова стена „Бенковски 1", хвостова стена „Бенковски 2", върху естествен терен и по цялата дължина на короната на разделителна дига. Дължината на участъка е около 4,5 km.

Клон 2 - отклонява се чрез тройник от клон 1, изгражда се нов намивен хвостопровод с трасе върху коронite на хвостова стена „Бенковски 2" и оградна дига „Ай дере". Дължината на участъка е около 1 km.

Мониторингът на работата на хидротранспортната система ще се осъществява чрез контролно-измервателна система. Тя включва манометър за измерване на работното налягане в хвостопроводите и разходомер за измерване количеството на преминаващия по тях хвост и скоростта му. Контролно-измервателната система се предвижда за източна и западна питка поотделно. За мониторинг на плътността на хвоста ще се използват съществуващите към момента плътномери.

За нуждите на Обогатителния комплекс ще бъде използвана оборотна вода от езерата на хвостохранилища „Бенковски 1" и „Бенковски 2", както и отпадъчни води от производствения процес. Избистрените води в обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2" ще се връщат към ОК „Елаците" чрез два подема, плаващи помпени станции и помпена станция „Мирково". Новите съоръжения, които ще гарантират оборотния цикъл са:

- Нова плаваща помпена станция (ПЛС) в езерото на хвостохранилище „Бенковски 1", напорен тръбопровод след нея и необходимите отклонения за поетапно подвързване на същата във времето, спрямо нарастването на езерото във всеки технологичен етап;

- Нов ретензионен резервоар за дренирани и оборотни води, разположен от северо-източната страна на „Бенковски 1" - напорният тръбопровод след ПЛС в „Бенковски 1" транспортира водата от езерото до нов ретензионен резервоар за дренирани и оборотни води, разположен от северо-източната страна на „Бенковски 1". Резервоарът е ситуиран и оразмерен, така че да гарантира гравитачно отвеждане на водите до ПС „Мирково".

- Нов тръбопровод от новия ретензионен резервоар до ПС „Мирково" - от новия ретензионен резервоар се предвижда нов тръбопровод за отвеждане на оборотните и дренажни води до басейна на ПС „Мирково". Трасето му ще се разположи успоредно на съществуващата оборотна деривация.

Водопотреблението за нуждите на дружеството (за промишлени и питейно-битови цели) ще бъде от съществуващи водовземни съоръжения, съобразено е установените лимити по издадените разрешителни за водоползване. Ще се използват също така и избистрени води от утаечните езера на хвостохранилището, които се включват в оборотния цикъл на водопотребление на Обогатителен комплекс.

Отпадъчните води на територията на РК „Елаците" ще бъдат третирани в изградените ПСОВ на к. 950 m, ПСОВ на к. 840 m и предвидената за въвеждане през 2025 г. ПСОВ на к. 830 m. Предвидената за изграждане ПСОВ на к. 830 m е с капацитет до 100 l/s замърсени води, с възможност за надграждане до 250 l/s, като ще третира води, необхванати от сега съществуващите пречиствателни съоръжения. Битово-фекалните води в РК „Елаците" ще се отвеждат в съществуващите водоплътни изгребни ями.

Отпадъчните води от дейността на Обогатителен комплекс се формират след смесване на производствени, битово-фекални и дъждовни води в хвостопровода, откъдето гравитачно се отвеждат в хвостохранилище „Бенковски 2", където се утаяват и избистрят. Избистрените води, чрез плаваща помпена станция се включват в оборотния цикъл на водоснабдяването. След въвеждане в експлоатация на ПС за дренажни води от хвостохранилище „Бенковски 2", чрез предвидени за изграждане помпена станция и тръбопровод, пречистените води от ПС ще се заустват в повърхностен воден обект (дере Дереджика). Пречиствателното съоръжение е оразмерено за пречистване на водно количество до 50 l/s. За заустване на филтрационни и дъждовни отпадъчни води от дренажната система на хвостохранилище „Бенковски 1" в повърхностен воден обект (дере Дереджика) има издадено разрешително на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район", гр. Пловдив.

С писмо с вх. № ПУ-01-419(2)/03.07.2025 г. е представена следната допълнителна информация:

Завирената площ на хвостохранилище „Бенковски 2" до к. 727 m (по предоставената концесия до 2031 г.) ще бъде 2894.8 декара (включваща плажната зона на съоръжението и двете утаечни езера: утаечно езеро на к. 727 m в секция „Ай дере" – 506.1 декара и утаечно езеро на к. 727 m в секция „Сулуджа дере" – 336.2 декара). Завирената площ на обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2" до к. 728 m (по концесията до 2041 г.) ще бъде 5228.5 декара (включваща плажната зона и утаечно езеро на к. 728 m с площ 356.8 декара). Или завирената площ ще се увеличи с 2333.7 декара, от които 356.8 декара ще бъдат утаечно езеро.

Няма да се наложи промяна в количеството на водите, използвани за питейно-битови и промишлени нужди (лимити съгласно издадените разрешителни съответно 78 840 m^3 и 8 000 000 m^3).

Всички отпадъчни води от дейността на Обогатителен комплекс към „Елаците-Мед" АД (промишлени и битови-фекални) се насочват и заустват в хвостохранилище „Бенковски 2", като след тяхното избистряне същите се включват в оборотното водоснабдяване на фабриката. От дейността на Обогатителен комплекс не се заустват отпадъчни води в

повърхностни водни обекти. Заустват се единствено води от дренажната система на хвостохранилище „Бенковски 1", което не е в експлоатация и е рекултивирано.

Размери на ретензионния резервоар: дължина - 20.70 m; ширина-10.70 m; дълбочина - 3.95 m. Светли размери: дължина - 20.00 m; ширина - 10.00 m; дълбочина - 3.55 m. Пълен воден обем на резервоара до кота преливник - W =560 m^3.

Координатен регистър		
1	42° 39' 53.788"	24° 01' 24.963"
2	42° 39' 53.663"	24° 01' 25.402"
3	42° 39' 54.289"	24° 01' 25.728"
4	42° 39' 54.414"	24° 01' 25.289"

Параметри на предвидените за изграждане диги и стени:

Ограждна дига „Бенковски 1":

- Кота било - 730 m;
- Максимална височина на дигата - 35 m;
- Широчина на билото - 10 m, предвид използването му като служебен път;
- Дължина - приблизително 1770 m.

Основните характеристики на дигата са следните:

- Воден откос - m=1.70 на етапи съгласно проекта, с берми на к. 710, 720 и геомембрана с филтърна зона по откоса;
- Въздушен откос - m=1.70 с берми на к. 710, 720 и каменна облицовка от едър камък; дебелина на облицовката - 0.80 m;
- Ширина берма на к. 710.00 – 10.00 m;
- Ширина на короната - 10.00 m;
- Пътни настилки по короната;
- Откос на полагане на геомембраната - m =1.70.

Ограждна дига „Сулуджа дере":

- Кота било - 730 m;
- Максимална височина на дигата - 30 m;
- Дължина - приблизително 1502 m.

Основните характеристики на дигата са следните:

- Воден откос - m =1.50 на етапи съгласно проекта;
- Въздушен откос - m =2.00 с берми през 5 m;
- Дренажна призма - до к. 710 m;
- Ширина берма дренажна призма – 6.00 m;
- Ширина на короната на кота 730 m - 10 m;
- Пътни настилки по короната.

Ограждни диги 2А и 2Б в секция „Сулуджа дере":

Основните характеристики на дигите са следните:

№	Параметър	Димензия	ДИГА2А	ДИГА2В
1	Височина на дигата в оста	m	6.86	21.18
2	Воден откос	-	1.70	1.70
3	Въздушен откос	-	1.70	1.70
4	Ширина на бермите	m	-	3.00
5	Ширина на короната	m	10.00	10.00
6	Пътни настилки по короната	-	да	да
7	Дължина на дигата	m	225	283.7

Долна опорна стена „Бенковски-2" – източно дере: Билото на стената е с ширина 8 m. Откосите на каменните призми са 1:2 с берма откъм въздушната страна на к. 532 m с ширина 6 m.

Основните параметри на стената са следните:

- Височина на стената по нейната ос – 25 m;
- Дължина на короната – 220 m;
- Кота корона – 545 m;
- Ширина на короната на стената – 8 m.

1.2. Местоположение на ИП: В границите на териториалния обхват на БД ИБР попада само контура на Обогатителния комплекс, а контура на Рудодобивния комплекс е в границите на териториалния обхват на Басейнова дирекция „Дунавски район".

Според представената информация контура на Обогатителен комплекс попада в границите на водосбора на следните повърхностно водно тяло (ВТ):

- **„Река Смолска и р. Буновчица от вливането на р. Мирковска до устие" с код BG3MA800R166;**
- **„Река Мирковска до село Мирково ПБВ" с код BG3MA800R168;**
- **„Река Тополница и притоци от хвостохранилище Медет до яз. Тополница" с код BG3MA800R223.**

Част от контура на Обогатителния комплекс попада в границите на зона за защита на водите „р. Смолска и р. Буновчица от вливането на р. Мирковска до устие" с код BG3DSWMA800R166, „р. Мирковска река до с. Мирково – ПБВ" с код BG3DSWMA800R168 определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 1 на ПУРБ на ИБР.

Контура на Обогатителния комплекс попада в границите на зона за защита на водите - чуствителна зона „Водосбор на р. Марица" с код BGCSAR106, определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3, буква „Б" от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3. 3. 2 на ПУРБ на ИБР.

Част от контура на Обогатителния комплекс (хвостохранилище „Бенковски 2" и голяма част от обединеното хвостохранилище „Бенковски 1 и 2") попада в границите на зона за защита на водите - ЗЗ „Средна гора" с код BG0002054 определена съгласно чл. 119а, ал. 1 т. 5 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3. 5. 2. на ПУРБ на ИБР.

Контура на Обогатителния комплекс не попада в зона за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 2 и т. 4 описана в Раздел 3, на ПУРБ на ИБР. Контура на Обогатителния комплекс не попада в границите на учредена санитарно-охранителна зона (СОЗ) около водоизточник от повърхностен воден обект.

Контура на Обогатителния комплекс попада в границите на следните подземни водни тела (ПВТ):

- **BG3G000000Q001 - „Порови води в Кватернер - Пирдоп - Златишка котловина";**
- **BG3G00000K2029 - „Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район";**
- **BG3G00000T2056 - „Карстови води - Байлово - Мирковски масив";**
- **BG3G00000Pt044 - „Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив".**

Подземните водни тела, съгласно Раздел 3 от ПУРБ на ИБР са обявени за питейни подземни водни тела, по смисъла на чл. 119, ал. 1, т. 1, вр. ал. 4, т. 1 от ЗВ. В подземните водни тела има определени зони за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 3а от Закона за водите (ЗВ). Част от площта на ИП попада в уязвима зона за защита на водите включена в Раздел 3, точка 3.3.1 от ПУРБ на ИБР. ИП не попада в границите на учредена санитарно-охранителна зона (СОЗ) около водоизточници от подземни или минерални води.

Най-южната част от контура на Обогатителния комплекс засяга определените райони със значителен потенциален риск от наводнения в ИБР и попада в зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл. 146е от Закона за водите - BG3_APSFR_MA_104 „р. Тополница - от с. Душанци до с. Петрич".

1.3. Състояние и цели за опазване на околната среда.

1.3.1. Състояние съгласно ПУРБ на ИБР. Повърхностно водно тяло с код **BG3MA800R166** е определено като естествено в много лошо екологично състояние и добро химично състояние. Целта за опазване на околната среда за конкретното водно тяло (съгласно разпоредбите на Глава X, Раздел III на ЗВ) е постигане на добро екологично състояние по БЕК Риби (повишаване с 3 степени); БЕК Макрофити (повишаване с 2 степени) и предотвратяване на влошаването му 2027 г. и запазване на добро химично състояние и предотвратяване на влошаването му и постигане целите за зоните за защита на водите.

Повърхностно водно тяло с код **BG3MA800R168** е определено като естествено в добро екологично състояние и добро химично състояние. Целта за опазване на околната среда за конкретното водно тяло (съгласно разпоредбите на Глава X, Раздел III на ЗВ) е запазване на добро екологично състояние и предотвратяване на влошаването му и запазване на добро химично състояние и предотвратяване на влошаването му и постигане целите за зоните за защита на водите.

Повърхностно водно тяло с код **BG3MA800R223** е определено като естествено в много лошо екологично състояние и непостигащо добро химично състояние. Целта за опазване на околната среда за конкретното водно тяло (съгласно разпоредбите на Глава X, Раздел III на ЗВ) е по-малко строга цел по БЕК Макробезгръбначни, БЕК Риби, БЕК Фитобентос; общ фосфор; специфични замърсители за измерваните показатели -Al, Mn, Zn, Cu след 2027 г. и по-малко строга цел за измерваните показатели (вода - кадмий) и постигане целите за зоните за защита на водите.

Съгласно Раздел 4, точки 4.2.2 и 4.2.3 от ПУРБ на ИБР подземно водно тяло **BG3G000000Q001** е в добро химично състояние и добро количествено състояние. Целта за опазване на околната среда за подземно водно тяло **BG3G000000Q001** е запазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването му и запазване на добро количествено състояние и предотвратяване на влошаването му.

Съгласно Раздел 4, точки 4.2.2 и 4.2.3 от ПУРБ на ИБР подземно водно тяло **BG3G00000K2029** е в добро химично състояние и добро количествено състояние. Целта за опазване на околната среда за подземно водно тяло **BG3G00000K2029** е запазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването му и запазване на добро количествено състояние и предотвратяване на влошаването му.

Съгласно Раздел 4, точки 4.2.2 и 4.2.3 от ПУРБ на ИБР подземно водно тяло **BG3G00000T2056** е в добро химично състояние и добро количествено състояние. Целта за опазване на околната среда за подземно водно тяло **BG3G00000T2056** е запазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването му, и запазване на добро количествено състояние и предотвратяване на влошаването му.

Съгласно Раздел 4, точки 4.2.2 и 4.2.3 от ПУРБ на ИБР подземно водно тяло **BG3G00000Pt044** е в добро химично състояние и добро количествено състояние. Целта за опазване на околната среда за подземно водно тяло **BG3G00000Pt044** е запазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването му, и запазване на добро количествено състояние и предотвратяване на влошаването му.

1.3.2. Състояние по последна годишна оценка: За 2024 г. ВТ с код **BG3MA800R166** е определено в добро екологично състояние и в добро химично състояние по матрица вода.

За 2024 г. ВТ с код **BG3MA800R168** е определено в добро екологично състояние и в добро химично състояние по матрица вода.

За 2024 г. ВТ с код **BG3MA800R223** е определено в много лошо екологично състояние с измерващи показатели Фитобентос, Макробезгръбначни, Риби, общ фосфор, Al, Mn, Zn, Cu и в непостигащо добро химично състояние по матрица вода с измерващи показатели по матрица вода- кадмий.

1.3.3. Заключение: За водно тяло с код **BG3MA800R166** се наблюдава промяна в екологичното състояние и запазване на химичното състояние спрямо т. 1.3.1.

За водни тела с кодове **BG3MA800R168, BG3MA800R223** се наблюдава запазване на екологичното и химичното състояние спрямо т. 1.3.1.

1.4. Предвидени мерки в ПУРБ и ПУРН на ИБР.

1.4.1. Предвидени мерки в ПУРБ на ИБР: Мерките за постигане на целите за опазване на подземните и повърхностните води и зоните за защита на водите са описани в приложенията към Раздел 7 на ПУРБ на ИБР.

Мерки с отношение към конкретния обект отнасящи се за водно тяло с код **BG3MA800R223**:

- В Приложение № 7.2.1. към раздел 7 на ПУРБ на ИБР е предвидена мярка с наименование: Намаляване на замърсяването от минни дейности, действие за изпълнение на мярката: DP 4 3 Подобряване експлоатация и стопанисване на хвостохранилища по отношение управлението на водите. Мярката е с код DP 4.
- В Приложение № 7.2.1. към раздел 7 на ПУРБ на ИБР е предвидена мярка с наименование: Изграждане на съоръжения препятстващи разпространението на замърсители във водите, действие за изпълнение на мярката: DP_15_1 Изграждане на съоръжения, препятстващи разпространението на замърсители във водите. Мярката е с код DP_15.

Мерки, които имат отношение към настоящото ИП отнесени към район на басейново управление:

- В Приложение № 7.2.1. към раздел 7 на ПУРБ на ИБР е предвидена мярка с наименование: Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване, действие за изпълнение на мярката: PM_2_2 Забрана за извършването на дейности водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества. Мярката е с код PM_2.

1.4.1.1. Специфични изисквания и мерки в ПУРБ свързани със зоните за защита на водите. Част от ИП попада в границите на ЗЗ „Средна гора", като са въведени забрани в заповедта за обявяване с № РД-273/30.03.2012 г.

1.4.2. Предвидени мерки в ПУРН на ИБР: Мерките в Програмата от мерки на ПУРН на ИБР са описани в Приложенията към ПУРН на ИБР (2022-2027 г.).

1.4.2.1. Преценка за възможно увеличаване на риска от наводнение при реализация на ИП. Считаме, че реализацията на ИП няма да доведе до съществено увеличаване на риска от наводнение.

2. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите и подзаконови актове по отношение на този вид инвестиционни намерения.

2.1. Забрани и ограничения и изисквания в Закона за водите: Съгласно чл.118а, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6 от ЗВ са въведени забрани за опазване на подземните води от замърсяване.

2.2. Забрани и ограничения и изисквания в подзаконови актове към Закона за водите: Съгласно чл. 61, ал. 1, т. 1, буква „в" от Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, опазването на подземните води от замърсяване и влошаване се извършва чрез прилагане на забраните по чл. 118а, ал. 1 от Закона за водите, като се забраняват други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, включително разкриването на нивото на подземните води на повърхността.

Заключение: Инвестиционното предложение е **допустимо** от гледна точка на ПУРБ и ПУРН на ИБР (2022-2027 г.), ЗВ и подзаконовите нормативни актове към него, **при спазване на следните условия:**

- Да не се допуска замърсяване на подземните и повърхностните водни тела от дейностите по реализация на ИП.
- Да не се допуска пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, както и непряко отвеждане на замърсители и приоритетни вещества в подземните води при реализацията и експлоатацията на ИП.

- Да се предвидят мерки за недопускане на замърсяване в района на площадката с горивосмазочни материали от техническите средства и други замърсители.
- Да се спазват условията в издадените разрешителни по Закона за водите.

3. Информация за съществуващи и разрешени въздействия от характера на ИП. ИП не е свързано с водовземане от повърхностен воден обект.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане: Конкретното ИП не е свързано с водовземане от подземен воден обект.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми. БД ИБР счита, че реализацията на ИП няма вероятност да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми в района с оглед на обстоятелството, че новите завирени площи при обединяване на хвостохранилище „Бенковски 1 и 2" представляват засегнати територии от дейността и/или рекултивирани терени, и не се предвижда увеличаване на съществуващото водоползване.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС. Считаме, че за ИП не е приложим чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС, тъй като ИП не попада в обхвата на чл. 156е, ал. 3 от Закона за водите.

С уважение,

ВАСИЛ УЗУНОВ
Директор на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район"

4000, Пловдив, ул."Янко Сакъзов" 35 Тел: (+359) 032 60 47 33
Факс: (+359) 032 60 47 21, www.earbd.bg; e-mail: bd_plovdiv@earbd.bg

ITA ISO 9001:2015

7519-11214
01.05.25

ДО

Г-ЖА ИРЕНА ПЕТКОВА

ДИРЕКТОР НА РИОСВ – СОФИЯ

БУЛ.“ЦАР БОРИС III“ № 136

1618 ГР.СОФИЯ

ВЪЗРАЖЕНИЕ

От:

МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „КОАЛИЦИЯ ЛЕВИЦАТА! /ПП „ЗС“ „АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ/ към Общински Съвет – гр.Етрополе, представлявана от Димитър Радославов Димитров

Адрес за кореспонденция:

Гр.Етрополе 2180

Бул.“Руски“ №65, вх.Б, ет.3, ап.5

e-mail: jana_mateeva@abv.bg

Относно: Уведомление за инвестиционно предложение с вх.№ ЕО-Е-391/29.04.2025 година от „Елаците Мед“ АД

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТКОВА,

На сайта на община Етрополе е качено Уведомление за инвестиционно предложение с вх.№ ЕО-Е-391/29.04.2025 година от „Елаците Мед“ АД, относно: „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041 година“. Същото е адресирано до Вас и получено с вх.№ 7519/01.04.2025 година.

На основание чл. 3, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС и **Директива 2011/92/ЕС относно ОВОС**, изменена с Директива 2014/52/ЕС, които гарантират участието на обществеността в екологичните процедури изразяваме настоящото **възражение** срещу инвестиционното предложение за разширяване на площта за добив на медна руда в района на гр. Етрополе, както и удължаване на срока на концесията, съображенията ни са както следва:

1. **Риск за питейната вода и здравето на населението**
   Разширението на рудника, според очертанията, се предвижда в непосредствена близост до **вододайната зона „Влайковица“**, която е основният водоизточник за питейната вода на гр. Етрополе. Тъй като водата се доставя **от открити източници и пречиствателната станция не функционира от години**, съществува сериозен **екологичен и здравословен риск за цялото население**, включително деца и уязвими групи. Замърсяването с тежки метали и производствени отпадъци би могло да има **необратими последици за здравето и живота на хората**.

2. **Запрашаване и влошаване качеството на въздуха**
   Предложеното разширение доближава рудника **на по-малко от 1500 метра по въздушна линия** до домовете на постоянно живеещи граждани. При дейности като добив, взривни работи и транспорт на руда се отделят **големи количества прахови частици (фини прахови замърсители – PM10, PM2.5)**. Това неминуемо ще влоши качеството на въздуха, което **противоречи на правото на здрава околна среда**, гарантирано от Конституцията на Република България.

3. **Липса на адекватна оценка на риска**

   До момента **не е представена убедителна оценка на риска**, нито ефективни мерки за защита на населението и природните ресурси. Липсата на действаща пречиствателна инфраструктура прави проекта още по-рисков.

С оглед гореизложеното, **настояваме**:

- Процедурата по ОВОС да отчете в пълна степен **екологичния и социалния риск**;
- Да се изиска **независима експертна оценка** за въздействие върху вододайната зона и качеството на въздуха;
- Да бъде осигурен **пълен обществен достъп** до цялата документация, свързана с инвестиционното предложение;
- При констатирани съществени рискове, **инвестиционното предложение да бъде отхвърлено**.

Изразяваме готовност да участваме в открити обсъждания и да предоставя допълнителна информация при необходимост.

В тази връзка, ние общинските съветници от МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „КОАЛИЦИЯ ЛЕВИЦАТА! /ПП „ЗС“ „АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ/ настоятелно Ви молим да бъде отхвърлено инвестиционно предложение с вх.№ ЕО-Е-391/29.04.2025 година от „Елаците Мед“ АД, относно: „Добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците“, Софийска област до 2041 година“.

На основание **чл. 26 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК)** и във връзка с правото на участие на заинтересованата общественост, предоставено от **чл. 95, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС)**, Ви молим **да бъдем надлежно уведомявани за:**

- всяко административно действие, предприето по отношение на инвестиционното предложение;
- решения, становища и заключения на компетентните органи;
- насрочване на обществени обсъждания или изискване на допълнителна информация от инвеститора;
- окончателното решение по процедурата по ОВОС.

Считаме, че като лица, подали възражение по случая, имаме **легитимен интерес** да бъда информирани за развитието на процедурата и да участваме ефективно в нея.

Молим, кореспонденцията да бъде изпращана на следния пощенски адрес:

Гр.Етрополе

Бул."Руски" №65, вх.Б, ет.3, ап.5

e-mail: jana_mateeva@abv.bg

С Уважение:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДИМИТЪР РАДОСЛАВОВ ДИМИТРОВ .....

ЧЛЕНОВЕ:

ПЛАМЕН ПЕЕВ ПАТЕВ .....

ЯНКА ИВАНОВА ЦВЕТКОВА .....

ХРИСТО ГЕОРГИЕВ СТАМЕНОВ .....

НИКОЛАЙ ТОДОРОВ НИКОЛОВ .....

ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ ВАСИЛЕВ .....

БОРИЛ ВАЛЕНТИНОВ КАРАКАНОВ в отсъствие

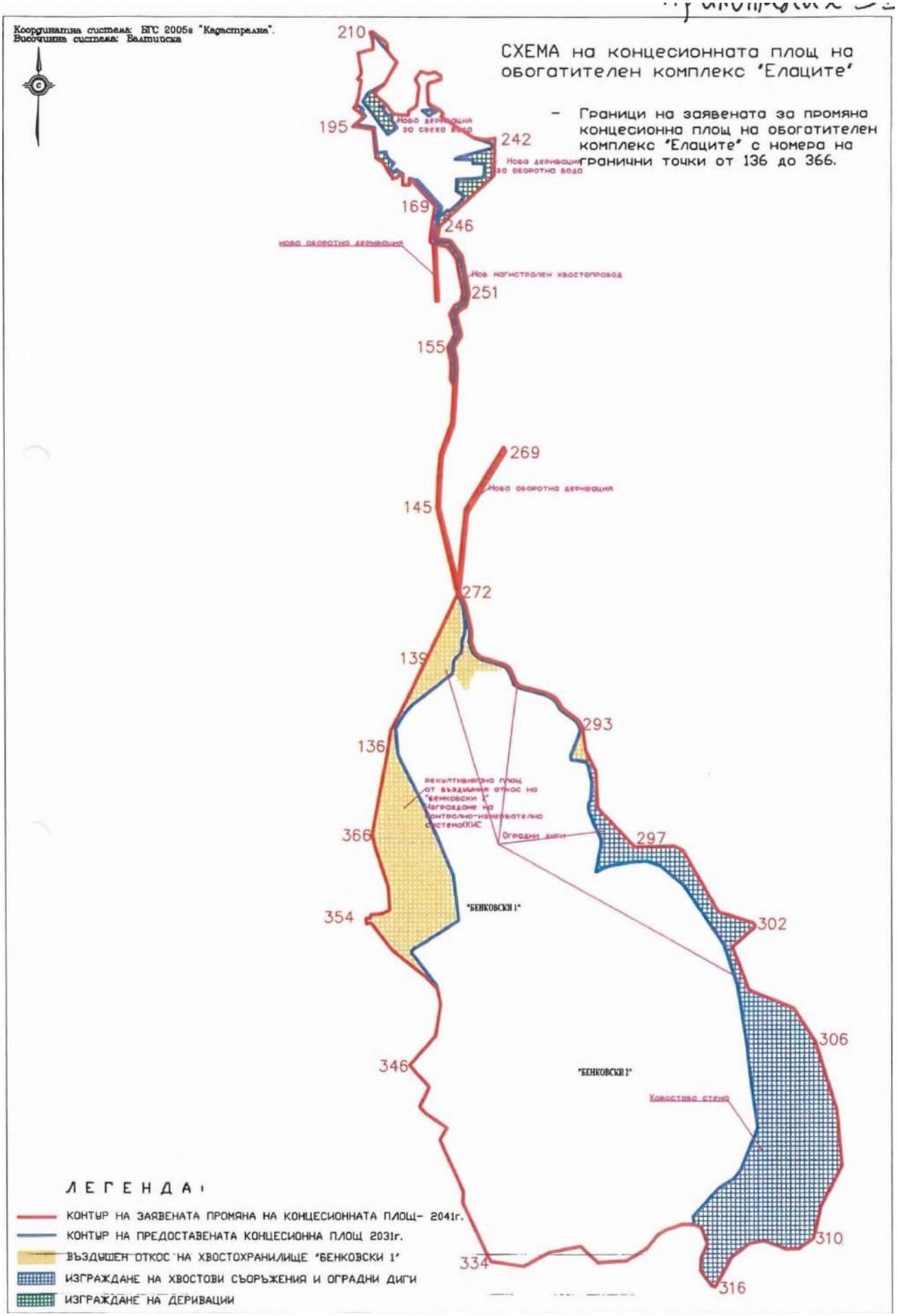
Координатна система: БГС 2005в "Кадастрална".
Височинна система: Балтийска
СХЕМА на концесионната площ на обогатителен комплекс 'Елаците'
- Граници на заявената за промяна концесионна площ на обогатителен комплекс 'Елаците' с номера на граничните точки от 136 до 366.
210
195
242
169
246
251
155
269
145
272
139
293
136
366
297
354
302
306
346
310
334
316
Нова деривация за свежа вода
Нова деривация за оборотна вода
Нова оборотна деривация
Нов магистрален хвостопровод
Нова оборотна деривация
рекултивирана площ от въздушния откос на "Бенковски 1"
Изграждане на контролно-измервателна система КИС
Оградни диги
"БЕНКОВСКИ 1"
"БЕНКОВСКИ 1"
Хвостова стена
ЛЕГЕНДА:
КОНТУР НА ЗАЯВЕНАТА ПРОМЯНА НА КОНЦЕСИОННАТА ПЛОЩ- 2041г.
КОНТУР НА ПРЕДОСТАВЕНАТА КОНЦЕСИОННА ПЛОЩ 2031г.
ВЪЗДУШЕН ОТКОС НА ХВОСТОХРАНИЛИЩЕ 'БЕНКОВСКИ 1'
ИЗГРАЖДАНЕ НА ХВОСТОВИ СЪОРЪЖЕНИЯ И ОГРАДНИ ДИГИ
ИЗГРАЖДАНЕ НА ДЕРИВАЦИИ

Координатна система: БГС 2005г "Кадастрална".
Височинна система: Балтийска

СХЕМА на заявената за промяна концесионната площ и площ на находището на "РК"- "Елаците"

- Граници на заявената за промяна концесионна площ на рудодобивен комплекс "Елаците" с номера на гранични точки от 1 до 135
- Граници на заявената за промяна площ на находището на рудодобивен комплекс "Елаците" с номера на гранични точки от 1 до 193. Съгласно Акт №1683/18.09.2019г., поправка на АИДС №405/19.10.1998г.

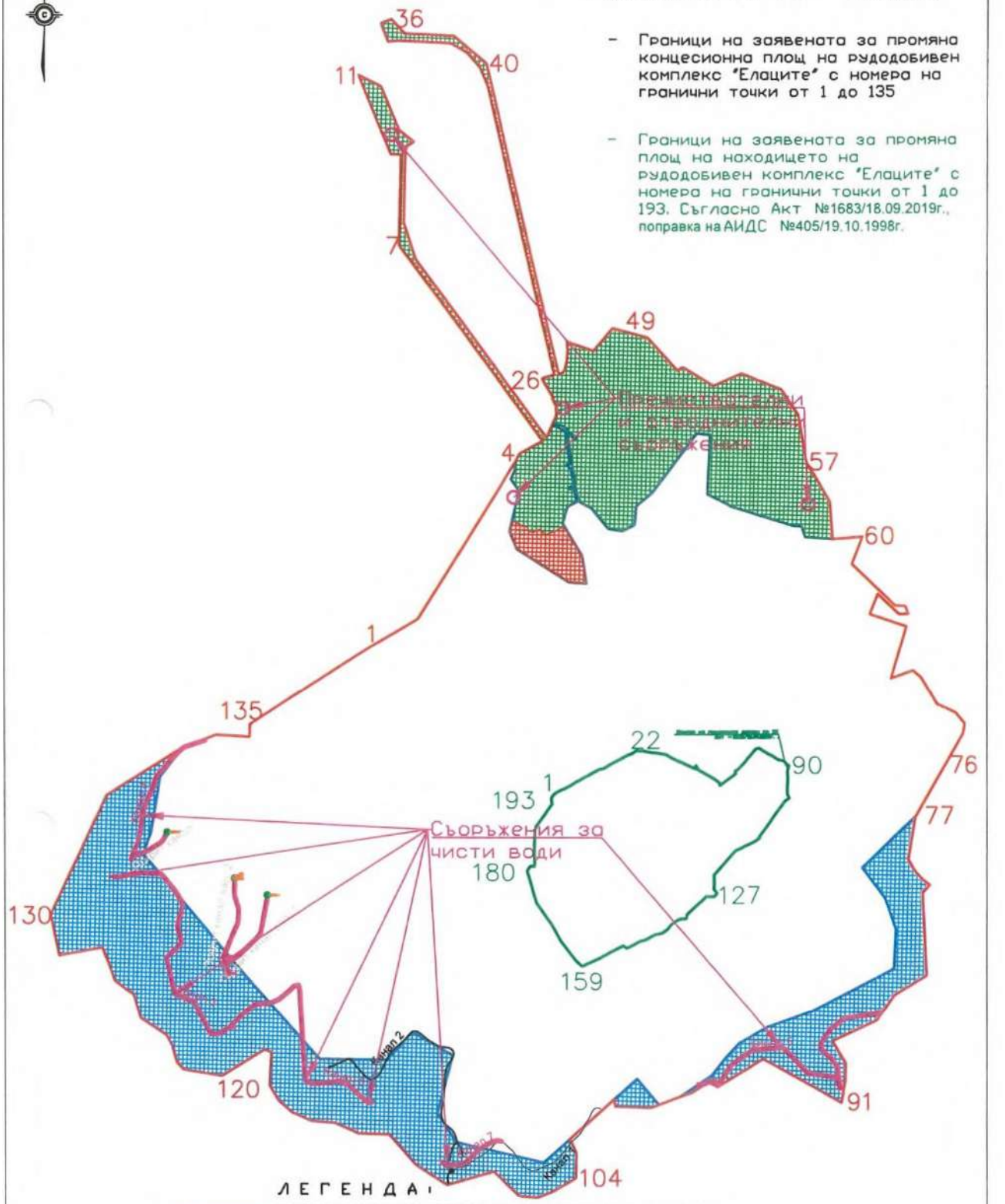

ЛЕГЕНДА:

- КОНТУР НА ЗАЯВЕНАТА ПРОМЯНА НА КОНЦЕСИОННАТА ПЛОЩ- 2041г.
- КОНТУР НА ПРЕДОСТАВЕНАТА КОНЦЕСИОННА ПЛОЩ 2031г.
- ГРАНИЦА НА АИДС-№1683/18.09.2019г.
- СХЕМА НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
- СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ОТВЕЖДАНЕ НА ЧИСТИ ВОДИ
- ДОПЪЛНИТЕЛНА ПЛОЩ ЗА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА МИННИ ОТПАДЪЦИ
- ОТВОДНИТЕЛНИ И ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ